The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VIŅČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
1035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill.,
60104, U. S. A.
WEDNESDAY, MARCH 2, 1966

LATVIJA AMERIKĀ

18. N-RS. TREŠDIENA, 1966. G. 2. MARTS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VIŅČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St.,
Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
1035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Par paraugu ņemams piemērs

Laikā, kad dažādu pasugu bīdņiki, pacifisti un līdzīgi elementi ir ļoti skaļi svešu varu uzdotu protestu izkliegšanā, ir vairāk nekā nepieciešams arī mums reaģēt uz visām ziņām, deklarācijām un notikumiem, kuŗi apdraud turpmāko brīvību vai ir pretstatā mūsu nacionālpolitiskās cīņas mērķiem par Latvijas tiesību atjaunošanu.

Atstājot demaršu, memorandu un cita veida oficiālu protestu izstrādāšanu un iesniegšanu mūsu organizācijām, mēs ikviens katrs atsevišķi varam paveikt ietekmīgu darbu, atgādinot mūsu dzimtenes likteni un bridinot no briesmām visas civilizācijas nākotnei. To katrs var veikt, sekojot notikumiem un rakstiem presē, uz tiem reaģējot ar vēstuļu iesūtīšanu kanadiešu un amerikāņu laikrakstiem, kuŗās izsakām savas domas un prasības. Ka tas iespējams, to lieki atgādināt.

Kā labs piemērs un paraugs šai ziņā minams Tedis Zierinš Čikagā, kas jau gadiem ilgi iesūta ietekmīgas vēstules ne tikai vienam, bet daudziem amerikāņu laikrakstiem un periodiskajiem izdevumiem. Ar laiku T. Zieriņa vārds amerikāņu žurnālistiem kļuvis labi pazīstams un viņa vēstules un rakstus ievieto bez liekiem graizījumiem. Esmu pārliecināts, ka maz mūsu vidū būs tādu, kas apzināsies, cik daudz pateicības esam parādā Tedim Zieriņam par ziedošanos, atdodot šim darbam ne tikai brīvo laiku, bet arī personīgos līdzekļus.

Cik atjautīgi iespējams izmantot jebkuŗu izdevību, labi parāda T. Zieriņa pēdējais raksts, kuŗā viņš komentē kāda amerikāņu karavīra dzejoli:

„Pateicos, par dižkareivja Roberta E. Blankenšipa dzejoļa „Suppose" (Pieņemsim) iespiešanu. Ikvienam amerikānim to vajadzētu izlasīt un nopietni pārdomāt. Dzejolī viņš runā par slēgtām baznīcām, svešas varas kaŗaspēka soļošanu ielās, svešu kaŗogu plivināšanos augstu virs pilsētas un „draugiem, kuŗus aizved cietumos vai nāvē, kuŗu lūgumi pēc taisnas tiesas bija veltīti."— Manā dzimtenē Latvijā -mēs arī reiz teicām, ka pie mums tā nevar notikt. Bet kādā dienā, kad padomju spēki iebruka Latvijā, tas notika, un tad jau bija par vēlu. Tagad brīvības liesma Latvijā nodzisusi, tāpat kā trešajā daļā pasaules. — Ieklausīsimies šī karavīra apellējumā. Viņš ne tikai lūdza par savu brāļu brīvību, bet atdeva arī savu dzīvību, lai tu un es varētu dzīvot brīvībā."

No veida, kā amerikāņu karavīra dzejolis izmantots, lai atgādinātu latviešu tautas likteni, varam katrs mācīties. T. Zieriņa dotajam piemēram vajadzētu kļūt par uzmundrinājumu visiem veikt informēšanas un bridināšanas pienākumu — visās vietās, kur vien dzīvo latvieši. Arī šis ir darbs, kas prasa daritājus!

V. Korsts

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomes sesijas kopaina. Foto: JAK

Prasa nacionālu disciplīnu

LNAK PADOMES SESIJA 26. UN 27. FEBRUĀRĪ TORONTO

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomes sesiju pēc prezidija priekšsēža prof. A. Dreimaņa uzrunas ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Voitkus no Montrealas, kas ir arī viens no 30 vēlētajiem padomes locekļiem. Kā zināms, LNAK padome pašreiz komplektējas no 30 vēlētiem un 17 organizāciju deleģētiem locekļiem, no kuŗiem bija ieradušies 42. Bez tam sesijas gaitai sekoja vairāki organizāciju pārstāvji, kas nedarbojas padomē. Sesijas dalībniekus apsveica un sekmīgu darbu novēlēja Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons, LK AK valdes pr-dis K. Boriss, Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes priekšnieka vietnieks O. Bīnķis, Latviešu kreditsabiedrības valdes prka vietnieks A. Rāviņš un Latviešu studentu korporāciju kopas pārstāvis K. Šlesers, bet rakstveida apsveikumus bija sūtījuši Latvijas sūtniecības Londonā vadītājs T. V. Ozoliņš, AL As un BPLAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš, Komitejas Latvijas Brīvībai pr-dis V. Hazners un biskaps A. Lūsis, kas amata pienākumu dēļ nebija varējuši ierasties.

Bez LNAK valdes darbības pārskatu pieņemšanas un turpmākās darbības plāna izstrādāšanas sesijas uzdevumos ietilpa arī jaunas valdes vēlēšanas. Par valdes priekšsēdi, vēlot atsevišķi, izraudzīja līdzšinējo J. Niedru, bet par valdes locekļiem līdzšinējos T. Kronbergu, K. Tanni, J. Grodni, A. Rāviņu, A. Vanagu un V. Tomu, no jauna — M. Zandbergu un J. Kalnu. Revizijas komisijā ievēlēja līdzšinējos J. Rolavu, B. Senkēviču un Ed. Upenieku.

See p. 4

Pēc revizijas komisijas priekšsēža J. Rolava nolasītā ziņojuma un īsām debatēm, pieņēma valdes un visu nozaŗu ziņojumus, izsakot visiem darbiniekiem, bet it sevišķi valdes priekšsēdim J. Niedram un kasierim K. Tannim pateicību par sekmīgi paveikto darbu.

LNAK padomes sesijas pirmā darba diena risinājās Sv. Jāņa baznīcas telpās, bet otra Latviešu namā, kur to ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Cops. Svinīgs bija brīdis, kad sesijas gaitā valdes priekšsēdis J. Niedra un kultūras izglītības nozares vadītājs J. Mežaks pasniedza ilggadējam padomes loceklim — paidagogam un vēsturniekam P. Dreimanim Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda piešķirto goda diplomu par sevišķiem nopelniem paidagoģijā un latviešu jaunatnes nacionālajā audzināšanā.

Ar valdes un nozaŗu darbības rakstveida pārskatiem padomes locekļi bija iepazinušies jau iepriekš, kādēj sesijas darba kārtībā galveno vērību veltīja turpmākā darba iztirzāšanai. Valde jau ievadījusi sarunas ar attiecīgajām iestādēm par latviešu piedalīšanos pasaules izstādē, kas 1967. gadā notiks Montrealā. Latviešu stenda iekārtošana, nacionālās dienas un speciālas grāmatas izlošana būs viens no lielākajiem darbiem, kas prasīs arī pārējo organizāciju aktīvu piedalīšanos. Pirmā to jau apsolījusi latviešu jaunatne ar savu centrālo iestādījumu LNJAK.

Pārrunas par turpmāko darbību ievadīja īsi referāti. Jauns tēmats bija nacionālās disciplīnas jautājums, par ko runāja J. Niedra. Politisko stāvokli raksturoja J. Lejiņš, par informācijas darbu referēja G. Brikmanis, kultūras un skolu jautājumos J. Mežaks, par jaunatnes darbību Dr. V. Gulēns, palīdzības darbu K. Priedītis, BPLA aktivizēšanu V. Upeslācis, bet par latviešu kreditsabiedrību attīstību A. Svenne. Šie ievadreferāti radīja dzīvas vispārējas pārrunas, reizēm arī rezignētas kritikas, kas pārrunu summējumā deva veselu virkni jaunu ierosinājumu vai ieteikumu valdei un nozarēm.

Pēc vispārējām pārrunām sesijas dalībnieki vienojās divkāršot LNAK dalības maksas, sākot jau ar šo gadu: no individuālajiem dalībniekiem iekasēs 2 dol, bet caur organizācijām 1 dol. no personas. Sakarā ar šo lēmumu budžetu 1966. gadam padome pieņēma 6.750 dol. apmērā, no kuŗiem 3.200 dol. paredzēti speciālo fondu apgrozījumiem. Izdevumos 600 dol. paredzēti biroja vadītāja daļējai algošanai, lai tas varētu veltīt vairāk laika pieaugošo LNAK tehnisko darbu veikšanai.

Kanadas DV valde sesijas laikā uzdāvināja LNAK bibliotēkai vai valdes izmantošanai „Latvian Literature" sējumu un DV mēnešraksta šī gada pirmo numuru.

Plašāku atreferējumu par LNAK padomes sesijas gaitu sniegsim mūsu laikraksta nākošajā numurā. Sesiju vadīja padomes prezidija priekšsēdis prof. A. Dreimanis ar vietniekiem J. Grīsli un R. Ēpneri, bet sekretāra pienākumus veica G. Liepiņš. J. Rolava ierosinājumā vienojās, ka prezidijs vēl šogad sasauks arī atsevišķu padomes rudens sesiju speciālu jautājumu iztirzāšanai. Par LNAK padomes locekļu uzņemšanu sesijas laikā bija rūpējušās Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes un Latviešu nama dāmu komitejas. R. N

DV Toronto nodaļas karnevālā godalgotās maskas: 1. rindā — Vilibalds Drosmiņš (A. Šterns) un „Egle" (V. Korsaka); 2. rindā **bo kreisās — „Vakara** avīze" (G. Āpše), „Nakts" (R. Zamlovska), „Profesors" (Z. Grēkere), „Kleopatra" (V. Šimiņa) un „Nēģeriete" (M. Kirša).
Foto: JAK

Dr. Laimonis Streips

Kam tauta tuvāka par draugu stāv...

Šie vārdi ir pazistami, — tos rakstījis Kārlis Ulmanis. Tālāk viņš teicis: Tas nāk man līdz, tas nāk man līdz. Kārļa Ulmaņa vairs nav, bet šī ir viena no paliekošajām lielā valstsvīra idejām, un to, tāpat kā Draudzīgo aicinājumu, nevar atņemt pat demokratisko ideālu pārpratēji — Ulmaņa kritizētāji. Bet mans nolūks nav sākt jaunu polemiku par šo jautājumu, bet piemērot raksta virsrakstu pašreizējām problēmām. Galu galā, virsrakstam taču mēs katrs varam iet līdz, pat nesavienojot to ar kādu vadītāju personību!

Draudzīgais aicinājums deva teicamas summas sabiedrisko pasākumu atbalstam. Nujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis tai pašā laikā sajūsmināja vairākus simtus latviešu ar tautas mākslu un lika domāt, ka laba impresario vadībā nav izslēgts profesionāls latviešu deju, dziesmu un instrumentālistu ansamblis Ziemeļamerikas publikai. Tas ne vien nestu Latvijas vārdu tautās, bet mazliet iedragātu jaunās paaudzes skepsi par latvietību, tiem tai pašā laikā aizmirstot, ka teorētiskiem 80.000 latviešiem ASV un Kanadā ir grūti veikt dižas lietas. Sevišķi iepriecināja atzinums par latviešu ģimenes pētīšanu, kas gan jau vairāk nekā divus gadus pārrunāts t. s. jaunatnes aprindās, piemēram, nesen Montrealas sešu nedēļas nogaļu kursu posmā.

Tas viss norāda uz runās daudzināto un laikrakstos piesardzīgi pieminēto jauno tautas atmodas laiku. Bet kultūrālo pasākumu paplašināšana un jaunu ceļu meklēšana nespēj burvības ceļā radīt arī darītājus. Un tieši ar darītāju trūkumu cīnās visas latviešu organizācijas, sākot ar pašām lielākajām un beidzot ar mazajām. Nav ko noliegt, ka biedrībām grūti sakomplektēt sekcijas, koŗiem derētu jaunākas, skaņākas balsis, apgādiem dažādu darbu darītāji, un gandrīz katram ikdienas sabiedriskajam darbam trūkst darba roku un līdzdarītāju.

Problēmu nevar atrisināt, apzvanot paziņas, un pagalam neveiksmīgs ir visizplatītākais darbinieku savākšanas veids: N. N. ir pazīstams sabiedrisks darbinieks, pavaicāsim, vai viņš nevar vadīt pretkomūnistiskos raidījumus, mācīt latviešu skolā un būt par draudzes priekšnieku. N. N. nav ar mieru, jo tas jau piecas citas lietas dara, labprāt divas no tām dotu citam darīt. Bet tai pašā laikā latviešu sabiedrībā ir desmiti un simti cilvēku, kas nedara nekā, un vismaz neliels viņu procents labprāt kaut ko darītu, ja kāds viņus varētu atrast un tiem piedāvātu pareizo darbu, zināšanām un temperamentam atbilstošu. Latviešu sabiedrība nav šai ziņā vienreizēja. Nesamaksāto sabiedrisko darbu veicēju akūti trūkst arī amerikāņiem, tomēr mūsu sabiedriskā aparātūra ir lielāka nekā viņiem, bet personāls — krietni mazāks. Tāpēc vajadzētu pamēģināt kaut kur nodibināt Sabiedrisku savešanas centru. Šis centrs apzinātu vietējo (un vispārējo) organizāciju vajadzības vai, tā sakot, vakances no vienas un tautiešus, to intereses un spējas no otras puses. Šāda pieeja mūsu sabiedriskajā rosībā ienestu vismaz vienu svarīgu faktoru: apzinātu daudz cilvēku (kaut no tālruņu sarakstiem), kuŗus organizāciju vadības, ideju īpašnieki personīgi nepazīst un tāpēc nevar savām vajadzībām piesaistīt.

Būtu laiks kādai pilsētai šo ideju izmēģināt. Tautas vajadzības ir lielas, un mērķis vēl arvien tas pats, par kuŗu runāja Kārlis Ulmanis: lai slavā, godā celtos Latvija!

Atkal baznicas un valdības konflikts Polijā

Nevienā komūnistu valstī baznīcai nav izdevies saglabāt tādu autoritāti kā Polijā, — pateicoties kardināļa Višinska neatlaidīgajai enerģijai un Polijas iedzīvotāju reliģiozitātei, jo poļi gandrīz 100-procentīgi stāv aiz savas katoļu baznīcas. Tas nenozīmē, ka nebūtu konfliktu starp komūnistu valdību un baznīcu: vienmēr bijusi rīvēšanās, kas ir brīžiem novedusi līdz lielākiem vai mazākiem konfliktiem. Bet komūnistu varasvīri līdz šim nav uzdrošinājušies uzsākt pārāk asu cīņu ar katoļu baznīcu, baidoties no protesta plašās tautas masās.

Pašreiz konflikts starp baznīcu un valdības galvu Gomulku atkal sasniedzis lielu spraigumu. Iemesls, — Polijas bīskapu vēstule Rietumvācijas katoļu bīskapiem, aicinot tos uz vecā naida aizmiršanu un saprašanos. Polijas bīskapu vēstule tika publicēta Vācijā novembŗa beigās, un vācu bīskapu atbilde sekoja decembŗa sākumā. Vienpadsmit dienu poļu prese, kuŗa, tāpat kā citās komūnistu valstīs, ir valdības viedokļa izteicēja, neminēja ne vārda par šo Polijas bīskapu vēstuli. Šais 11 dienās kāds no Gomulkas tuvākajiem padomdevējiem apmeklēja Maskavu, lai saņemtu Kremļa norādījumus, kā rīkoties. Pēc viņa atgriešanās sākās „vētra" presē resp. viens no asākajiem uzbrukumiem baznīcai un kardinālim Višinskim, kāds līdz šim piedzīvots. Kādēļ šis uztraukums poļu komūnistu aprindās? Poļu emigranti un politiskie novērotāji Rietumos dod šādu izskaidrojumu: vācu un poļu izlīgšana un iespējamā Oderas-Neisas robežlīnijas atzīšana no Rietumvācijas puses atņemtu Gomulkam pēdējo „trumpi" — poļu bailes no Vācijas un naidu pret to. Tā iznāk, ka oficiāli poļu komūnistu valdība prasa Oderas-Neisas līnijas atzīšanu, bet patiesībā — baidās no tā! Ja tauta vairs nebaidīsies no Vācijas „revanšistiem," tad nāksies grūti poļus pārliecināt par nepieciešamību uzturēt ciešas saites ar Pad. savienību, bet bez krievu atbalsta sabruks komūnistu režīms Polijā. Poļu komūnistu bailes sniedzas vēl tālāk: Bonna varētu mēģināt panākt Vācijas apvienošanos, „samaksājot" par to ar Oderas-Neisas līnijas atzīšanu, bet Ulbrichta režīma krišana Austrumvācijā apdraudētu komūnistu varu arī Polijā. Tādēļ poļu komūnistu valdība tagad nolēmusi prasīt no Rietumvācijas ne tikai Oderas-Neisas līnijas, bet arī Austrumvācijas atzīšanu. Tā ir Rietumvācijai nepieņemama prasība. Vācija varētu atteikties no territorijas austrumos, bet neviens vācietis nevarēs samierināties ar domu, ka uz visiem laikiem zaudēti īstie vācu apgabali ar Drēzdeni un Leipcigu.

Poļu avīzes tagad apvaino poļu bīskapus, ka tie „kopā ar amerikāņiem, poļu emigrantiem un vācu revīzionistiem grib tuvināt poļus Rietumu blokam un atšķelt tos no sociālistisko valstu „ģimenes": Eiropas vienības vārdā bīskapi gribot radīt pret Pad. savienību vērstu fronti, — fronti pret komūnismu un ateismu, padarot Poliju atkal par „kristīānisma aizsargvalni." Tā poļu bīskapu vēstuli uzskata par atklātu izaicinājumu Gomulkas varai. Poļu baznīca gribot atkal valdīt pār poļiem... Gomulka uzsver, ka poļu tauta nekad nenostāsoties Rietumu pusē, jo neesot aizmirsusi Hitlera agresiju, kuŗa notikusi ar slepenu „Rietumu atbalstu!! Bet poļi nav aizmirsuši arī Hitlera un Staļina vienošanos kaŗa sākumā... Gomulka, tāpat kā citi komūnistu vadoņi, ne no kā tā nebaidās, kā no vienotas Eiropas, kādēļ gatavs upurēt poļu nacionālās intereses komūnismam par labu. A Augenberga

---

Atbildot uz tiešiem uzbrukumiem savai Vietnamas politikai kā tautas vietnieku namā, tā senātā un citur, ASV prezidents Džonsons pārliecinoši izteicās, ka viņa valdība nedarīs nekā tāda, lai izsauktu kaŗu ar sarkano Ķīnu. „Ja aiz Pekingas neapdomīgajiem izteicieniem slēpjas kāda jēga un saprašana, tad Dienvidvietnamas aizsardzība pret komūnistu agresiju, lai ko amerikāņi arī darītu, kaŗu ar sarkano Ķīnu neizraisīs," izteicās Džonsons.

Trešā preses konference Pigbridžā

PAZUDUSĀ AUGUSTA NOPŪTAS VIETA ATREFERĒJIS JŪLIJS VAIMANA, BET AR BILDĒM PALIGĀ STEIGUSIES ZETE PALETE

Pēdējos trimdas gados novērots, ka pirms visiem lieliem sarīkojumiem, piemēram, dziesmu svētkiem, notiek preses konferences, lai sarīkojums izdotos jo sekmīgi, jo tādā kārtā lielākas ļaužu masas apgūst ziņas: kas, kur un kāpēc notiks. Tā kā latviešiem pašiem pagaidām vēl nav savas radio un televizijas stacijas, tad tikai pa retam izdodas kaut ko iedabūt radiofonē: piemēram, radiofons sniedza plašu informāciju par Toronto un Hamiltonas Daugavas vanagu piedalīšanos Nujorkas demonstrācijā, tāpat par interesanto braucienu ar autobusiem turp, pat piemetinot, ka busi jau neesot baznīcas, kur visiem jāsēž klusu,kaut pa reizei jāiemieg!... Nav šaubu, ka radiostacijas sniedz vērtīgu informāciju, un arī latviešu spēkos būtu pašiem sev tādu radīt: ja vien mēs dotu katrs tikai pa dolaram, tad mums pašiem būtu sava radiostacija, pie tam vēl uz kuģa,— bet tas ir cits temats.

Tā kā karnevāls Pigbridžā tradicionāli jau ieiet otrā gadu desmitā un sāk pieņemt vēsturisku nozīmi mūsu trimdas dzīvē, tad Pigbridžas rīcības komiteja nolēma jubilejas karnevālu rīkot Pigbridžas jaunceltnē Terminal Tower, Holiday Inn, Imperial zālē. Šai sakarā preses konference notika Terminal Tower galvenā menedžera darba istabā, kuras sienas bija izklātas ar Latvijas bērza paneļiem, kuŗus Kosīgins bija atsūtījis kā pateicību par Kanadas kviešiem. Preses konferencē bija aicināti visu organizāciju, radio un televizijas pārstāvji; pēdējie, kā jau parasts, nebija ieradušies.

Rīcības komitejas priekšnieks, CBB vadītājs, iesāka: „Ļoti gogās piedevas."

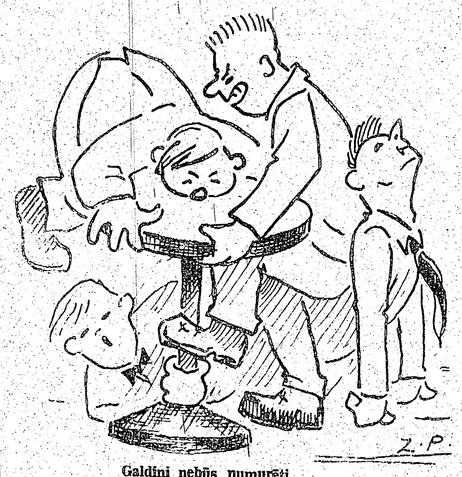

Galdiņi nebūs numurēti...

Tad CBB vadītāja vietnieks, valdes priekšsēža kungs, ļoti cienītā dāmu komitejas priekšnieces kundze, godātais jaunatnes pulciņa priekšnieka kungs, tautieši un tautietes, vaga-nagi un vanadzes, dāmas un kungi! Atzīmējot šo vēsturisko notikumu, t. i. mūsu tradicionālo Pigbridžas 11. karnevālu, rīkotāji izvēlējušies zāli T. T. jaunceltnē, kas būvēta asimetriski-modernās architektūras stilā. Zāle atrodas celtnes priekšpēdējā stāvā. Te jāpiezīmē, ka celtne nav tiešī 56 stāvus augsta, jo te ir Hamiltona, nevis Toronto. Zāles centru dekorē iluminēta strūkla, kur arī ir orķestra novietne, tā mūzika šoreiz netraucēs pat vistuvākos sēdētājus, un neviens vēlāk nevarēs sūdzēties par bungādiņu iekaisumu. Zāle būs dekorēta latviski modernā nevāla stilā, un elektroniskais gaisa vēsinātājs un vēdeklis garantē karnevāla gaisotni katra gaumē. Karnevāla sākums precīzi 7.30 vakarā, kad ikvienu mīļi saņems un apdāvinās ar suvenīriem Pigbridžas dāmu komitejas priekšniece ar sarvu svītu. Ieejas maksa 3 dālderi no personas. Uz redzēšanos Pigbridžas karnevālā 12. martā šai gadā!"

Kad CBB vadītājs uzaicināja klātesošos jautāt un izteikties, gaisā uzšalca vesels roku mežs.

„Vai jaunatnes pulciņa dalībniekiem ieeja ir par puscenu?"— „Puscenas nav paredzētas nevienam, jo daži pulciņa biedri izskatās vecāki par biedrības biedriem, spriežot pēc bārdām. Tāpat puscenas nav paredzētas ne maskām, ne dāmām, jo karnevāla naktī grūti noteikt kārtu, kā arī ķermeņa un apģērba mākslīgās piedevas."

„Vai karnevālā būs paredzēts head table?" — „Jā, tas jaunās viesnīcas zālē jau iebūvēts grīdā, atbalstoties uz tīra zelta kājām. Pie šī galda goda vieta būs rezervēta neaizmirstamajam un ieciemītajam Pigbridžas autoram— bez vēsts pazudušajam Augustam Nopūtam, Zetei Paletei, Lampatānam, Taisnībenei un citiem Pigbridžas laicīgo, garīgo un naudīgo organizāciju vadītājiem!"

„Vai programmā paredzētas runas?"

— „Nav paredzētas ne svētku runas, ne apsveikumi, bet individuālas runas ikviens var prakt tizēt!"

„Kā ar polonēzi?" — „Pigbridžas vēsturē tāda deja nav pierakstīta, un godātā rīcības komiteja pieturas pie statūtiem arī dejas zālē! Varu ziņot tikai to, ka plkst. 10.30 precīzi notiks masku parāde, kuŗa jau izskatīsies kaut kas līdzīgs polonēzei, tikai ar ugunīgāku nokrāsu!"

„Kā ar masku godalgošanu?" — „Trīs vērtīgas godalgas ir jau rīkotāju rīcībā, bet, sakarā ar Hamiltonas latviešu uzpēmēju saimniecisko augšupeju, sagaidāms jo liels balvu pieplūdums."

„Vai galdiņi būs numurēti kā Preses ballē?" — „Nē, galdiem Pigbridžā numuru nav, pēc vecām tradicijām arī nebūs! Jācenšas katram pašam jau laikus ierasties balles zālē, lai aizņemtu galdiņus. Ar CBB vadītāja palīga atļauju var ierasties zālē jau iepriekšējā vakarā,— drošs paliek drošs! Protams, visi tiek lūgti head table neienemt, jo tas paredzēts tikai goda viesiem; tas ir atšķirīgs no citiem galdiem,— ar zelta kājām."

„Vai priekšnesumi būs?" — „Nē, nebūs, jo kam gan laiks tos skatīties? Domājams, ka interesantus priekšnesumus sagādās visdažādākās maskas. Slepenībā noklausīts, ka karnevālā gatavojas ierasties kāda gaisā braucēju grupa, bet nav izdevies noskaidrot, vai tie būs kāda reliģiska novirziena pārstāvji vai astronautu kandidāti, kas taisīs ģenerālmēģinājumu lidojumam uz mēnesi! Simko ezera bijtkotāji arī okupēšot kādu stūri."

„Kā ar atspirdzinājumiem?"— „Visdažādākās karsto, auksto un remdeno dzērienu paškirnes būs dabūjamas uz vietas! Rīcības komitejas vārdā varu piezīmēt, ka kabatu pārbaude nav paredzēta. Skābu kāpostu ar desiņām gan nebūs, jo šādas laicīgas smaržas var kaitēt karnevāla irreālajai gaisotnei!"

„Vai paredzēta arī masku godalgošanas komisija?" — „Par godalgošanas tiesnešiem aicinātas dās, preses konferences nobeigu-

Dāmām un jauniešiem ieeja ne būs par puscenu...

neitrālas, nealgotas, vērot un mā tika pildītas glāzes un uzdzerspriest spējīgas personas, kas satas laimes uz karnevāla labu izvā spriedumā ievēros oriģinālo došanos. Konferences dalībnieki un laikmetīgo. Vārdi nav izpauviens no otra atvadījās ar skaļu: žami, bet vērīgais pamanīs tiem uz redzēšanos Pigbridžas karnemūzas skūpsta zīmi uz kreisās vālā 12. martā!

auss ļipiņas."

Jūlijs Vaimana

KRIEVIJAS INDUSTRIALIZĀCIJU NEUZSĀKA BOLŠEVIKI, BET JAU CARA LAIKOS ...

„Sergei Witte and the Industrialization of Russia" by Theodore H. Von Laue, Columbia University Press (Kanadā — The Copp Clark Pulishing Co. Ltd.) izdevums, 360 lp. cena — $7.50

Pateicoties neatlaidīgai un kliedzošai komūnistu propagandai, brīvās pasaules caurmēra cilvēks ir pārliecināts, ka atpalikušās lauksaimniecības zemes (kuŗu tagad sauktu par neattīstītu zemi) Krievijas industriālizāciju sākuši un veikuši vienīgi bolševiki. Šis stingri zinātniskais profesora Laues darbs pierāda, ka tas tā nav, bet jau 19. gadsimta beigās un mūsu gadsimta pirmajos gados Vites vadībā Krievija bija uzsākusi strauju industriālizāciju ar ārzemju kapitāla palīdzību (apmēram tāpat, kā to līdz šim dara Kanada). Ir liels jautājums, vai, ejot pa šo Vites ievadito ceļu, Krievijas tautas ar mazāk upuriem nebūtu guvušas lielākus sasniegumus, nekā ejot pa „Ļeņina ceļu"...

AKL

LATVIJA

18. N-RS. TREŠDIENA, 1986. G. 2. MARTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Inis Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zemtiņš, 46 Lyad Ave., Toronto 8, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas teipu.

PUCESSPIEGELIS

APOSTROFU DZIESMIŅA PĒC MELDIJAS „JUKUMS SMUKUMĀ"

Jums bij vien' lustīg' dzīvošan' ar spēlēšan un dancošan',
Ar iedzeršan' un uzkošan' un lielas mutes lietošan',
Ar mies' daļ' vārdā nosaukšan' un dabisk' vaj'dzīb' puškošan'.
Bez tam vien' laikrakst' izdošan' ar savu uzskat plātīšan',
Ar citu ļaužu izsmiešan' un pašiem sevis lielīšan'.
Bet nu nāk liela gudrošan' par izpirkšan un pārdošan',
Jo jums nāk bilžu stādīšan' ar lielas reklām's taisīšan'.
Viss kopā siets ar dzīvošan', ar visiem labi satikšan', —
Vispirms pie laikrakst' klauvēšan', lai līdz pie bilžu slavēšan'.
Tad dūšīg' rēķin' taisīšan', cik ienesīg' būs pārdošan';
Tad ļaužu kopā bungošan', jo tur būs liela skatīšan'.
Bet bungošan' un slavēšan', — to palīdz laikrakst' rakstīšan'.
Tad nāk vien sievišķ' meklēšan', kam pienākas tā atklāšan'.
Tai liela trušād' lāpīšan', ar ko tai plecu apklāšan'.
Jums pašiem pazoļ' piesišan un bikšielāpu pletēšan'.
Tad sākas liela skraidīšan', pie izstād's durvīm stāvēšan',
Tad liela roku kratīšan' un, protams, plata smaidīšan'...
Lai desinieks un lampinieks ar liela maka atvēršan'
Jums tautas slavu tālu nes ar savu labu maksāšan'.
Jums pietrūkst šis un pietrūkst tas, kādreiz pat laba saprašan'
Iekš trimdas nama balstīšan' un sevis rāmjos turēšan'.
Ar runāšan' un darīšan' un preses ļaužu apsmiešan'
Jums savu slavu godā celt ar lielu zobu deldēšan'.
Pēc tam, lai būtu šā vai tā ar jūsu bilžu tirgošan'!
Ar pidžamiņ' vai viļlapiņ', vai kaut iekš paša ādamiņ'
Sai mazā trimdas pudurā lai — dritvaipidiridirallallā:
Jūs' smukums beidzies jukumā.

Kri-kri

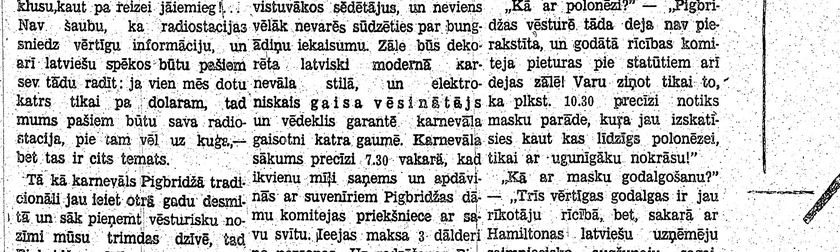

Eduarda Vingŗa viņete un ilustrācijas

(77. turpinājums)

Likos pats sev kā varonis, kas veic pienākumu līdz galam. Biju pārliecināts, ka to atzīs un novērtēs jebkuŗa vara, pie kuŗas man būtu jāpaliek un jāstrādā. Un es jau arī nekā vairāk negribēju, kā palikt dzīvs un turpināt ierasto darbu. Man toreiz daudzi pārmeta ideālisma trūkumu, nacionālā gara neizpratni, nespēju spriest politiskajos jautājumos un daudz ko citu. Bet tāds es nu toreiz biju: neviens man, nevienam es nebiju pāri darījis. Darbs un studijas — tā bija mana pasaule. Šodien es domāju, ka tā bija pārāk šaura pasaule. Bet toreiz priecājos par savu spēju visu enerģiju koncentrēt vienīgi uz savām interesēm.

Jelgavas stacija dega, bet es neatstāju savu telpu: ja pametīšu telefona aparātu, nerīkošu sliežu pārbīdīšanu, vilcienu saņemšanu un atlaišanu, notiks nelaime. Beidzot dūmi sāka smacēt, izstreipuļoju laukā. Bija arī pēdējais brīdis, jo tūlīt sagāzās uzgaidāmās telpas griesti. Liesmas šāvās arvien augstāk, tveice kļuva neciešama. Cilvēk, vai jūs traks? — tā man uzsauca kāds vecāks vīrs, pats prom steigdamies, — gribat kādu degošu baļķa galu uz galvas dabūt? Biju stacijā pavadījis pēdējās dienas un naktis. Nams Mātera ielā, kuŗā dzīvoju, jau kopš nedēļas bija sagrauts. Nezināmais, kuŗ doties, pagriezos laukā no pilsētas pa Meitenes šoseju. Sāka krēslot. Kļuva auksti. Tikai tagad es pamanīju, ka esmu vienā kreklā: pēdējā pusstundā, raudamies ar karstumu, biju novilcis virssvārku un atstājis darba telpā.

Pēkšņi mani ielenca krievi ar patšautenēm: ruki verch. Gribēju skaidrot, kas esmu, no kurienes nāku, bet veltīgi. Uzbļāva, lai turu muti, tad, ielenktu no visām pusēm, dzina kā noziedznieku uz priekšu. Mani ieslodzīja kādā pagrabā, kur jau bija daudzi tādi paši bēdu brāļi. Domāju, ka otrā dienā pārpratums noskaidrosies, bet nekā. Puskilo ķiršainās krievu sēnalu maizes un litrs balandu zupas dienā bija mūsu uzturs. Pagāja kāda nedēļa vai pat divas, tad ienāca sargs un nokliedza, lai nu pārdomājam visus savus grēkus tā, ka varam visu atklāti izstāstīt, jo priekšniekam tik un tā viss zināms ... Priecājos, ka beidzot tik tālu, ka varēšu visu izstāstīt un lūgt atbrīvošanu. Tāpat priecājos, ka priekšniekam jau viss zināms. Tad jau arī zinās visu par mani.

Kad stāvēju pratinātāja priekšā, kļuvu par vienu no lielākajiem grēkāžiem, jo centos sevi aizstāvēt. Čekists apgalvoja, ka esmu izbēgušais Krūmiņš, kuŗu tie jau reiz apcietinājuši. Pretojos, ka neesmu meklētais, ka mani sauc citādi. Bet man nebija dokumentu, ar kuŗiem savu personību pierādīt, jo tie bija sadegušī stacijā kopā ar manu žaketi. Čekists kliedza, sunīja mani visbezkaunīgākajos vārdos un neatlaidīgi apgalvoja, ka visu par mani zina — kāds fašistu asinssuns un kapitālistu kalps esmu bijis. Es paliku pie patiesības, bet ar to pratinātāja acīs kļuvu tikai arvien aizdomīgāks un bīstamāks. Tie, kas būdami vai nebūdami vainīgi, apsūdzībai piekrita un protokolu parakstīja, tika vismaz pie miera. Bet mani pratināja katru dienu, sita, spārdīja kājām. Tie trūkstošie zobi — arī izsisti. Kāds vecāks vīrs mācīja: zēn, došu tev padomu; atzīsties visā par vainīgu, ko tev pārmet, tad liks tevi mierā. Bet es negribēju atzīties par vainīgu, jo neviens vārds apsūdzībā neatbilda patiesībai, kaut vai sākot ar to, ka mans vārds Krūmiņš."

Esam uzmanīgi klausījušās un ne ar vārdu stāstītāju pārtraukušas. Nu viņš pats, smagās atmiņās kavēdamies, pieklust un atvelk elpu.

„Tagad iedzersim kafiju," pieceldamās nosaka Vinerte un aiziet.

Brīdi vēl klusējam, tad Arvīds ierunājas:

„Toreiz vecais vīrs mani mācīja, lai atzīstos pierakstītajos pārkāpumos. Tagad es tāpat mācītu citus; ja esi reiz čekas nagos nonācis un par grēcinieku uzskatīts, tad labāk piekrist visam, par ko grib apvainot un tiesāt."

„Savādi," domīgi novelku. „Man reiz milicijā bija izdevība noklausīties pratināšanā. Tur bija tā, ka kāds, atzīdamies par vainīgu, tiešā ceļā aizbrauca uz Sibīriju, bet cits, vainu noliegdams un par komūnistu izlikdamies, ieguva brīvību."

„Jūs sajaucat dažādas lietas. Nedomāju patiesu un godīgu atzīšanos. To jau katrs zina, ka tāda pie komūnistiem nevietā, pat es to tagad zinu pēc grūtajiem pieredzējumiem. Bet ja čekas nagos esi tik dziļi iekritis, kā mēs bijām, tad labāk visām apsūdzībām piekrist, tā vismaz aiztaupa sev mocīšanu. Un tā milicija ... Citur tās vietā ir kārtības sargi, bet še tā ir čekas pirmā pakāpe, kuŗas uzdevumam milicija veltī tik daudz laika, ka pārējām — bandītu un huligānu apkaŗošanai laika vairs neatliek. Tieši tādēļ jau šīs nebūšanas še zeļ un plaukst kā nezāles uz katra soļa. Bet banditisms jau mazsvarīga privāta lieta, kamēr politika — valsts intereses. Dabīgi, nonākot pirmajā saskarē ar drošības iestādēm, ja vēl nav aizdomīgs kļuvis, labāk klājas tam, kas sagatavojies un dažādas iespējamas lomas iestudējis. Bet es toreiz — ak naīvitāte! — izturējos atklāti, jo man nekā slēpjama nebija. Un tieši tādēļ kļuvu viņiem aizdomīgs! Es toreiz nemētājos ar komūnistu sauklīm, neapliecināju simpatijas Staļinam, neslavēju uzvarētāju sarkano armiju, bet tā vietā teicu, ka mani neinteresē politika, kā patiešām arī bija. Par to izpelnījos krievu lamas. Teicu, ka man vienalga, kas valda, ja vien drīkstu strādāt un dzīvot. Par to krievs mani spārdīja kājām. Bet kad uzsvēru, ka uz dzelzceļa sāku strādāt jau Ulmaņa laikā, turpināju pirmajā bolševiku gadā un paliku arī vācu okupācijas periodā, krievu čekists, mani par velna māti un kuņas dēlu saukādams, izsita tos te — priekšzobus, izvalbītām acīm kliegdams, ka visi godīgie pilsoņi, vāciešiem tuvojoties, atkāpušies kopā ar sarkanarmiju. Tā tas turpinājās dienām un nedēļām. Jo vairāk runāju tā, kā domāju, jo vairāk čekists manī saskatīja reakcionāra garu. Tā dabūju 25 gadus, kamēr kāds cits — māju īpašnieks un leģiona virsnieks — tikai 5 gadus. Toties vēl kāds cits, veikls zellis, pat tika atbrīvots, jo prata izlikties par varenu komūnisma atbalstītāju. Aizejot viņš pacēla cepuri un smējās, atklāti pateikdams, ka viņam grēku pret jauno iekārtu vairāk nekā mums visiem kopā, ja par grēkiem vispār gribētu un varētu runāt. Bet man toreiz negribējās smieties, jo pamazām sāku saprast, kāds nelga esmu bijis, izvairīdamies līdzšinējā dzīvē no visa, kam kaut mazākais sakars ar politiku."

(Turpinājums seko)

E. Kalniņa

Andersens un pasaka par jaunajām drēbēm

Sniegos un ledos stingušās ielas kai gudri cilvē dažreiz ieved kādu siltuma meklē- spožo tērpu! T tāju Toronto Kolonnāžu teātŗa bungas, stabule mazajā telpā. Tur lokveida skatu- Laudis sačuks vā kā no apaļa trauka kaut kad Padomnieks sl kaut ko pasniedz teātŗa drau- mīļdamies, k giem. Šīs ziemas mēnešos varēja skatīt paša pasaku karaļa Hansa „Paliec klu Kristiāna Andersena pasaku lie- bālss no skatīt liem un maziem: „Karaļa jaunās skalo viru. Pa drēbes." mirklis valda gus troksnis s

Drāmatizējums ir Eli Rilla, pa- sibām un slav zīstamā teātŗa paidagoga apdarē lāk. Nu karalis un ilustrātivā mūzika ar mazajām savu jauno spe dziesmiņām ar Duga Randles lā un gaida uz darbs; mūzika šai izrādē sniedz tērpu. Bet p galveno teātrālo pacēlumu, kas tomēr neiedrī pasakai tik vajadzīgs, lai katram ņu audēji tīsta skatītājam palīdzētu vieglāk tikt tuksu gaisu. turp, kurp pasaka tā prot vest: uz tālo, tālo zemi...

Tā atkal ir l skan pūļa t Lai cik tālu tā zeme, kurp pa- krekla! Tam r saka mūs ved, tur notiek tas pats, pa!' Līdz krej kas te, mūsu pašu apkārtnē. ralis vientuļš ņu dūr acis. T

„Karaļa pirmās drēbes" ir pasa- Daudz kara ka par kādu valdnieku, kas vien- kās, gan isten mēr kārojis sev jaunu tērpu un vi- jas ar sevis sus savus un valsts līdzekļus zie- nos savā nezi dojis šai nekad nepiepildāmajai sevis un citu kārei: jaunas un atkal jaunas drē- ņību un māņ bes, arvien spožākas un grezno- gan pasakās, kas. Zinādami karaļa vājību, vald- prāta un iegrē nieka audēju ielā ieradušies blē- tur kā kuŗo ž ži. Tie apsoļjuši karalim pagata- vot vēl neredzēti krāšņu tērpu, ti- Skatot And kai — šo brīnumdarbu varēšot sa- di, nāk prātā skatīt gudri ļaudis, nevis kaut kā- nēts lielā dā di neprašas. Karalis devis audē- biogrāfijā Arī jiem dārgakmeņus un zeltu, lielā jis grūti ar v nepacietībā gaidījis brīnumtērpu. ma un slavas Māņu un melu audēji visu zeltu un prāta valst un dārgakmeņus sabāzuši savos aptumšojusi maisos un dikā muļķojušies ap sme par kād tukšajiem aužamstāviem. Kad ļau- pasaku karal dis un pats karalis nākuši skati- tis pagalma ties slavēto audumu, blēži glaimo- dāļīs. Pēc ne juši valdniekam, cik tas varens, dījusies tikpa cik krāšņas drēbes tas var nest. zija par And Aužamstāvi klabējuši tukši. Kas mīļotā draug atzīsies, ka muļķis; kas teiks, ka darbu. Ander neredz brīnuma audumu? Neviens nezinu, bet m Pats karalis arī nevarējis atzīties cīgāks prāts ne blēžiem, ne pavalstniekiem. pasaku karaļa

Kolonnāžu teātrī kā klauni lēkā kailinātajai s blēdīgie audēji; kliedz un sauc jums. Pasaku auditorijai savus melu stāstus, dzirdēt no s aicinādami ticēt karaļa tērpa spo- lās pasaku z žajai varenībai. Valdnieka padom- balsi: „Karal nieks skaļā pārgudrībā vēstī jau- nav nekāda b dīm paredzamos brīnumus: „Ti-

atbrīvotais atbrīvotājs

PĒTERIS AIGARS

(21. turpinājums)

6.

ILLŪZIJU PRIEKŠKARS

Lēdija Kesvika, tērpusies gaŗā mēļā svārkā, staigāja pa savu istabu uz priekš pakaļ.

Lai notiktu, kas notikdams, viņa vē nāt ar šo pārgalvīgo, kas dosies uz Buda ne vairāk, būs jauns, ass pārdzīvojums. cietīgi, ar satrauktu sirdi lēdija gaidīja šanos, it kā tas būtu jauns mīļākais. S neredzējusi, viņa jau tam piekērās.

Tad pēkšņi lēdija apstājās, pielika pieres, pirkstus ielaida matos. Viņa atce bertu O'Kifiju ... Katru dzimšanas die alga jūrmalā, pilsētā vai uz laukiem, viņ Vai šoreiz izpaliks? Viņa piegāja pie tā grieza vajadzīgos burtus un numurus. G telefona numuru viņa zināja no galvas.

„Hallo, Bob, še Patricija," ierunājās sā balsī.

„Hallo, Pat," atbildēja mīksts barito

„Kā tev veicies?" ievaicājās sieviete. šņi vairs nezināja, ko Robertam O'Kifij Mākslinieka sejā arvien vīdēja smīns, ka launs, tomēr pārākuma apziņas piesāti

E. Kalniņa

Andersens un pasaka par karaļa jaunajām drēbēm

Sniegos un ledos stingušās ielas kai gudri cilvēki varēs saskatīt dažreiz ieved kādu siltuma meklē- spožo tērpu! Tikai gudri!" Dārd tāju Toronto Kolonnāžu teātŗa bungas, stabules un svilpes spiedz. mazajā telpā. Tur lokveida skatu- Ļaudis sačukstas un gaida karali. vā kā no apaļa trauka kaut kad Padomnieks skrien, saukdams un kaut ko pasniedz teātŗa drau- klanīdamies, karalim pretim. giem. Šīs ziemas mēnešos varēja skatīt paša pasaku karaļa Hansa „Paliec klusu!" rāma bērna Kristāna Andersena pasaku lie- balss no skatītāju rindām apsauc liem un maziem: „Karaļa jaunās skalo viru. Patiesi, īss klusuma drēbes." mirklis valda telpā. Tad atkal tir-

Dramatizējums ir Eli Rilla, pa- gus troksnis ar solījumiem, pra- zīstamā teātŗa paidagoga apdarē sībām un slavinājumiem dārd tā- un ilustrātīvē mūzika ar mazajām lāk. Nu karalis ir ieradies saņemt dziesmiņām ar Duga Randles savu jauno spožumu. Viņš ir krek- darbs; mūzika šai izrādē sniedz lā un gaida uz savu melu un māņu galveno teātrālo pacēlumu, kas tērpu. Bet pavalstnieki neviens pasakai tik vajadzīgs, lai katram tomēr neiedrīkstas teikt, ka mā- skatītājam palīdzētu vieglāk tikt ņu audēji tīsta ap karaļa augumu turp, kurp pasaka tā prot vest: tukšu gaisu. uz tālo, tālo zemi...

Tā atkal ir bērna balss, kas pār- Lai cik tālu tā zeme, kurp pa- skan pūļa troksni: „Karalis ir saka mūs ved, tur notiek tas pats, krekla! Tam nav nekāda cita tēr- kas te, mūsu pašu apkārtnē. pa!' Līdz kreklam izģērbtais ka-

„Karaļa pirmās drēbes" ir pasa- ralis vientuļš stāv pūļa vidū un ka par kādu valdnieku, kas vien- noduŗ acis. Tā beidzas pasaka. mēr kārojis sev jaunu tērpu un vi- sus savus un valsts līdzekļus zie- Daudz karaļu dzīvo gan pasa- dojis šai nekad nepiepildāmajai kās, gan īstenībā. Kā kuŗam klā- kārei: jaunas un atkal jaunas drē- jas ar sevis atklāšanu un atzīša- bes, arvien spožākas un greznā- nos savā neziņā, kā nu kuŗam iet kas. Zinādami karaļa vājību, vald- sevis un citu pušķojumā ar īste- nieka audēju ielā ieradušies blē- nību un māņiem. Daudz valstu ir ži. Tie apsolījuši karalim pagata- gan pasakās, gan īstenībā, ar sirds, vot vēl neredzēti krāšņu tērpu, ti- prāta un iegribu robežām, un arī kai — šo brīnumdarbu varēšot sa- tur kā kuŗo reizi klājas. skatīt gudri ļaudis, nevis kaut kā- di neprašas. Karalis devis audē- Skatot Andersena pasakas izrā- jiem dārgakmeņus un zeltu, lielā di, nāk prātā gadījums, kas mi- nepacietībā gaidījis brīnumtērpu. nēts lielā dāņu pasaku karaļa Māņu un melu audēji visu zeltu biografijā. Arī pasaku karalim gā- un dārgakmeņus sabāzuši savos jis grūti ar valdīšanu savā spožu- maisos un dīkā muļķojušies ap ma un slavas apmirdzētajā sirds tukšajiem audzamstāviem. Kad lau- un prāta valstībā. Reiz viņa slavu dis un pats karalis nākuši skatī- aptumšojusi nelabvēlīga atsauk- ties slavēto audumu, blēži glaimo- sme par kādu viņa darbu. Lielais juši valdniekam, cik tas varens, pasaku karalis to izlasījis, nokrī- cik krāšņas drēbes tas var nest. tis pagalma zālājā un rūgti rau- Audzamstāvi klabējuši tukši. Kas dājis. Pēc nedaudz dienām parā- atzīsies, ka muļķis; kas teiks, ka dījušies tikpat nelabvēlīga recen- neredz brīnuma audumu? Neviens zija par Andersena dievinātā un Pats karalis arī nevarējis atzīties mīļotā drauga Čarlsa Dikensa ne blēžiem, ne pavalstniekiem. darbu. Andersens izsaucies: „Es

Kolonnāžu teātrī kā klauni lēkā nezinu, bet man uzreiz kļuva prie- blēdīgie audēji; kliedz un sauc cīgāks prāts!" Drauga „kļūme" auditorijai savus melu stāstus, pasaku karaļa aizvainotajai un at- aicinādami ticēt karaļa tērpa spo- kailinātajai sirdij bija mierinā- žajai varenībai. Valdnieka padom- jums. Pasaku karalis nevarēja sa- nieks skaļā pārgudrībā vēstī lau- dzirdēt no savas brīnumainās tā- dim paredzamos brīnumus: „Ti- lās pasaku zemes bērna skaidro nav nekāda brīnuma tērpa!" balsi: „Karalis ir kreklā! Tam

Andrejs Irbe

POSTLUDIUM

Ne jau tikai Kanaānā ir ērkšķainas bedres.

Miglā, kas krājas virs aizsalstošu ezeru acīm
un aizbāž mutes zvaniem,
šķind lāpstas
un kapļi cērtas plieņainā zemē.
Brāļu mīlestība nezin robežu!

Pie spundas un jēra gaļas
no mutes mutē iet senie varoņstāsti:

— Mēs aprakām sauli!

Arnolds Apse

Latviskais pamats

AIZSILA ZĪLĪTE „MIĶLAS UN PASAKAS", VĀKU UN ILUSTRĀCIJAS ZĪMĒJUSI AUTORE, KROLLA KULTŪRAS BIROJA IZDEVUMS 1965. GADĀ

Rakstā par Aizsila Zilītes pir- teica vecmāmiņa. (Vecmāmiņas mo pasaku grāmatu teicu, ka lādīte.) „Prasi, kuŗam kokam gri- autore ir pasaku rakstniece no bi, ko viņš vēlas, katrs atbildēs Dieva žēlastības. Jaunā grāma- vienu un to pašu: Gribu būt ko- ta liecina, ka Dievs Aizsila Zilītei ku pulkā, klausīties viņu jauko savu žēlastību dāvājis uz visiem valodu un kopīgi cīnīties pret laikiem,— ja vien viņa to vēlē- vētru." (Koki.) Un ne jau tikai sies paturēt. Un kādēļ gan lai ne- par cimdiem un kokiem! Skaista vēlētos? allegorija ir arī pasaka par put-

Jaunajā grāmatā, kā jau virs- niem: „Tur bija visādi putni: raksts liecina, ir ne vien pasakas, pūtēji, svilpēji, trallinātāji, dzie- bet arī mīklas. Tās rakstītas sais- dātāji un bungu rībinātāji. Un bi- tītā valodā, kas tuva tautas dzies- ja arī tādi putni, kas nevarēja at- mu valodai, tāpat arī mīklu „ga- rast dziedamo dziesmu. Bija arī rīgā seja" radniecīga dainām. Tas tādi putni, kam nepatika mierā ir ļoti simpatiski un apsveicami. dzīvot. Tie mīlēja klaiņāt pa pa- Gribu ticēt, ka ne viens vien no sauli un atnest zem spārniem jau- mazajiem Zilītes mīklu mīnētā- nus vējus. Bet bija arī tādi putni, jiem, ja vien vecāki vai skolotā- kas nedzīvoja tur visu mūžu. Tie ji būs piepalīdzīgi, sāks meklēt teica, ka nekur neesot tik labi ceļu arī uz dainu pasauli. kā mājās." Par Aizsila Zilītes va-

Pasakās Aizsila Zilītes valoda lodu esmu jau izteicies, bet gri- ir tikpat dzīva, vienkārša un sir- bu vēl atzīmēt, ka dažuviet viņa snīga kā pirmajā grāmatā. Īsta, nekā nezudēdama no izteiksmes dabīga latviešu valoda un īsts, vienkāršības, sasniedz gandrīz dabīgs latviskums — tas ir pa- vai apskaužamu meistarību. Pie- mats, kas mums vajadzīgs, lai mērs: „Lija, lija,dienām un nak- pastāvētu. „Glabā mūs un valkā, tīm lija. Lielas lietus lāses bun- kā toreiz tur mājās! Esam sara- goja pa māju jumtiem dienu un duši ar tevi, kā jau cimds ar ro- nakti: Pikš-pakš! pikš-pakš- ku", lūdzās abi dūrainīši. Tas trrr! Pikš-pakš-trrr!" (Vecais tiesa gan! Turēsimies kopā kā bērzs.). jau vienas zemes, vienas saimes piederīgie, un glabāsim atmiņas Sarakstos ar kādu latviešu ģi- par seniem laikiem. Gan kādam meni, kuŗā vairāki bērni — sko- kā toreiz tur mājās! Esam sara- lā gājēji. Latviešu skolā tie ne- duši ar tevi, kā jau cimds ar ro- iet, jo tādas viņu patvēruma ze- ku", lūdzās abi dūrainīši. Tas mē nav. Kad šajā ģimenē visi — tiesa gan! Turēsimies kopā kā gan lieli, gan mazi—bija izlasījuši jau vienas zemes, vienas saimes trešo grāmatu. Un šī ģimene nav piederīgie, un glabāsim atmiņas vienīgā.

Trimdas latviešu kalendāri

Blakus bibelei un dziesmu grā- viešu preses biedrība. Taču dau- matai kalendārs mūsu tēviem un dzi vērtīgi kalendāri piedzīvoja mātēm pag. gadsimtā bija vis- tikai viena gada mūžu: „Sporta vērtīgākā manta, gandrīz vai vie- gadagrāmata" (1948.) sporta nīgā lasāmviela. Kalendāru izdo- ienaidniekiem par prieku, Kr. šana neapsika nedz brīvajā Lat- Barona gadagrāmata" (1948.), vijā, nedz tagad trimdā. Jau pir- Druvas literārā gadagrāmata majā (1945. g.) trimdas gadā pa- (1954.), „Latviešu kalendārs rādījās pirmie kalendāri, kaut (1946. g. Stokholmā), „Latviska trūcīgi apmēros un saturā. 1946. gadagrāmata" (1947. g. Zinaidas gadā to skaits pieauga uz 16, Lazdas redakcijā), „Tēvzemes ga- 1947. g. — uz 21 un 1951. un 1954. dagrāmata" 1947.) u. c. 22 trim- gadā kalendāru skaits sasniedza das gados ir parādījušies 28 da- pat 23. žādi galda kalendāri ar ilgāku

Mums ir galda, sienas ,kabatas vai īsāku mūžu. un (1951. gadā) pat 2 tabulu ka- Tikai par 2 kalendāriem mazā- lendāri. Kalendāru „veterāns" ir ka ir kabatas kalendāru dažādi- V. Lōča izdotais „Tāvu zemes ba, bet līdz pēdējam laikam no- kalendārs", kas 1945. gadā turpi- turējies vienīgi apgādā Imanta nāja Daugavpilī pasāktās gaitas, „Kabatas kalendārs". Ja galda iznākdams līdz šai dienai, 50-to kalendārus dažs labs satura dēļ gadu sākumā, kad bēgļi bija iz- paglabās ilgākam laikam, tad kliduši pa visu pasauli, kalendā- kabatas kalendāra mūžs parasti ru apmēri bija noslīdējuši līdz izbeidzas reizē ar veco gadu. minimam, lai pēc tam pieņemtos Dieva svētība bijusi arī sienas apmēros un saturā. kalendāriem — 20, no tiem 10

Ievērojamu lomu ieņem konfe- gan bijis tikai viena gada mūžs. sionālie kalendāri: luteraņu Četri (Laika mākslas, Daugavas „Baznīcas kalendārs" (sākot ar Vanagu, O. Dīķa un A. Ozolīņa) 1949. g.), „Ausekļa," vēlāk „Ka- sienas kalendāri savas gaitas vēl toļu kalendārs" (1946. g., ar da- turpina. Ja savu nozīmi gada bei- žu gadu pārtraukumu), Brazili- gās zaudē arī sienas kalendāri, jas baptistu (1949. g.) un „Bitī- tad paglabātas tiek šo kalendāru tes kalendārs"', kas tagad iznāk- bildes. Tā, piemēram, „Laika" šanu beidzis. To apmēri pēdējos kalendāra pircēji 15 gados būs gados sasnieguši turpat 200 lap- sakrājuši 195 gleznu reproduk- pušu, ar daudziem nozīmīgiem ciju attēlus (labs reprezentācijas rakstiem ne tikai savas baznīcas albums!). „DV kalendārs" savu- dzīvē, bet arī Latvijas un latviešu kārt bagātīgi ilustrāciju veidā at- tautas vēsturē. Ar pilnām tiesī- tēlo organizācijas dzīvi un dar- bām tos var uzskatīt par rakstu bu. Lielu skaitu Latvijas skatu krājumiem, kas uzglabājami. būs sakrājuši pārējo kalendāru

Vērtīga bija „Latviešu apgādu īpašnieki. gada grāmata" (1947.—1953.) P. 1966. gadā līdz šim iznākuši 9 Mantnieka izdevumā un „Latvie- kalendāri. Brazilijas (baptistu) šu almanachs (1953.—1958.) Art. un „Katoļu kalendārs" vēl arvien Bērziņa redakcijā. Pēc tiem ir kavējas. Dabīgi, var jautāt, vai liela vajadzība, kādēļ 1967. ga- šis skaits nav par lielu? Varbūt dam to atjaunošanu sola divi iz- 4 sienas kalendāru vietā varētu devēji. 1953.—1960. g. ASV un Ka- iztikt ar 3? Kabatas kalendārs nadas tautiešus iepriecināja Dr. palicis tik un tā viens. Galda ka- J. Volmara, J. Kadiļa un A. Sven- lendāriem katram sava lasītāju nes rediģētā un Latviešu palīdzī- saime, kādēļ tie viens otru ne bas fonda izdotā „ASV latviešu rokas grāmata". Tai izbeidzoties, nākamā gadā savas gaitas uzsā- ka „Latviešu bankas kalendārs" (P. Rasiņa sakārtojumā), kam 1966. gadā ir divi atsevišķi izde- vumi. 11 gadu (1955.—65.) par tau- tiešu veselību bija norūpējies Dr. D. Biskaps, izdodams „Ārst niecības kadendāru". Austrālijas latviešus vairākus gadus informē ja „Austrālijas latviešu gadagrā- mata", bet, mazinoties interesei, tā savas gaitas izbeidza. Trīs ga- dus (1952.—54.) kalendāru red. O. Liepiņa vadībā izdeva arī Lat-

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Daugavas Vanagu Mēneš- raksts" Nr. 1 (105), 1966. gada janvāŗa-februāŗa burtnīca, DV centrālās valdes izdevums, 80 lpp.

„Mazputniņš" Nr. 86, mēneš- raksts latviešu zēniem un meite- nēm visā pasaulē, 1966. gada feb- ruāŗa burtnīca, apgāda Ceļinieks izdevums, galv. redaktors L. Streips.

„Dzimtenes Balss" Nr. 10, lat- viešu katoļu mēnešraksts, 1965. gada decembŗa burtnīca, galv. re- daktors N. Trepša, 32 lpp.

„Mare Balticum," 1965./66. ga- da 1. burtnīca, Ostseegesell- schaft e. V. Hamburgā izdevums, 68 lpp. Izdošanā piedalās arī Lat- viešu nacionālais fonds Skandi- navijā, dodot redaktoru mag. oec. A. Landsmani.

menes māte man atrakstīja: „Ka- mēr mūsmājās būs šādas pasa- kas, nekāda asimilācija pa mūsu durvīm neienāks." Ko lai še vēl piebilstu? Ak jā, tomēr: viņi jau tagad sāk gaidīt Aizsila Zilītes navijā, dodot redaktoru mag. oec. trauce. Var jautāt, vai „Bankas kalendāram" vajadzīgi divi izde- vumi, kaut tie izdoti reklāmas dēļ. Būtu vēlams, lai kalendāru gatavotāji savā starpā vienotos par vārdadienām un pārbaudītu ievietojamās adreses. Nākas at- rast sen mirušo vai pat 10 gadu vecas adreses, kuŗām, dabiski, nav nekādas nozīmes.

L. Rumaks

KULTŪRAS CHRONIKA

Uz 75 mūža gadiem 15. februārī atskatījās žurnālists un sabiedriskais darbinieks Jēkabs Lībeks, kuŗš LA lasītāju saimei pazīstams kā Raits Rifums. Pēc izglītības gaitām Rīgas komercinstitūtā Lībeks 1919. gadā iestājās Ziemeļarmija, vēlāk pārcelts uz armijas virspavēlnieka štāba satiksmes daļu. Strādājis tiesu resorā, bijis aizsargu organizācijā, kā arī citās organizācijās, un paralēli maizes darbam nodarbojies ar žurnālistiku, būdams „Jaunās Dienas Lapas", „Aizsarga", „Pēdējā Brīža" u. c. izdevumu līdzstrādnieks. Rakstījis lugas, tulkojis arī darbus no cittautu literātūras. J. Lībeks izdeva nedēļas laikrakstu „Ogres Straume', kuŗā pats darbojās par redaktoru. Presei uzticīgs viņš palicis arī šobaltdien, pavadīdams mūža vakaru Delmenhorstā, Vācijā.

Ilēāna Tepfere-Pētersone atzīmējusi labus pasākumus savās mākslinieces gaitās, 8. februārī pirmoreiz dziedot Ortrudes partiju Vagnera „Lohengrīnā" Stokholmas operā, uzstājoties kopā ar slaveno Metropolitēna operas tenoru Nikolaju Gedu. Zviedru mūzikas kritiķis Folke Hēncls Dagens Nyheter atzinīgi piemin I. Pētersones drosmīgo pieeju atbildīgajai lomai, spraigo tās iztulkojumu un mūzikālītāti, paredzot jaunajai latviešu operdziedātājai labākās sekmes nākotnē.

Rakstnieka Pēteŗa Aigara apcerējums par Latvijas likteni sakarā ar Krievijas ekspansijas tendencēm nesen parādījās Centrāleiropas federālistu apvienības izdotajā žurnālā European Press, kuŗš iznācis franču un angļu valodā. Rakstā P. Aigars uzsver, ka Krievijas interesēs nekad nav bijis dot Latvijai brīvību,un norāda, ka tā visus neatkarības centienus arvien apkaŗojusi nesaudzīgākā veidā. Žurnāls izdots sakarā ar kristīgās ticības ievešanu Polijā pirms 1000 gadiem un parādījies tirgū tieši „krievu nedēļas" laikā Līdsā. Tā kā Aigara rakstā daudz vēstures faktu, tas krievu sūtņa Soldatova melīgo propagandu par Pad. savienības labvēlību Baltijas valstīm rādīja īstajā gaismā.

PĒTERIS AIGARS ◐ ROMĀNS

(21. turpinājums)

6.

ILLŪZIJU PRIEKŠKARS

Lēdija Kesvika, tērpusies gaŗā mēļā atpūtas svārkā, staigāja pa savu istabu uz priekšu un atpakaļ.

Lai notiktu, kas notikdams, viņa vēlējās runāt ar šo pārgalvīgo, kas dosies uz Budapešti. Ja ne vairāk, būs jauns, ass pārdzīvojums. Tik nepacietīgi, ar satrauktu sirdi lēdija gaidīja viņa ierašanos, it kā tas būtu jauns mīļākais. Šo cilvēku neredzējusi, viņa jau tam pieķērās.

Tad pēkšņi lēdija apstājās, pielika roku pie pieres, pirkstus ielaida matos. Viņa atcerējās Robertu O'Kīfiju . . . Katru dzimšanas dienu, vienalga jūrmalā, pilsētā vai uz laukiem, viņš ieradās. Vai šoreiz izpaliks? Viņa piegāja pie tālruņa un grieza vajadzīgos burtuš un numurus. Gleznotāja telefona numuru viņa zināja no galvas.

„Hallo, Bob, še Patricija," ierunājās viņa klusā balsī.

„Hallo, Pat," atbildēja mīksts baritons.

„Kā tev veicies?" ievaicājās sieviete. Viņa pēkšņi vairs nezināja, ko Robertam O'Kīfijam teikt. Mākslinieka sejā arvien vīdēja smīns, kaut arī ne launs, tomēr pārāk̦uma apziņas piesātināts, ironisks. Viņa to juta, arī runājot tālrunī. Vai viņam teikt? Bobs, droši vien, pasmīnēs un teiks: „Viss ir relātīvs."

Mākslinieks, juzdams, ka Patricija svārstās, turpināja:

„Kā man klājas? Man nekad neklāsies labi, kamēr pastāvēs šī sasodītā sabiedriskā iekārta, kuŗā ierēdņi diktē priekšrakstus mākslinieciem un politiķi komandē dzejniekus. Tu zini, ka alu cilvēks nekad nejutīsies omulīgi uz parketa vai grīdsegas."

„Redzu, tu vēl arvien esi revolūcionāri noskaņots, bet saki man, kādi tavi ieskati par sacelšanos Ungārijā?" beidzot šos vārdus lēdija dabūja pāri lūpām.

„Par Ungāriju man nav ne jausmas. Izņemot ungāru mūziku un vīnu, citādi — tu zini, es dienas laikrakstus principā nelasu. Man derdzas rakņāties pa sabiedrības atkritumu kaudzi."

„Bet Budapeštā kaut kas notiek. Mana aptiekse stāstīja, tu zini, tā sirmā poļu grāfiene. Viņas brāļa dēls došoties turp . . . cīnīties . . . Ko tu saki par to?"

„Es nekā nesaku, kamēr nezinu, kas tur notiek. Protams, katra sacelšanās ir jāpadziļina vai jāatšķaida. Katrā ziņā tas vēl nebija komūnisms, kas valdīja Ungārijā. Es dodu priekšroku absolūtai komūnai. Viss kopīgs: manta, milestība un maldīšanās."

„Tu velti aušojies, bet tur cilvēki cīnās par brīvību."

„Brīvība ir ļoti miglaina matērija. Neviens vēl nav definējis brīvības jēdzienu. Vismazāk zina par brīvību tie, kas dažkārt par brīvību cīnās. Vai tā nav? Es nevaru cīnīties par neskaidriem jēdzieniem. Vēlos stāvēt ar abām kājām uz zemes, kaut arī šī zeme griežas un grīļojas kā pēc trešās šampanieša pudeles. Turēties pie zemes, tas ir vienīgais likums, kuŗam visi esam padoti."

„Tiesa, bet, mans mīļais, ja cilvēki par kaut ko iet bojā, tad tam jābūt kam varenam. Būtu viņiem jāpalīdz."

„Kuŗiem viņiem?"

„Ungāriem . . . Atceries Baironu. Viņš devās palīgā grieķu brīvības cīnītājiem. Kur ir šisdienas Bairons? Es domāju, ka katram, kam ir kaut mazākā pienākuma apziņa, būtu jāsteidzas palīdzēt ungāru tautai." Patrīcijai likās, ka šis patoss viņai īsti nepiedien, bet viņai nebija cita, ko likt vietā.

Baritons klausulē gardi iesmējās, noklepojās, atkal iesmējās. Tad viņš atbildēja samulsušajai dzejniecei:

„Pat, tu esi mēnessērdziga. Tu staigā pa jumtu." Atkal klausulē nodunēja mefistofeliski smiekli. Tad nopietnā balsī gleznotājs turpināja: „Vispirms ir jāizpētī šī pasākuma dziļākie iemesli, lai varētu nostāties viena vai otra pusē. Jānoskatās, kas tur izkūņosies. Turklāt, — kā lai es, pārliecināts fabiānietis, eju tiem palīgā, kas cīnās pret sociālismu?"

„Bet, varbūt, tas, par ko Budapeštā studenti un strādnieki lej asinis, ir jauna veida sociālisms, — labāks, pilnīgāks nekā līdzšinējais," pretojās lēdija.

„Mana dārgā un saldā, es jau reiz teicu, ka nerunāju par to, ko nezinu."

„Kādu padomu tu man dotu, ja es būtu tik neprātīga un arī gribētu braukt?"

„Nogaidīt un dzert tēju . . . Nevienam nevajadzētu ar skubu steigties degošā namā. Vismazāk tas piedienētu tev."

„Tu mani pilnīgi izsit no sliedēm. Biju kā spārnos. Grāfiene mani pārliecināja. Biju jau gandrīz izšķirusies."

„Par ko izšķirusies?"

„Braukt uz Budapeštu . . ."

„Pašnāvības pēc nav jābrauc uz Ungāriju. Ja vēlies, varu tev dot visattapīgākos padomus, kā šķirties no dzīves. Iespēju ir daudz. Varu ieteikt vispatīkamākās miega zāles, ja tev šī bēdu paradīze apnikusi. Tikai iegaumē vienu: dzīvības vērmeles ir saldākas par nāves medu."

„Medus vai vērmeles, par to varam strīdēties, bet es jūtos lieka, neesmu atradusi savu vietu. Ja kādam nav vietas, tad viņš atstāj sarīkojuma zāli. Es to gribu izdarīt tādā kārtā, ka došos pie tiem, kas nes upuŗus labākas nākotnes labad."

„Mana dārgā un saldā, tu vispirms aizmirsti, ka esi man nepieciešama. Kā es pabeigšu Afrodīti, ja tevis nebūs? Otras tādas visā Lielbritanijā neatrast; krūtis tev arvien kā pierietējušas . . ."

„Tu, Bob, esi nelabojams. Ja būtu tuvāk, es tev aiztaisītu muti ar skūpstu, bet vai tas līdzētu? Nestrīdēsimies vairs . . . Atnāc rītvakar pie manis. Būs mazas viesības."

„Pie tevis eju labprāt, tikai — vai tu vari zvērēt, ka nebūs pulkvedis Očinleks? Man šis mūzeja priekšmets krīt uz nerviem. Nevaru iedomāties, kā šis dresētais nīlzirgs bez smadzenēm varēja komandēt karaliskā armijā pulku un vēl iegūt goda zīmes . . ." Roberta O'Kīfa balss kluva agresīva.

(Turpinājums sekos)

Nepieciešams pastāvīgs biroja darbinieks

LNAK VALDES SĒDE 23. FEBRUĀRĪ TORONTO

Pirms LNAK padomes sesijas pēdējā valdes sēdē sanāca pašreizējā valde priekšsēža J. Niedras vadībā. Par galveno pārrunu tematu izvērtās pasaules izstāde, kuru 1967. gadā rīko Montrealā, sakarā ar Kanadas 100 gadu svinībām. Jau agrāk LNAK un BTFK ievadījusi sarunas par latviešu un vispār baltiešu piedalīšanos izstādē, un tuvākajā nākotnē sagaidāmas valdības iestāžu atbildes, kuras, cerams, būs baltiešiem labvēlīgas. Izstādes Kanadas paviljonā paredzētas novietnes etniskajām grupām, un pašreiz notiek sarunas par to sadali. LNAK valde pilnvarojusi Bruno Innusu Montrealā pārstāvēt latviešus attiecīgajās sarunās un panākt latviešu novietnes iekārtošanu, kā arī nacionālo dienu ar piemērotiem uzvedumiem. Par to savlaicīgi jau informēti arī agrākais un pašreizējais Kanadas tirdzniecības ministrs, bet, nesen tiekoties ar valdības sekretāri Džudiju Lamaršu, LNAK valdes pr-dis J. Niedra jautājumu pārrunājis plašāk. Tikko būs saņemtas konkrētas atbildes no piekritīgajām iestādēm attieksmē uz latviešu paviljonu vai stendu un baltiešu nacionālajām dienām, LNAK valde sāks organizēt uzvedumus un vākt eksponātus.

Par latviešiem veltītās grāmatas, kuŗu izdos sakarā ar Kanadas simtgadi, galveno redaktoru LNAK valde jau agrāk apstiprinājusi A. Kundrātu, bet šai sēdē redakcijas kolēģijā papildus izraudzīja LNAK kultūras un izglītības nozares vadītāju J. Mežaku un rakstnieci I. Gubiņu. Atsevišķu redakcijas locekli saimnieciskajos jautājumos izraudzīs tuvākajā nākotnē.

Valdes pr-dis J. Niedra informēja par ukraiņu organizēto etnisko grupu organizāciju Citizens Civic Action Association, kuŗu paredzēts veidot uz fizisku personu bāzes, bet nolūkā pie Kanadas federālās valdības pārstāvēt visas etniskās grupas. Sarunās ar igauņu un lietuviešu centrālo organizāciju vaditājiem noskaidrots, ka šāds nodoms baltiešiem nav pieņemams.

LNAK pārstāvji Savstarpējās sadarbības līgā N. Ambers un G. Liepiņš lūguši viņus atbrīvot no pienākumiem, ko valde akceptēja un vienojās jaunus pārstāvjus izraudzīt pēc LNAK sesijas. Savstarpējās sadarbības līga iesniegusi CBC telev. raid. norādījumu, ka vairākos raidījumos ar politisku nokrāsu izpaužas vienpusīga pieeja, kādēļ lūdz pieaicināt līgas pārstāvjus raidījumos, kuŗi skar etniskās grupas un komūnisma nostāju.

Šogad atsevišķiem tautiešiem un draudzēm LNAK izsūtījusi 6500 aicinājumu ziedot Ziemeļamerikas kultūras fondam un LNAK darbam. Dažas jau ienākušās atbildes liecina, ka līdzīgi aicinājumi Kanadā saņemti arī no ALAs, piemēram, Niagarā un Sv. Katrīnās. LNAK darbam no Toronto Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes saņemts 100 dol. ziedojums, tāda paša summa arī no Londonas latviešu ev.-lut. draudzes, bet no Londonas latviešu kopas 84 dol.

Sēdes nobeigumā pārrunāja pastāvīga biroja darbinieka nepieciešamību. Grūtības rada līdzekļu trūkums. Šo jautājumu nolēma pārrunāt LNAK padomes sesijā.

Par LNAK pārstāvi Sadarbībā apstiprināja V. Kārkliņu.

Valdes sēdē bez priekšsēža J. Niedras piedalījās viņa vietnieki V. Uiska un T. Kronbergs, sekretāre V. Toma, kasieris K. Tannis, biedrzinis A. Rāviņš, valdes locekļi J. Grodnis un A. Smiltnieks, padomes prezidija vicepriekšsēdis J. Grislis, palīdzības nozares vadītājs K. Prieditis, bet no revīzijas komisijas J. Rolavs, B. Senkēviča un Dr. E. Upenieks, kā arī padomes loceklis K. Ślesers un O. Sils.

R. N.

VIŅIEM NESALA

Dienā, kad Toronto latviešu jaunatnes pulciņš Staburags rīkoja slēpēšanas izbraukumu uz Ergļu ligzdu, temperatūra nosliga pat zem nulles, bet jauniešus tas nebaidīja un izbraukums notika, kā izplānots. Agrā rīta stundā Latviešu namā Toronto saradās ap 40 zēnu un meiteņu, kuŗus autobuss aizvizināja pretim ziemas priekiem. Par tiem pulciņa dalībnieki vēlāk izteicās, ka sniegs varējis būt biezāks, taču slēpes, tobāgenus (kamaniņas) un sniega auto izmēģinājuši visi. Uzņēmumā rēdzami jaunieši ar sniega auto, kuŗa ērēšana un braukšana, velkot aizmugurē kamaniņas vai slēpotājus, izrādījās ļoti iecienīta, kamēr sarunātais divziņģu pajūgs neguva piekrišanu.

Attēlā pie stūres Ivars Teteris, aiz viņa Irēna Aizupiete un Zane Kaņepa; lietpratēja norādījumus dod Imants Pūpēdis (ar cepuri galvā). Foto: Kristīne L.

Sarīkojumi un to priekšnesumi

Cilvēks ir sabiedrisks. Tas viņā iedzimts. Jau bērni ilgojas pēc viņu vecumam līdzīgiem rotaļbiedriem. Padsmitnieki cenšas biežāk satikties ar sava vecuma jauniešiem. Pieaugušiem cilvēkiem patīk izklaidēties sabiedrībā un kopā ar to veikt gan lielākus, gan mazākus uzdevumus. Tāpēc nav nejaušība, ja svešumā trimdinieki cenšas satikties ar saviem tautas brāļiem. Viņi arī apzinās, ka kopīgiem spēkiem jāveic tādi uzdevumi, kas vienam vai nedaudziem nav pa spēkam, īpaši uzdevumi, kuŗu mērķi ir tautas kultūrālā augšupeja, jaunās paaudzes audzināšana latviskā garā, cīņa par politisko neatkarību un saviesīgās dzīves veicināšana.

Latvieši par sarīkojumiem alaž ir interesējušies un rūpējas par tiem arī trimdā, rīkojot koncertus, teātŗa izrādes, saviesīgus vakarus, priekšlasījumus, diskusijas, bērnu un jauniešu sanāksmes, valsts un tautas svētku atceres, dievkalpojumus mātes vai lodā, dziesmu svētkus un cita rakstura sarīkojumus.

Šo sarīkojumu priekšnesumi ir ļoti dažādi, īpaši kvalitātes ziņā, bet tieši pēdējai ir liela nozīme minēto mērķu sasniegšanā. Arī sarīkojumu apmeklētāju skaits ir svārstīgs — no nedaudziem līdz pārpildītām telpām. Bet — galvenie sarīkojumu apmeklētāji parasti ir vienas un tās pašas personas.

Sarīkojumu organizētāji un arī citi tautieši bieži pārmet jauniešiem, ka tie maz apmeklē latviešu sarīkojumus. Tas nav noliedzams, bet reizēm sarīkojumos bērnu un jauniešu ir ļoti daudz, piemēram — Čikagas Piecīšu izrādēs. Netrūkst viņu arī tādos sarīkojumos, kuŗos paši jaunieši uzstājas ar priekšnesumiem; piemēram, kādā sarīkojumā viņi uzveda tēlojumu „Jaunavas nebēdnieces," dziedot un deklamējot atbilstošas tautas dziesmas. Klausītājiem šis uzvedums ļoti patika, tādēļ to atkārtoja. Ļoti raksturīgs bija arī skolēnu vakarēšanas uzvedums ar rokdarbiem, tautas dziesmām, mīklām un beigās rotaļām.

Minēto sarīkojumu priekšnesumi norāda, ka bērni un jaunieši vēlas piedalīties programmā un aizraujas ar dziesmām un citu, kur asprātības, humors, attēloti panākumi un neveiksmes dzīvē, tautas izmantotāji tagadnē un pagātnē, kā arī veiklas izdarības. Tas atbilst jaunatnes dabai ar dzīvu izrīcību, jautrību, ideāliem centieniem un novecojušā dzīves veida izzobošanu. Protams, tas viss sniedzams labā kvalitātē un sarīkojuma apmeklētājiem saprotamā veidā.

Ne visus šai kontinentā vērotos priekšnesumu veidus iespējams atzīt par atbilstošiem attiecīgajiem jēdzieniem un par kultūras attīstības veicinātājiem; piemēram, kratīšanās un lēkāšana nav deja, nesakarīgas un nesaskaidras skaņas nav dziedāšana, kairinošas divdomības nav nedz asprātība, nedz humors, vārdu uzskaitīšana nav dzeja, skaļums nav deklamēšana, kaut latviski to sauc par skandēšanu.

Priekšnesumu kvalitāte visās kultūras nozarēs atkarīga no izpildītāju spējām un veiklības, kas parasti neiespējama bez iepriekšējiem vingrinājumiem. Pārdzīvojumu skaidrā domu gaita un valoda, ritmiskās kustības, brīvi viegls skaņu plūdums vai citāds veids un augstākai būtei zemes virsū atbilstoši centieni apgaro priekšnesumus un piešķir tiem zināmu cēlumu un augstvērtību. Protams, katrā kultūras nozarē ir nozīme tikai dažiem minētajiem norādījumiem. Kas nav profesionāļi, tie var tikai daļēji ievērot attiecīgos noteikumus, kas tomēr zināmā mērā jāievēro, jo tikai tā iespējams veicināt kultūras augšupeju.

Jaunatnes iesaistīšana sarīkojumu priekšnesumos nav viegla. Protams, ir personas ar tādām spējām un veiklību, ka šai darbā viegli iekļaujas un ar labiem panākumiem, bet tādu nav daudz. Vairākumam nopietni jāmācās un jāvingrinās. Šķiet, ka vidējī spējīgiem jauniešiem publiski uzstāties visizdevīgāk kopā ar personām, kuŗām līdzīgas spējas, jo tad priekšnesumi kvalitātes ziņā ir apmēram vienādi un nevienam neliekas, ka viņš būtu sliktāks par citiem. Tad nostiprinās jauniešu drosme darboties attiecīgajā virzienā. Solistiem un lektoriem pirms publiskās uzstāšanās jāvingrinās sev tuvu cilvēku klātienē un jālevēro to norādījumi. Šo tuvinieku vidū jābūt arī kādam attiecīgas kultūras nozares pārstāvim.

Kā jau minēts, jaunieši jāmudina apmeklēt sarīkojumus, jācenšas viņus arī iesaistīt programmas priekšnesumos. Bez tam jāatturas no tādas rīcības, kas aizveŗ jaunatnei sarīkojumu durvis, piemēram — bufetes ar alkoholiskiem dzērieniem. Tā kā līdz pilniem 18 dzīves gadiem jaunieši nevar apmeklēt sarīkojumus, kuŗos lieto alkoholiskus dzērienus, tad, protams, šie sarīkojumi viņiem paliek slēgti. Nav ieteicams jaunatnei apmeklēt arī sarīkojumus, kas kaitīgi morāliskā ziņā. Reizēm tas aizrādīts sludinājumos. Jaunatnei tas parasti sarūgtina. Tāpēc būtu vēlamāk, ja mēs par šādiem sarīkojumiem mazāk interesētos un no tiem izvairītos. Šai kontinentā arī parasts savieslgās dzīves vakaros ierasties pārīšos, kas mēdz dejot tikai vieni. Šķiet, latviešiem no šī paraduma vajadzētu atturēties, jo ne jau visiem jauniešiem ir partneŗi. Kam tādu nav, tie nevar šādus sarīkojumus apmeklēt, jo nāktos tikai noskatīties, kā citi dejo un līksmojas.

Atļaujoties rakstīt par mūsu sarīkojumiem, domāju vērst tautiešu uzmanību uz nevēlamiem paradumiem, kas galvenokārt vērojami pie cittautiešiem un neveicina mūsu jaunatnes kultūrālo attīstību un iekļaušanos savā tautā.

P. Dreimanis

Māc. A. Čops Toronto salaulājis māsu Margaretu Thomas ar Andreju Rozi. Ligavainis pieder korporācijas Tālavija saimei.

Foto: A. Jānītis

TORONTO ZIŅAS

Tuvu pie 200 jautru apmeklētāju 26. februārī Latviešu namā bija pulcinājis DV Toronto nodaļas rīkotais karnevāls. Par balles viesu labsajūtu rūpējās nodaļas vanadžu saime pr-ces R. Zamlovskas vadībā, par deju mūziku gādāja A. Krūmkoka kapella. Labāko masku godalgošanas komisijā darbojās A. Anšmits, V. Briedis, P. Beķeris, J. Ķeniņš, A. Kalniņš, Dz. Indzere, A. Maksiņa, V. Kierane un J. Bēdelis, kas 1. godalgu piešķīra „Eglītei" (V. Korsaka), 2. — „Nēģerietei" (M. Kirša), 3. — „Profesoram" (Z. Grēkere), 4. — Kleopatrai" (V. Šiminā) un 5. — „Naktij" (R. Zamlovska). Īpašu DV apgāda balvu — „Latvija Amerikā" viena gada abonementu — saņēma Gaida Āpše par masku, kas simbolizēja vakara avīzi. Sevišķi iejūsmīgi balles norisē iejutās Vilībalds Drosmiņš (A. Sterns), kas arī vadīja labāko masku apbalvošanu. Sarīkojumu vadīja DV Toronto nodaļas kultūras daļas vaditājs P. Broks, telpas bija dekorējis mākslinieks E. Krūmiņš, bet dekorāciju tekstus devis I. Batraks.

O. K.

TLB inženieŗu un techniķu kopas jaunā valde konstruējusies par priekšsēdi izraugot K. Šleseru, viņa vietnieku E. Tiltiņu, sekretāru V. Brumeli, kasieri A. Ķikutu un valdes locekļi A. Vītolu. Kopas valde paredzējusi arī turpmāk rīkot rēgulāras mēnešu sanāksmes ar speciāliem referātiem.

Latviešu kreditsabiedrības janvāra ienākumi bijuši 7.780,87 dol., bet izdevumi 6.971,64 dol. Reizē ar to pelņa bijusi 809,23 dol. Kreditsabiedrības pašreizējā bilance sasniegusi jau 1.383.659,66 dol., pie kam lielākā summa — 1.024.528,17 dol., — ir biedru noguldījumu kontā, tekošā rēķinu kontā (depozits) ir 187.740,29 dol. un biedru akcijās (šērās) 144.489,69 dol. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ievērojami pieaudzis aizņēmumu skaits uz nekustamiem īpašumiem, bet personīgo aizņēmumu skaits pieaudzis tikai nedaudz.

Toronto latviešu mednieku un makšķerniekų kluba biedrs Juris Benjamiņš, juniors, 3. martā plkst. 8 vakarā DV namā (123 Huron St.) demonstrēs krāsu filmu par Klusā okeana salām.

„Līdz šim mūsu zāle pašu sarīkojumiem maz bijusi izmantota, bet nākotnē šai ziņā būsim rosīgāki," teica Sv. Jāņa draudzes priekšnieks Ž. Rūtenbachs, ar uzrunu ievadot draudzes pēcpusdienas priekšnesumu daļu 27. februārī Sv. Jāņa baznīcā. Maijas Gaiķes stāstījums trīs daļās „Grietēna dzīve" (Ed. Vulfa) mijās ar Jāņa Baruša un A. Korsaka duetiem, atsaucīgo klausītāju aplausu pavadīti. Priekšnesumu veicējiem draudzes dāmu komitejas pr-ce L. Jansone šoreiz ziedu vietā pateicās ar veltēm. Bija gādāts arī par kafiju, maizītēm un cepumiem. Vakars beidzās ar mazu izlozi.— Draudzes koris, gatavodamies sniegt koncertu maijā, stājies pie Guno oratorijas „Atpestīšana" 3. daļas iestudējuma korim un solistiem. 13. martā Sv. Jāņa baznīcā notiek tenora Ž. Zentiņa un baritona P. Geistauta koncerts.

NIAGARA

Desmit gadu apritējuši kopš Saulkrastu gaidu vienības dibināšanas. Kopā ar vecākajiem brāļiem — Jelgavas vienības skautiem gaidas gatavojas gadasvētkiem. Kaut skaitliski abas vienības nav lielas, tās tomēr tuvina divu pilsētu — Niagaras un Sv. Katrīnu jaunatni. Gaidas un skauti aicina savos gadasvētkos 5. martā plkst. 7 vakarā 590 Portage Rd., Niagarā, tuvus un tālus ciemiņus un sevišķi priecātos redzēt savā vidū atkal vadītājus, kas sekmējuši abu vienību darbību.

M. M.

Niagaras slimnīcā 18. februāŗa rītā miris Jānis Brūklis, dzimis 1900. g. 20. janvārī, Aizputē, pirmā pasaules karā brīvprātīgi iestājies latviešu vienībās, piedalījies Latvijas atbrīvošanas cīņās, apbalvots ar atbrīvošanas kara piemiņas zīmi. Dzimtenē viņš strādāja Ventspilī uz velkona „Rota" par mašīnistu. Bēgļu gaitās ar visu ģimeni ieradās Zviedrijā, no kurienes 1951. gadā pārcēlās uz Kanadu, kur Niagarā dzīvoja līdz pēdējam brīdim. Par aizgājēju sēro dzīvesbiedre Līna un divi dēli ar mazbērniem un māsas Toronto. Tuvinieki un plašais paziņu pulks 21. februārī pulcējās Viktorijas avenijas kapličā, kur sirsnīgus atvadvārdus teica māc. J. Prauliņš. Goda sardzē stāvēja Niagaras Daugavas vanagi. Pēc tam bēru gājiens devās uz Lundy's Lane kapsētu, kur ar Latvijas karogu pārklāto šķirstu uz pēdējo atdusas vietu nesa tuvinieki un Daugavas vanagi. Atvadīšanās vārdus un svētību teica māc. J. Prauliņš. No Niagaras DV nodaļas atvadījās valdes pr-dis K. Sisenis, noliekot sērās vīto vainagu.

J. A.

VINIPEGA

Latviešu ev.-lut. Sv. Krusta draudzes (māc. L. Grendze) valde šai gadā darbojas šādā sastāvā: priekšnieks Jānis Ansklāviņš, viņa vietnieks Tālivaldis Sniķers, sekretārs Kārlis Krastiņš, sekr. vietnieks Alberts Aņģis, kasieris Ojārs Rudovskis un mantzinis Egons Jurevics. Revizijas komisijas priekšsēde ir Elza Sniķere, sekretāre Mirdza Rutule un locekle Ritma Jurevica.

Draudzes gada sapulcē piedalījās ceturtā daļa (22) no iesvētītajiem locekļiem, kas pieņēma darbības pārskatus un revīzijas komisijas ziņojumus, kas bija iepriekš pavairoti un izsūtīti, tā ievērojami saīsinot sapulces laiku. Draudzē uz sapulces dienu bija 127 locekļi, no tiem 88 iesvētīti (54 sievietes un 34 vīrieši). Pag. gadā notikuši 15 dievkalpojumi ar kopskaitā 836 baznīcēniem. Draudze iestājusies LELDAAs Kanadas apgabalā. Draudzes saimniecība prasījusi 1931,71 dol., bet šo izdevumu segšanai ienākuši tikai 1754,3 dol. Tā kā šim gadam paaugstināta arī baznīcas īre, sapulce draudzes nodevu vīriešiem paaugstināja no 17 uz 20 dol. gadā, bet sievietēm atstāja līdzšinējo — 10 dol., jauno budžetu pieņemot 1900 dol. apmērā. Aņģe un kuŗa aktīvi darbojas tikai viena piektdaļa draudzes sieviešu, pērn apgrozījusi ap 250 dol. Svētdienas skolā mācās 19 bērnu un darbojas 5 skolotāji. Skolas budžets sniedza 750 dol., neskaitot telpu īri, kuŗu sedz draudze. Sevišķu atbalstu (300 dol. ziedojumos) skola saņēmusi no akadēmiskās saimes, Latviešu biedrības un atsevišķiem labvēļiem. Skolas darbu vada M. Štauvers.

VLBI

TIMA BAKA UGUNSKRISTĪBAS HAMILTONĀ

Hamiltonas komūnistu partija 23. februāŗi Šeratona viesnīcā bija organizējusi plašu sapulci, kuŗā par runātāju bija ieradies Kanadas komūnistu partijas pr-dis Tims Baks (Buck). Viņš runāja par kaŗu Vietnamā, vīsus faktus sagrozot un apgaismojot Maskavas ideoloģijas garā. Tims Baks bija kopā ar dažiem citiem komūnistiem pag. gadā bija devies uz Ziemeļvietnamu, kur esot bijuši liecinieki amerikāņu briesmu darbiem: bumbotas skolas, nonāvētas sievietes un bērni. Laimīgā kārtā viņam pašam esot izdevies atgriezties mājās dzīvam! Zēl...

Komūnistu sapulce turpinājumā piedzīvoja pilnīgu neveiksmi, jo no apm. 200 sapulces dalībniekiem puse izrādījās pretkomūnisti! DV Hamiltonas nodaļas pr-ka E. Pulciņa un O. Ieviņa vadībā bija noorganizēta T. Baka runas traucēšana ar starpjautājumiem un vairākiem plakātiem, kuŗus darinājusi A. Robežgruntniece. Pretkomūnistu rindās varēja redzēt ap 30 latviešu un 40 lietuviešu un dievidslavu. Lietuviešu pārstāvis bija Valters Kažemekas, bet dienvidslavu — Tonijs Markovs.

Visiem sapulces dalībniekiem— pretkomūnistiem latvieši izdalīja informācijas lapas, kuŗas izdevusi lojālisti Toronto. Tims Baks visu sapulces laiku dabūja krietni pasvīst, aizstāvot savus melus un atbildot (īstenībā izvairoties atbildēt) uz veselu jautājumu bisagrozot un apgaismojot Maskavas ideoloģijas garā. Tims Baks liecināja, ka viņa melu propaganda ir atmaskota. Nebūtu jābrīnās, ja pat īsto komūnistu tīcībā iezagās maza šaubu dzirksts.

Sapulces laikā izcēlās arī neliela „cīņa": kāds no sapulces dalībniekiem — latviešiem turēja plakātu ar uzrakstu: „L. B. J. nāc cīnās pret sarkano tiranniju" zem runātāja tribīnes, un kāds preses fotografs mēģināja to nofotografēt, bet, iejaucoties policijai, no labā nodoma nekas neizdevās. Sapulces gaitu un tās traucēšanu pārraidīja arī Hamiltonas radiofons CHML. Pēc sapulces pretkomūnisti vienojās, ka nākamā komūnistu sapulce izjaucama pilnīgi, saaicinot vēl lielāku skaitu pretkomūnistu un pārņemot sapulces vadību!

Būtu ļoti interesanti zināt, kā Tims Baks saņemts citās Kanadas pilsētās ar savu melu politiku.

J. G.

Arī Tērvetes 19. skautu vienības mazskauti no Toronto bija devušies uz latviešu īpašumu Happy Hills, kur ar vaļlīču P. Plaudi izmēģināja arī motorkamanas.

PATEICĪBA

Vissirsnīgākā pateicība māc. Ad. Čopa kungam par atvadvārdiem, latviešu atbrīv. kaŗa veteŗāniem un pārējiem, kas piedalījās mana vīra Antona Bērziņa izvadīšanā uz pēdējo dusu, par līdzjūtību un skaistajiem ziediem.

SIEVA

Galdu un skautu vienības Londonā kopā ar viesiem otros gadasvētkos. Foto F. Arndts

SLUDINĀJUMS

GAREZER

Nesenā pagātnē laikrakstos parādījušās preses par Gārezeru, kuŗas, dziemžēl, nesaietas ar faktu dēļ Kristus draudzes valde dara savu pienākumu šiem pilnīgu un nesagrozītu Garezera nometnes vēsturi.

Kā katram pasākumam, tā arī Garezeram ir sākums, un atmiņas atsvaidzināšanai Kristus dra pie tā atgriezīsies. Daži no mums Garezera sākum to piemirsuši, un daudzi to nemaz nezina.

Garezera veidošanā visi esam ieinteresēti. Mēs lamies radīt par spēcīgu, iespaidīgu, sekmīgu naci dījumu, kur pulcētos visas mūsu draudzes un or un kur saplūstu visi mūsu tautas talanti un spēki

Garezers būtu centrs, ko viena lokāla organ draudze vai draudžu kopa nav spējīga dot — pa jaunatni pie latviešu tautas vērtībām un interesēr nolūks nav sacensties ar nacionāliem vai lokāliem miem, bet gan sekmēt viņu darbību.

Vidienas apgabala konferencē Čikagā, 1964. g. tus draudzes priekšnieks pirmo reizi dzirdēja, ka dienvidos esot pārdodama kāda nometne. Neviens vākus paskaidrojumus nevarēja dot.

Pagāja pāris mēnešu, un beigās, nesaņemot ne mācīju, Kristus draudzes pr-ks V. Treimanis griez V. Vārsberga, kuŗš nekavējoties mūs informēja pa mo nometni un uzaicināja to apskatīt.

1964. g. 22. aug. Kristus draudzes valde kopā ar bergu un Kristus draudzes māc. J. Lāzdu nometni a vēlāk izmainījās domām par redzēto. Draudzes val steigta par dabas krāsnumu un iespējamībām nom tot jaunatnes audzināšanai, atpūtai un latviskas v nai. Tajā pašā laikā visi arī nāca pie slēdziena, ka nes iespējas daudz lielākas un plašākas, kādas būt nas draudzes vajadzībām un prasībām. Tāpēc Krist priekšnieks valdes vārdā lūdza māc. Vārsbergu bū nieku un uzaicināt piedalīties pārējās Vidienes apg dzes.

Pārrunājot visu vēlreiz, visi nāca pie pārliecīb daudz iespaidīgāk, ja grieztos pie draudzēm cau vaditāju prāv. Ķirsonu, un Kristus draudzes valdes manis lūdza māc. Vārsbergu to darīt. Tajā pašā r lībnieki arī vienojās, ka jaunajam, projektētajam mam jābūt akciju sabiedrībai, un tiesības noteic nības ieguldītais kapitāls — akcijas.

Tā uz prāv. Ķirsona aicinājumu 1964. g. 17. ok ieradās 7 draudžu pārstāvji, kas nolēma ieteikt s dzēm piedalīties Garezerā. No šiem pārstāvjiem a pirmā Garezera komisija jeb valde. Tika arī nole košā sēde notiks 31. okt. ar attiecīgiem formāliem par piedalīšanos un piedalīšanās summu lielumu.

Bet, par nožēlošanu un pārsteigumu, šajā s neieradās, izņemot Kristus draudzes pārstāvi Trei nājoties ar māc. Vārsbergu, viņš lūdza piealcinā galdu nometnes pilnvaroto, Vagnera kungu, kam t manis Kristus draudzes vārdā diktēja pirkšanas li kumus un maksājumu terminus. Vēlāk galdu va teikumus arī pieņēma.

Pirmo maksājumu izdarīja Kristus draudze. sājumam ienāca pietiekoši naudas no pārējām d organizācijām. Trešo maksājumu izdarījām ar g aizņemšanos.

Galīgais maksājums — $15.000 — bija jāizda Kad šī diena pienāca, naudas nebija un neviens ar zinis. Pilnīgā vienaldzībā visi vienkārši piemirsa uzņemtās saistības — kā financiālās, tā arī morāl

Līdz ar to Kristus draudze tika nostādīta ļoti g cijas priekšā, kas prasīja noteiktu izšķirību un rīci sāt un pazudāt Garezeru, vai gādāt līdzekļus un raktu noteiktā laikā. Galdas paziņoja, ka maksājum nepagarina. Kristus draudze izšķīrās par pēdējo, u Garezeru un mūs visus no zaudējumiem. Un šod draudze ir bijusi spiesta ieguldīt pāri par $30.000. Kristus draudzei mums visiem ir dota iespēja un i likt savas spējas un sirdis šī jaukā sapņa īstenoša briedušiem apstākļiem un attaisnojošām prasīb draudze ir spējīga un vēliga ieguldīt vēl daudz l mas.

Kristus draudze ir vienīgā pārējo draudžu u ciju starpā, kuŗa bez sava tiešā uzdevuma kalpot Latvijai ir arī saimnieciski orientēta. Mums visie ka bez materiālas labklājības nav gariga progre draudze tiecas uz šo progresu.

Kristus draudzes līdzekļi nav tikai šīs draud bet tie ir arī visu latviešu līdzekļi — tie tikai K dzei uzticēti. Daļa no tiem ieguldīta tālāku līdzekļu daļa mūsu nacionālo mērķu īstenošanai, lai tie ne ko labumu vislielākam vairākumam.

Bet Kristus draudze nekad nepielaidīs šo līdzek mātu un vieglprātīgu izšķērdēšanu, un nekad ne kādas šauras grupas kalpošanai.

Nepiemirsīsim, ka katrs sabiedrisks iestādījum savu nākotni un plaukšanu tikai tad, ja tas ir m dīgs, sabiedriski prasošs un saimnieciski pareizs.

Detroitas Ev. lut. Kristus drau

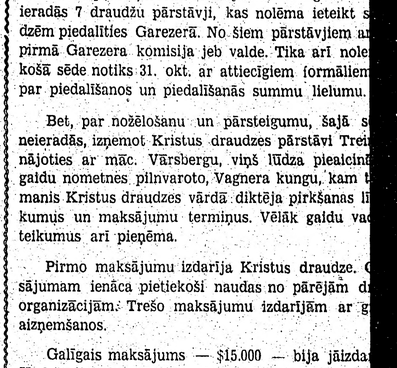

Sūsenmarijas DV nodaļas vadība: no kreisās — Krūmiņš, kasieris P. Daniels un priekšsēdis A

ZIŅAS

NIAGARA

nit gadu apritējuši kopš
tu gaidu vienības dibi-
Kopā ar vecākajiem
— Jelgavas vienības
gaidas gatavojas gada-
. Kaut skaitliski abas
nav lielas, tās tomēr tu-
t pilsētu — Niagaras un
rinu jaunatni. Gaidas un
icina savos gadasvētkos
plkst. 7 vakarā 590 Por-
Niagarā, tuvus un tā-
miņus un sevišķi priecā-
ēt savā vidū atkal vadī-
as sekmējuši abu vienī-
ību.

M. M.

raras slimnīcā 18. febru-
miris Jānis Brūklis, dzi-
g. 20. janvārī, Aizputē,
esaules karā brīvprātīgi
latviešu vienībās, pieda-
tvijas atbrīvošanas ci-
alvots ar atbrīvošanas
emiņas zīmi. Dzimtenē
dāja Ventspilī uz velko-
" par mašīnistu. Bēgļu
visu gimeni ieradās
, no kurienes 1951. ga-
ēlās uz Kanadu, kur
dzīvoja līdz pēdējam
Par aizgājēju sēro dzi-
Līna un divi dēli ar
em un māsas Toronto.
un plašais paziņu
februārī pulcējās Vik-
venijas kaplīcā, kur sir-
vadvārdus teica māc. J.
Goda sardzē stāvēja
Daugavas vanagi. Pēc
gājiens devās uz Lun-
kapsētu, kur ar Latvi-
gu pārklāto šķirstu uz
dusas vietu nesa tuvi-
Daugavas vanagi. Atva-
vārdus un svētību teica
Pmuliņš. No Niagaras
jas atvadījās valdes pr-
senis, noliekot sērās vī-
u.

J. A.

VINIPEGA

ev.-lut. Sv. Krusta
(māc. L. Grendze) val-
dā darbojas šādā sastā-
šnieks Jānis Ansklāviņš,
ieks Tālivaldis Sniķers,
Kārlis Krastiņš, sekr.
Alberts Aņģis, kasieris
dovskis un mantzinis
urevics. Revizijas komi-
kšsēde ir Elza Sniķere,
Mirdza Rutule un lo-
ma Jurevica.
es gada sapulcē pieda-
tā daļa (22) no iesvētita-
kļiem, kas pieņēma dar-
skatus un revizijas ko-
ziņojumus, kas bija ie-
vairoti un izsūtīti, tā
i saīsinot sapulces lai-
dzē uz sapulces dienu
ocekļi, no tiem 88 iesvē-
ievietes un 34 vīrieši).
notikuši 15 dievkalpo-
kopskaitā 836 baznīcē-
udze iestājusies LEL-
nadas apgabalā. Drau-
niecība prasījusi 1934,71
o izdevumu segšanai ie-
ai 1754,3 dol. Tā kā šim
augstināta arī baznīcas
ce draudzes nodevu vi-
augstināja no 17 uz 20
, bet sievietēm atstāja
— 10 dol., jauno bu-
emot 1900 dol. apmērā.
miteja, kuŗu vada A.
urā aktīvi darbojas ti-
piektdaļa draudzes sie-
n apgrozījusi ap 250
ienas skolā mācās 19
darbojas 5 skolotāji.
udžets sasniedza 750
aitot telpu īri, kuŗu
udze. Sevišķu atbalstu
ziedojumos) skola sa-
akadēmiskās saimes,
iedrības un atsevišķiem
Skolas darbu vada M.

VLBI

Foto F. Arndts

SLUDINĀJUMS

GAREZERS

Nesenā pagātnē laikrakstos parādījušās preses intervijas par Garezeru, kuŗas, diemžēl, nesaietas ar faktu istenību. Tādēļ Kristus draudzes valde dara savu pienākumu dot tautiešiem pilnīgu un nesagrozītu Garezera nometnes dzimšanas vēsturi.

Kā katram pasākumam, tā arī Garezeram ir savs pirmsākums, un atmiņas atsvaidzināšanai Kristus draudzes valde pie tā atgriezīsies. Daži no mums Garezera sākumu zina, daži to piemirsuši, un daudzi to nemaz nezina.

Garezera veidošanā visi esam ieinteresēti. Mēs visi to vēlamies radīt par spēcīgu, iespaidīgu, sekmīgu nacionālu iestādījumu, kur pulcētos visas mūsu draudzes un organizācijas, un kur saplūstu visi mūsu tautas talanti un spēki.

Garezers būtu centrs, ko viena lokāla organizācija vai draudze vai draudžu kopa nav spējīga dot — paturēt mūsu jaunatni pie latviešu tautas vērtībām un interesēm. Garezera nolūks nav sacensties ar nacionāliem vai lokāliem iestādījumiem, bet gan sekmēt viņu darbību.

Vidienas apgabala konferencē Čikagā, 1964. g. maijā, Kristus draudzes priekšnieks pirmo reizi dzirdēja, ka Mičigenas dienvidos esot pārdodama kāda nometne. Neviens nekādus tuvākus paskaidrojumus nevarēja dot.

Pagāja pāris mēnešu, un beigās, nesaņemot nekādu informāciju, Kristus draudzes pr-ks V. Treimanis griezās pie māc. V. Vārsberga, kuŗš nekavējoties mūs informēja par pārdodamo nometni un uzaicināja to apskatīt.

1964. g. 22. aug. Kristus draudzes valde kopā ar māc. Vārsbergu un Kristus draudzes māc. J. Lazdu nometni apskatīja, un vēlāk izmainījās domām par rēdzēto. Draudzes valde bija pārsteigta par dabas krāšņumu un iespējamībām nometni izmantot jaunatnes audzināšanai, atpūtai un latviskas vides radīšanai. Tajā pašā laikā visi arī nāca pie slēdziena, ka šis nometnes iespējas daudz lielākas un plašākas, kādas būtu tikai vienas draudzes vajadzībām un prasībām. Tāpēc Kristus draudzes priekšnieks valdes vārdā lūdza māc. Vārsbergu būt par starpnieku un uzaicināt piedalīties pārējās Vidienes apgabala draudzes.

Pārrunājot visu vēlreiz, visi nāca pie pārliecības, ka būtu daudz iespaidīgāk, ja grieztos pie draudzēm caur Apgabala vadītāju prāv. Ķirsonu, un Kristus draudzes valdes vārdā Treimanis lūdza māc. Vārsbergu to darīt. Tajā pašā reizē visi dalībnieki arī vienojās, ka jaunajam, projektētajam iestādījumam jābūt akciju sabiedrībai, un tiesības noteic katras vienības ieguldītais kapitāls — akcijas.

Tā uz prāv. Ķirsona aicinājumu 1964. g. 17. okt. Garezerā ieradās 7 draudžu pārstāvji, kas nolēma ieteikt savām draudzēm piedalīties Garezerā. No šiem pārstāvjiem arī sastādījās pirmā Garezera komisija jeb valde. Tika arī nolemts, ka nākošā sēde notiks 31. okt. ar attiecīgiem formāliem lēmumiem par piedalīšanos un piedalīšanās summu lielumu.

Bet, par nožēlošanu un pārsteigumu, šajā sēdē neviens neieradās, izņemot Kristus draudzes pārstāvi Treimani. Apņājoties ar māc. Vārsbergu, viņš lūdza pieaicināt Amerikas gaidu nometnes pilnvaroto, Vagnera kungu, kam tad arī Treimanis Kristus draudzes vārdā diktēja pirkšanas līguma noteikumus un maksājumu termiņus. Vēlāk gaidu vadība šos noteikumus arī pieņēma.

Pirmo maksājumu izdarīja Kristus draudze. Otram maksājumam ienāca pietiekoši naudas no pārējām draudzēm un organizācijām. Trešo maksājumu izdarījām ar grūtībām un aizņemšanos.

Galīgais maksājums — $15.000 — bija jāizdara 22. sept. Kad šī diena pienāca, naudas nebija un neviens arī nelikās ne zinis. Pilnīgā vienaldzībā visi vienkārši piemirsa visas savas uzņemtās saistības — kā finansiālās, tā arī morāliskās.

Līdz ar to Kristus draudze tika nostādīta ļoti grūtas situācijas priekšā, kas prasīja noteiktu izšķirību un rīcību: nemaksāt un pazaudēt Garezeru, vai gādāt līdzekļus un pildīt kontraktu noteiktā laikā. Gaidas paziņoja, ka maksājuma termiņu nepagarina. Kristus draudze izšķīrās par pēdējo, un tā izglāba Garezeru un mūs visus no zaudējumiem. Un šodien Kristus draudze ir bijusi spiesta ieguldīt pāri par $30.000. Pateicoties Kristus draudzei mums visiem ir dota iespēja un izdevība pielikt savas spējas un sirdis šī jaukā sapņa īstenošanai. Pie nobriedušiem apstākļiem un attaisnojošām prasībām Kristus draudze ir spējīga un vēlīga ieguldīt vēl daudz lielākas summas.

Kristus draudze ir vienīgā pārējo draudžu un organizāciju starpā, kuŗa bez sava tiešā uzdevuma kalpot Dievam un Latvijai ir arī saimnieciski orientēta. Mums visiem jāsaprot, ka bez materiālas labklājības nav garīga progresa. Kristus draudze tiecas uz šo progresu.

Kristus draudzes līdzekļi nav tikai šīs draudzes līdzekļi, bet tie ir arī visu latviešu līdzekļi — tie tikai Kristus draudzei uzticēti. Daļa no tiem ieguldīta tālāku līdzekļu radīšanai, daļa mūsu nacionālo mērķu īstenošanai, lai tie nestu vislielāko labumu vislielākam vairākumam.

Bet Kristus draudze nekad nepielaidīs šo līdzekļu neapdomātu un vieglprātīgu izšķērdēšanu, un nekad nepakļaus tos kādas šauras grupas kalpošanai.

Nepiemirsīsim, ka katrs sabiedrisks iestādījums nodrošina savu nākotni un plaukšanu tikai tad, ja tas ir morāliski godīgs, sabiedriski prasošs un saimnieciski pareizs.

Detroitas Ev. lut. Kristus draudzes valde.

Sūsenmarijas DV nodaļas vadība: no kreisās — sekretārs E. Krūmiņš, kasieris P. Daniels un priekšsēdis A. Līdums.

Aina no Nujorkas skautu un gaidu uzveduma „Es mācēju danci vest." Foto: V. Soročinskis

Nujorkas skautu un gaidu gadasvētki

Rīgas 90. skautu un Zilā kalna 4. gaidu vienības Nujorkā 17. gadasvētku sarīkojuma vadmotīvs 20. februārī Arlingtona zālē bija „Es mācēju danci vest." Vairāk par simtu mazo un lielo dejotāju rādīja, kā dejošana latviešus pavadīja no šūpuļa līdz kapam.

Pēc garīga ievada skautus un gaidas sveica Nujorkas draudzes priekšnieks A. Lejiņš un skautu pārstāvis pie amerikāņu štāba K. Stankevics. Gaidu vadītāja L. Klētniece piesprauda piešķirtās gaidu saulītes J. Bālēnam un A. Freivaldei, bet V. Klētnieks skautu saulītes J. Bālēnam un E. Vērmelim. Labākie mazskautu, skautu un gaidu kopi saņēma balvas. Vecāku padomes pr-dis J. Ērglis atklāja sarīkojumu un nolasīja piesūtītos apsveikumus.

Deju uzvedumā piedalījās abu vienību dalībnieki, rādot dejas dažādos laikos un vietās. Viņi dejās pārstaigāja latviešu novadus no Alojas līdz Nīcai, no Rīgas līdz Aizputei, rādot, kā latviešu senči dzīvojuši, strādājuši un mācījušies. Bija „Pādites dīdīšana," ko rādīja dalībnieki no Gaŗās salas, „Nabagu deja." ko centās parādīt bruklinieši, Bronksas jauniešu rādītā „Rupumdeja" vai „Skalu deja," kuŗā ne visiem dejotājiem raiti veicās ar līdzsvara noturēšanu lecot pāri skalēm. Lielāko iespaidu radīja visu dalībnieku kopīgi dejotās tautas dejas uz skatuves un zālē. Dejas bija iestudējusi Z. Gaujeniece, bet satiksmes streika laikā dalībnieki uz mēģinājumiem kājām nākuši lielus gabalus. Uzveduma klavieŗpavadījumu veica R. Pētersone, bet kokļu pavadījumu Nujorkas ansambļa dalībnieki. Dekorācijas bija gatavojusi A. Freivalde.

Pēc sarīkojuma lielie un mazie varēja izmēģināt laimi izlozēs vai nogaršot vecāku gatavotās maizītes, desiņas un atspirdzinājumus. Mazie sarīkojuma dalībnieki priecājās pankūku cepšanā, kuŗus paši varēja apēst. Izmaņu vajadzēja lēkšanā ar maisu un skriešanā ar krūzīti uz galvas, kas ne katram veicās bez klizmām. Mazākajiem dalībniekiem prieku sagādāja balonu šaušana, bet prieki izrādījās īsi. Grūtākais uzdevums, laikam, bija Latvijas vēsturisko vai ģeogrāfisko vietu noteikšana, jo spuldzīte par pareizu atbildi uzliesmoja maz.

Televīzijas aparātu laimēja G. Apelis Bruklinā, latvisku keramikas šķīvi — V. Rupnere, keramikas vāzi — guntiņa Anita Zariņa, Dāboliņas gleznu — E. Račevskis, kafijas servisi — Dr. J. Liepiņš. Sarīkojumā bija ieradušies ap 450 apmeklētāju. vi

Sadarbības svētība

RAIMUNDA ČAKA RAKSTS PAR FEBRUĀRA NOTIKUMIEM MILVOKOS

Nule aizvadītajā februārī Milvoku tautiešu dzīvē ievērojamākais notikums bija vecākās — Milvoku ev.-lut. draudzes 15 gadu darbības atcere. Tā „sakrita" arī ar 5 gadu darbošanās atceri — pašu baznīcā, kas nopirkta un tiek pārvaldīta kopā ar kaimiņu Sv. Jāņa draudzi.

Liekas, ka latviešiem trimdā nav daudz tādu „pagastu", kur divas draudzes būtu sadevušās rokās šādai draudzīgai un patiesi kristīgai, bet arī praktiskai un saimnieciskai sadarbībai. Milvokos tas notika pirms 5 gadiem. Kā jau allaž, bija arī skeptiķi, kas neticēja, ka no šī nodoma „kas labs" izmāksies. Bet piepildījās optimistu cerības un ticība tautiešu veselajam saprātam. Ar sajūsmu un siltām, atsaucīgām sirdīm daudzi abu draudžu locekļi metās talcinieku darbā. Tā rezultāts — skaists un krāšņi uzposts dievnams, kas tagad iepriecina ikvienu. Katrai draudzei ir sava atsevišķa saimniecība, sava interna draudzes dzīve, bet kopīgā dievnama pārvalde 5 gadus darbojusies ļoti sekmīgi, un tas dod pamatu optimismam, ka šāda sekmīga sadarbība un kopīgā īpašuma pārvaldīšana turpināsies, kamēr vien Dievs mums būs lēmis trimdā dzīvot.

Šis dievnams kļuvis arī ievērojams nacionālās un kultūrāls dzīves centrs. Te ļoti ērtas telpas atradusi Pulkveža Kalpaka latviešu skola, te daļēji risinās kreditsabiedrības darbs, te notiek vai visas gleznu izstādes, daudzi referāti, rakstnieku cēlieni un citi līdzīgi sarīkojumi. Abās draudzēs novērota arī interesanta parādība: kopš tās no ārētiem dievnamiem pārnākušas uz savu baznīcu, vairojies arī dievlūdzēju skaits!

Sai draudzei — jubilārei kalpo māc. Ed. Putniņš, bet draudzes priekšnieks ir Edv. Ritsiks (otras, Sv. Jāņa draudzes, mācītājs ir A. Kalnājs, bet priekšnieks V. Gailāns). Jubilejas dievkalpojumā svētrunu teica draudzes pirmais mācītājs Ed. Lamberts, kas tagad dzīvo Kalifornijā, bet vairākas dziesmas dziedāja vanadžu sekstets. Jubilejas laicīgajā daļā bija mūzikāli-drāmatiski priekšnesumi, atskats uz padarīto darbu, nopelniem bagāto darbinieku cildināšana un pārējo organizāciju un draudžu apsveikumi.

Parakstot kopīgās baznīcas pirkšanas līgumu, Milvoku ev.-lut. draudze savu maksājuma daļu nokārtoja tūlīt, bet Sv. Jāņa draudze uzņēmās parāda saistības. Jauks brīdis bija abu draudžu valžu kopsēde 24. februārī, kad Sv. Jāņa draudzes pr-ks V. Gailāns paziņoja, ka aizvadīto 5 gadu laikā savu parādu nokārtojusi arī viņu draudze, pēdējo maksājumu izdarot 28. janvārī — tieši 5 gadus pēc parāda uzņemšanās. Tā nu šis dievnams abām draudzēm nav vairs tikai arī minētais fonds.

Februārī Milvokos vēl notika DV apvienības karnevāls, pianista Ugo Granta koncerts, Kristus draudzes skolas sarīkojums — jauno talantu skate un vēl daži mazāk nozīmīgi sarīkojumi.

R. Čaks

GRAND RAPIDI

● 56 g. vecā Anna Ziediņa 11. februārī bija devusies apciemot kaimiņu latviešu ģimeni un, vakarā atgriežoties, bezsamaņā paslīdusi uz ielas. Policijas ātrās palīdzības mašīnā viņu nogādāja Bladžeta slimnīcā, kur, neatgūstot samaņu, viņa 17. februārī mirusi. Anna Ziediņa bija ilggadēja sieviešu koŗa Atbalss dalībniece. Atvadīšanās vakarā Edžebines bēru namā dziedāja koris un tā dalībnieces stāvēja goda sardzē. 19. februārī nelaiķi guldīja zemes klēpī Vūdlavna kapos, izvadīšanu vadot māc. Kr. Hermanim. Ziedus no draudzes nolika P. Kalniņš, bet no sieviešu koŗa Atbalss V. Riepniece. Sērās paliek dēls, meita, znots, vedekla un citi radi un draugi.

● Grand Rapidu latviešu ev.-lut. draudzes padome pēdējā sēdē lūdza cand. theol. V. Fricsoni atkal uzņemties bērnu vasaras nometnes vadību, lai jau savlaicīgi varētu sākt nometnes audzinātāju un parējā personāla komplektēšanu. Atļauja bērnu vasaras nometnes sarīkošanai šai vasarā no Mičigenas veselības iestādēm saņemta, pavadrakstā izteikta atzinība par nometnes labo kārtību un audzinātāju piemēroto sastāvu pērnā vasarā. Šogad Mežvidos paredzēts tālāk izbūvēt sabiedrisko ēku, tāpat izveidot rotaļu un sporta laukumu. Ja līdzekļi atļaus, domāts uzcelt vēl vienu guļamkabīni ar mazgātavu, turpinās apstādīt un veidot ceļus un krāšņuma alejas, lai nometni pārvērstu par latvisku apmešanās vietu. Pērn talcinieki nostrādāja pavisam 2500 darba stundu sabiedriskās ēkas jaunbūvē un apkārtnes uzpošanā.

● Pianists Valdis Treimanis ar savu 25 gadu mūzikālās darbības atceres programmu viesojās Grand Rapidos, apzīmējot to par „klaviervizmojumiem miniatūrā." Latviešu komponistu skaņdarbi, kuŗus mākslinieks sniedza smalkā jūtīgā izpildījumā, klausītājiem patika, un tie neskopojās ar aplausiem. Varēja būt vairāk publikas, bet cieminš bija apmierināts un gandaģīts, ka atsaucības nav trūcis.

V. Z.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

NUJORKA

● Nujorkas latviešu ev.-lut. draudzes valde 23. februāŗa sēdē konstruējās šādi: priekšnieks A. Lejiņš, viņa vietnieks J. Pelše, otrs vietnieks un finanču sekretārs T. Grīnbergs, sekretāri J. Gaigulis un J. Ērglis, sekretārs īpašiem uzdevumiem E. Pētersons, kasieris J. Riekstiņš, inventāra pārzinis I Lazdiņš, Jonkeru īpašuma pārzinis V. Zālīte.

● Jonkeru dievnama pārvaldes komiteja nolēmusi un draudzes valde apstiprinājusi apakšējās zāles izbūves darbus, kuŗus izsāks 5. martā. Zālē izbūvēs jaunu skatuvi, tiešas izejas durvis, pārvietos četrus zāles balsta stabus, izgatavos jaunu griestu veidojumu un apgaismošanu. Izbūve aprēķināta uz 9000 dolariem Darbus cer pabeigt pavasarī, bet ja visu nepaspētu, izdaiļošanas darbus turpinās rudenī.

ČIKAGA

● Čikagas korporāciju kopa pavasara sēmestrim ievēlējusi sekojošu vadību: seniors R. Kalunds (Letonija), viceseniors E. Ēvele (Selonija) un sekretārs J. Veitmanis (Frat. Lataviensis). Kopas rikotais plkv. Kalpaka un viņa karavīru atceres dievkalpojums notiks 6. martā plkst. 10 Jāņa draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond Ave. Piedalīsies māc. G. Straumanis un māc. I. Kalniņš, dziedās viru koris Daugaviešī dir. E. Kupča vadībā, pie ērģelēm E. Ramats. Kopas rīkotā Kalpaka balle notiks 12. martā plkst. 8 vakarā Mar Lac House telpās, 104 S. Marion St. Oak parkā. Uzrunu teiks kalpakietis J. Ruģens. Pieteikšanās pie R. Kalunda (tel. SU4-5611) vai pie J. Veitmaņa (tel. PE6-1796). Piedalīšanās maksa, ieskaitot vakariņas, 10. dol. no personas.

V. S.

ROČESTRA

● Krusta draudzes gada sapulcē māc. T. Zīraks ziņoja, ka pag. gadā notikuši 23 dievkalpojumi, kristīti 2, laulāti 3 pāŗi, iesvētīts 1 jaunietis. Draudzē ir 201 iesvētīts un 61 neiesvētīts loceklis. V. Līdere sniedza pārskatu par dāmu komitejas darbību, kas bijusi ļoti rosīga. Dāmu komitejā darbojas 17 locekles, no tām 11 kopš tās dibināšanas. Par svētdienas skolas darbu informēja pārzine A. Vilka. Skolā mācās 37 bērni vecumā no 3—16 gadiem, kas iedalīti 6 mācību grupās. Skolas audzēkņi uzrādījuši arī teicamu rosmi paškarībā. Par skolotājiem darbojas T. Zīraks, V. Līdere, J. Zariņa, A. Izaka, N. Krēsliņa, I. Timrots, A. Niedols un A. Vilka. Kasieŗa H. Aizstrauta ziņojums rādīja, ka draudze darbojusies līdzekļu robežās; budžetu 1966. gadam pieņēma 3920 dol. apmērā. Latviešu grupas pārstāvja A. Niedola darbības ziņojumu nolasīja V. Hazners, bet revizijas protokolu komisijas pr-dis A. Izaks, konstatējot labu kārtību un pareizību kā valdes, tā draudzes palīgorganizāciju dokumentos. Valdē nākamiem trim gadiem ievēlēja līdzšinējos — F. Siliņu un R. Pavasari, bet kandidātos Austru Vilku, revizijas komisijā — A. Izaku, A. Aizstrautu un A. Karlsonu. Sapulcē pārrunāja arī jautājumu par jaunas draudzes satversmes izstrādāšanu, piedaloties Filadelfijas semināra atbalstīšanā u. c. Sapulci, kuŗā piedalījās 15% no draudzes balstiesīgo locekļu skaita, lietiški vadīja V. Hazners, protokolējot I. Timrotam.

KLĪVLENDA

● Latvijas armijas kapteinis Jānis Krūmiņš 18. februārī atskatījās uz 70 mūža gadiem. Viņš karavīra gaitas sācis pirmā pasaules karā latviešu strēlnieku pulkos, par kauju nopelniem izpelnoties apbalvojumus, Latvijas atbrīvošanas karā cīnījies 3. Jelgavas kājnieku pulka rindās, bijis rotas komandieris, turpat dienējis arī miera gados, vēlāk pienākumdēts Aizsargu štābam un izraudzīts par Valkas aizsargu pulka komandiera palīgu militārās lietās. Piedalījies Valkas sabiedriskajā dzīvē un darbojies arī par vingrošanas skolotāju. Sākoties Latvijas okupācijai, J. Krūmiņš palīdzēja sabiedrisko lietu ministram A. Bērziņam un ģen. K. Berķim pārkļūt robežai un paglābties no okupantiem. Gavilnieku viņa mājā apsveica un pasniedza šūpļa svētku veltes veco strēlnieku kopas priekšnieks J. Ozoliņš un DV apvienības pārstāvis J. Ezergailis.

● Klīvlendas latviešu biedrība, sākot ar 1. martu, pārņem latviešu radioraidījumus, kas notiek katru pirmdienu laikā no plkst. 8—9 vakarā.

KALAMAZŪ

● Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes 1965. gada pārskatā redzams, ka notikuši 59 dievkalpojumi, bet kopā ar bērnu dievkalpojumiem — 100. Ticības mācības grupās mācās 58 bērni un jaunieši. Kristīti — 2, iesvētīti — 11, laulāti — 2 pāŗi un miruši — 3. Caurmērā katrā dievkalpojumā bijuši 108 no draudzes 440 locekļiem. Kollektēs ienācis 3028,97 dol. Vispārējais draudzes budžets izpildījies ar 365,77 dol. atlikumu. Draudzes īpašumu kopvērtība ir 84.865,18 dol. Uz 1. janvāri draudzei naudā bija 19.478,90 dol., bet parāds baznīcas nomaksai 13.500 dol. Dāmu komiteja apgrozījusi 4977,29 dol.. Draudzes garīgais vaditājs ir māc. A. Piebalgs, draudzes priekšnieks — J. Salna un dāmu komitejas priekšniece — L. Šinte.

● „Esmu jo sevišķi iepriecināts par Gaujas gaidu vienības guntiņu pulciņa uzmanības izrādīšanu Latviešu biedrībai," teica biedrības pr-ks J. Grotēns, saņemot guntiņu dāvinājumu — pašu gatavotu latvisku spilvenu. Biedrības draudziņa ar guntiņu pulciņu pastāv jau kopš laika, kad biedrība tām pasniedza guntiņu karogu.

● Kalamazū Fruit Belt skautu apgabala vadība aicinājusi ASV latviešu skautu pr-ku A. Artmani par šī apgabala skautu vaditāju kursu priekšnieku. A. Artmanis aicinājumu pieņēmis un saistījies jaunajos pienākumos.

● Latviešu biedrības valde izšķīrusies par Latviešu nama remontu un uzdevusi kādai vietējai firmai nama apsildīšanas ierīces pārbūves darbus par apm. 1000 dol. Darbi pašreiz jau uzsākti, bet telpas arvien vēl izmantojamas, un domājams, ka nevajadzēs pārtraukt to lietošanu. Pēc pārbūves darbu pabeigšanas paredzēta apakšējās telpas krāsošana, ko cer veikt talkas kārtā.

VILMINGTONA

● Vilmingtonas un apkārtnes latviešu kopas gada sapulcē 20. februārī darbības pārskatus sniedza māc. Jānis Siliņš un kopas valdes pr-dis Roberts Līdums. Apzināti 173 tautieši (132 pieaugušī un 41 bērns), no kuŗiem 75 sastāv Filadelfijas latviešu ev.-lut. Sv. Jāņa draudzē. Tās mācītājs J. Siliņš vada ikmēneša dievkalpojumus Vilmingtonā. Pārskata gadā no Vilmingtonas draudzē uzņemti 6, dzimuši 3 un miruši 2 locekļi. Kopš 1962. gada kopa sastāv ALAā, arī šogad ikviens apzinātais tautietis ir iznēmis ALAs biedra karti. Pie kopas sekmīgi darbojas skola, kuŗu šai mācību pusgadā apmeklē 16 skolēnu, stundas pasniedz 3 skolotājas. Nodarbības notiek ik otru nedēļu, dievkalpojumu svētdienās darbojas arī bērnu dārza klase. Atzīmējams, ka vairākas ģimenes bērnus uz skolu ved no vairāk nekā 50—60 jūdžu attālām vietām. Visi attiecīgā vecuma bērni apmeklē skolu. Pag. pavasarī pamatskolas kursu beidza 6 skolēni, trīs no tiem latvisko izglītību turpina Toronto neklātienes ģimnazijā. Pērn skola sniegusi labi sagatavotus skolēnu priekšnesumus 2 sarīkojumos, skolēnu koris dziedājis valstssvētku aktā un 2 dievkalpojumos. Aizvadītajā vasarā 6 skolēni nometņoja Sidrabenē, 5 Nujorkas draudzes nometnē un 2 Kvēkertaunā. Rosīgi darbojas sieviešu ansamblis Maigas Krames vadībā. Ansamblī 10 dziedātāju, mēģinājumi notiek katru nedēļu privātās mājās. Pērn šis dziesmotais pulciņš, kurā arī jaunā paaudze labi pārstāvēta, kuplinājis sarīkojumus un dievkalpojumus pašu mājās un viesojies Filadelfijā. Kopa rīkojusi divus lielākus sarīkojumus — Ģimenes dienā un Ziemsvētkos, ņoticis arī valstssvētku atceres akts un 1 referāts. Kopas 1965. gada budžets izpildījies ar atlikumu. Revizijas komisijas atzinumus nolasīja Oskars Ozoliņš, vērtējot kopas darbību par sekmīgu. Pārvēlamo kopas kasieri Arturi Staģīti ievēlēja no jauna, par dāmu komitejas priekšnieci izraudzīja Emmu Klimansku. Sapulcē piedalījās 41 kopas dalībnieks, to vadīja Alvīne Ozoliņa, protokolēja Ruta Zadziorska.

L.

KANADAS BAZNICAS

Lūdzu klausaities latviešu pusstundu „Brīdis ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.30 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218 A. Lakšmanis, 106 Dorset Rd., Scarborough.

TORONTO

Bīsk. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510.

Sv. Jāņa draudze tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

6. martā, plkst. 11 rītā Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dievgaldnieki lūgti iepriekš pieteikties pie mācītāja. Svētdienas skola. Iesvētes mācība. Jauniešu grupas (12—16 g.) nodarbības sāksies plkst. 10 rītā.

6. martā, plkst. 5 vak. O. Kalpaka un kalpakiešu piemiņas dievkalpojums. Māc. A. Briedis un A. Lūsis. Dievkalpojumu rīko Toronto korporāciju kopa. Visi aicināti.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX9-3331

Toronto Sv. Andreja baznīcā.

6. martā dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā, plkst. 3 dienā. Svētdienas skola. Plkst. 1.30 iesvētes mācība.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr. Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

6. martā, plkst. 2 Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums un svētdienas skola.

20. martā, plkst. 2 Ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma stunda priekšiesvētes jauniešu grupai.

BRAMPTONA

13. martā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

6. martā, plkst. 11 pr. pusd. plkv. O. Kalpaka un brīvības cīņu dievkalpojums. Piedalās draudzes koris A. Kārkliņas vadībā, Hamiltonas latviešu skauti un gaidas.

LONDONA

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīca 580 Portage Road.

6. martā, pl. 2 p.p. Ciešanu laika dievkalpojums. Māc. J. Praulinš.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3498 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

6. martā, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma Bībeles stunda.

13. martā, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums. Plkst. 1 jaunatnes sanāksme draudzes namā (jaunākā grupa).

20. martā, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē filmas izrāde un draudzes tējas pēcpusdiena.

Prāv. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484-8394. Sv. Pāvila ev. lut. latviešu draudze Montrealā.

6. martā, plkst. 2 pp. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

20. martā, plkst. 2 pp. ciešanu laika dievkalpojums.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras latviešu ev. lut. draudze.

6. martā, plkst. 3 p.p. Kalpaka piemiņas dienas dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Pēc dievkalpojuma laicīgais akts baznīcas zālē.

20. martā, plkst. 3 p.p. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

„Sauciens no Golgātas"

Dievkalpojumi: katru svētdienu pl. 7 vak., Latviešu namā. Radio raidījumi: katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 285, Station „K" Toronto 12, Ont

Aģenta loma apdrošināšanā

Kas ir apdrošināšanas aģents? Ko viņš dara? Vai aģents nepieciešams? — Tie ir jautājumi, kas cilvēkus interesē, bet par kuriem nav īstas skaidrības. Daži domā, ka tikai apdrošināšanas sabiedrība ir svarīga, bet aģents — bijis, nebijis; citi atkal no sava aģenta sagaida brīnumdarītāja spējas.

Vārds „aģents" Oksfordas vārdnīcā definēts šādi: one who does the actual work, — cilvēks, kas dara darbu (klienta vietā). Tas nozīmē, ka aģents veic darbu, kas citādi būtu jādara klientam pašam.

1) klienta vietā — viņš mācījies un pārzina apdrošināšanas nozari.
2) klienta vietā — viņš uzzinājis, kuras ir tās apdrošināšanas sabiedrības, uz kurām var paļauties.
3) klienta vietā — viņš analizē vajadzības un „paraksta" „veselīgāko" aizsardzību.

Visiem zināms, ka Holivudas filmzvaigznēm ir aģenti, kas pārzina un pārvalda viņu financiālās un saimnieciskās lietas. Tādā pašā veidā apdrošināšanas aģents pārzina un pārvalda katra klienta apdrošināšanas lietas.

Ja še runājam par apdrošināšanas aģentu, tad ar to apzīmējam cilvēku, kuru angliski sauc par „independent insurance agent" — cilvēku, kurš nodibinājis savu neatkarīgu apdrošināšanas pārstāvniecību (agency) un ir likumīgi atzīts par starpnieku starp apdrošināšanas pircēju un vairākām apdrošināšanas sabiedrībām, kuras viņš pārstāv. Šāds apdrošināšanas aģents ir līdzīgs patstāvīgam veikalniekam, kas piedāvā vairāku fabriku ražojumus — tos, kuŗus atradis par labākajiem. Vārds „apdrošināšanas aģents" nozīmē uzticības personu, padomnieku, kas pirmā kārtā pārstāv publikas intereses; tāpēc šo vārdu iekāro un nekautrīgi izlieto arī tādas sabiedrības, kas noalgojušas cilvēkus tikai savu interešu pārstāvēšanai. Publikas mulsināšanu lieto arī apdrošināšanā, tāpēc arī še der ievērot principu: ja smalki nepārzina apdrošināšanu, kuŗu pērk, jāiet pie cilvēka (apdrošināšanas aģenta), kuŗu pazīst.

Tagad, kad puslīdz skaidrs, kas ir apdrošināšanas aģents, varam jautāt: ko viņš dara? Daudzi cilvēki domā, ka apdrošināšanas aģents ir cilvēks, kas meklē kādu, kuram pārdot apdrošināšanu. Tā patiešām ir viena no apdrošināšanas aģenta svarīgākajām funkcijām, bet tas, kas viņu atšķir no citiem pārdevējiem, ir veids, kā viņš to dara.

Aģents pārzina apdrošināšanas nozari: viņš zina, kas katrā apdrošināšanas polisē rakstīts, ko atsevišķi vārdi nozīmē. Iepazinies ar klienta apstākļiem, prasībām un vajadzībām, viņš var kļūt par tā personīgo padomnieku apdrošināšanas lietās, analizējot klienta vajadzības un „parakstot" tam „veselīgāko" aizsardzību, piemēram — aģents var dot padomu, vai labāk atmaksājas 25 dol. vai 100 dol. atskaitē (deductible) Jūsu automašīnas apdrošināšanai; vai gadījumā, ja mašīna ir vecāka gadagājuma, varbūt atmaksājas risku uzņemties pašam. Mājas un īpašuma apdrošināšanā aģents dod padomu, kāda apdrošināšanas kombinācija nodrošina lielāku aizsardzību, kāda būs saistīta ar mazākiem izdevumiem.

Tā aģenta padoms, palīdzot izšķirties par to, ko jāapdrošina, kā jāapdrošina un ko var atstāt neapdrošinātu, dod klientam iespēju saņemt vislielāko drošību par katru apdrošināšanai samaksātu dolaru. Tāpēc vislētāk un labāk rīkojas cilvēks, kas saņem šādu padomu, nevis tas, kuŗš kādā „izpārdošanas pagrabā" vai pie „Honest Joe" samaksājis lētāku apdrošināšanu, kuŗa „dod to pašu."

Še lietderīgi piezīmēt, ka aģenta spēja dot pareizo padomu atkarīga no tā, cik daudz par sevi un savām lietām klients ar mieru aģentam uzticēt. Piemēra dēļ, diemžēl, jāsaka, ka ir klienti, kuŗu apdrošināšana tikai daļēji pilnda viņu vajadzības tāpēc, ka tie nevaļas vai citu iemeslu dēļ nav devuši savam aģentam pietiekami informācijas. Daži cilvēki dzīvo pārliecībā, ka — jo mazāk apdrošināšanas aģents zina, jo lētāka būs apdrošināšana, tāpēc labāk stāstīt mazāk. Šie cilvēki apmāna paši sevi, jo pirms atlīdzības izmaksāšanas katra sabiedrība pārbauda ziņu pareizumu. Jo lielāka nelaime, jo sīkāk visu pārbauda.

Apdrošināšanas aģenta pakalpojumi neizbeidzas ar polises nodošanu klienta rokās. Kamēr kāds ir viņa klients, aģents rēgulāri — parasti pie polises pagarināšanas — pārbauda klienta vajadzības un izsaka priekšlikumus apdrošināšanas uzlabošanai vai ekonomizēšanai. Piemēram, klienta automašīnas vērtība, varbūt, krietni samazinājusies, mājai izbūvēts pagraba stāvs, klients vairs nelieto auto braukšanai uz darba vietu, tā dēļs vairs nebrauc, irdeki no mājas izvākušies, vai arī klients nopircis jaunu laivas motoru. Tā viss var iespaidot ne tikai apdrošināšanas maksas, bet arī tās derīgumu. Tādēļ ieteicams visās šādas pārmaiņas savam aģentam paziņot, jo pareizā apdrošināšanas maksa ir vienmēr vislētākā. Lētāka maksa, kas pamatojas uz nepareizas informācijas, dod apdrošināšanu bez zaudējumu atlīdzības garantijas.

Vislielākā neskaidrība pastāv par aģenta lomu zaudējumu atlīdzības saņemšanā. Aģenta pienākumi še ierobežoti ar likumu, kas nosaka, ka aģents nedrīkst darboties par zaudējumu novērtētāju un izlīdzinātāju. Zaudējuma novērtēšanai un izlīdzināšanai katrai sabiedrībai ir pašai savi ierēdņi (claims adjusters) vai lietu nodod tālāk birojiem, kas strādā visām apdrošināšanas sabiedrībām. Šie cilvēki ir lietpratēji savā nozarē, pārzina likumus līdzīgi labākajiem juristiem, pārzina arī labošanas cenas. Parasti viņu lēmumus nav vērts apstrīdēt. Kaut apdrošināšanas aģenta pienākums nelaimes gadījumā ir tikai sniegt apdrošināšanas sabiedrībai nepieciešamo informāciju, kuŗu saņēmis no sava klienta, aģents tomēr var darīt arī daudz vairāk. Jau informāciju saņemot, viņš var to izvērtēt, novēršot trūkumus un nepareizības, kas vēlāk varētu aizkavēt lietas labvēlīgu kārtošanu. Aģents var klientam tūlīt pateikt, ko darīt, ja mašīna ir galīgi sadauzīta ceļmalā 50 jūdžu no mājām, kur aizvest auto, lai labgšana ātrāk veiktos, ko darīt pēc ugunsgrēka, ja klients palicis tumšā un aukstumā. Aģents var izlīdzināt domstarpības par atlīdzības lielumu, dažkārt arī pārliecināt sabiedrību samaksāt zaudējumus, kuŗus tā iepriekš atteikusies atlīdzināt. Diemžēl, šāda aģenta aktīvitāte pavedina dažus cilvēkus domāt, ka viņiem pašiem nekā nav jādara. Auto sadursmes lietu nokārtošana it sevišķi atkarīga no paša braucēja aktīvitātes un apķērīguma sadursmes vietā un brīdī. Liecinieku sameklēšana, visu ziņu pierakstīšana, paskaidrojumi policijai u. t. t. var ļoti lielā mērā iespaidot vēlāko lietas iznākumu. Taisnība parasti ir gudrākajam, kas spēj to pierādīt. Ziņu un pierādījumu trūkumu vēlāk nevar vairs izlabot; nedz aģents, nedz apdrošināšanas sabiedrība vairs nevar nekā grozīt.

Auto apdrošināšanas lietu kārtošanu bieži apgrūtina apstāklis, ka, divām mašīnām sadurotīes, var gandrīz vienmēr strīdēties par to, kuŗš maksās, viena braucēja apdrošināšana vai pretējā? Bieži cilvēki sagaida, lai aģents nokārtotu lietu ar pretējo pusi. Aģentam tas ar likumu ir aizliegts. Viss, ko viņš var darīt, ir paziņot pretējai pusei, ka viņa klients vēlas saņemt atlīdzību. Ja sabiedrība vilcinās vai nemaksā, aģenta rokas ir saistītas, viņš var tikai dot padomu par klienta tiesībām un izredzēm likuma priekšā. Pieredze rāda, ka tiešu še rodas visvairāk pārpratumu, ja laudis prasa no sava aģenta darīt to, kas viņam aizliegts.

Vai aģents ir nepieciešams?

Ja kāds gadiem studējis apdrošināšanu, sekojis visām pārmaiņām un skaidri zina, katra apdrošināšanas līgumā minēto vārdu nozīmi, pilnībā pazīst visas apdrošināšanas sabiedrības un zina, kādā veidā tās novērtē zaudējumus, ja pats spējīgs aplēst un analizēt savas apdrošināšanas vajadzības, tad tāds var būt pats savs aģents. Ja zināšanas un pieredze tik liela nav, atliek tikai divas iespējas: vai nu uzticēties apdrošināšanas aģentam, par kuŗa kompetenci un uzticamību nav šaubu, vai turpināt paļaušanos uz vilinošām reklāmām vai kāda „Honest Joe" paskaidrojumiem.

Vai visi neatkarīgie apdrošināšanas aģenti ir vienādi? Tāpat varētu prasīt: vai visi ārsti ir vienādi, vai visi advokāti ir vienādi. Toronto ir ap 200 neatkarīgu apdrošināšanas aģentu (viņu pazīšanas zīme ir lielais burts I), bet apdrošināšanas sabiedrību pāri par 300. Gribas cerēt, ka visiem, kas šo rakstu lasa, ir savs latviešu aģents. Toronto pašreiz darbojas 3 neatkarīgi latviešu aģenti, ceturtais ir Niagarā. Savu aģentu jāizvēlas tikpat uzmanīgi kā ārstu vai advokātu; kad tas izdarīts, aģentam jādāvā pilna uzticība. Tad klients saņems pretī neatsveramu padomu un palīdzību.

Valdemārs Bebris

ASV BAZNICAS

NJUORKA

6. martā dievkalpojums pl. 11 Jonkeru baznīcā māc. A. Ozols; pl. 2 Betlemes baznīcā dievkalpojums ar Kalpaka piemiņas dažādzinājumu un korporāciju piedalīšanos, māc. R. Zariņš un A. Ozols; solo priekšnesumi; pl. 2 Portvašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis.

13. martā dievkalpojumi: pl. 11 Jonkeru baznīcā māc. A. Ozols; pl. 2 Betlemes baznīcā ar dievgaldu māc. R. Zariņš; pl. 2 Pārmingdēlē, Sv. Lūka baznīcā māc. O. Gulbis; pl. 3 Īstoranžā (N.J.) Pirmā luterāņu baznīcā māc. A. Ozols; pl. 5.15 Džamaikā, Hillside presbiteriešu baznīcā māc. R. Zariņš un dāmu komitejas kafija ar programmu.

Ciešanu laika dievkalpojumi:

Trešdien, 9. martā, plkst 7.30 vak. Jonkeru baznīcā, māc. O. Gulbis.

Trešdien, 16. martā, pl. 7.30 vak. Jonkeru baznīcā.

ČIKAGA

Latvijas ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

Trešdien, 2. martā, plkst. 7 vak. Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

3. martā, plkst. 8 vak. radio dievvārdi latv. pusstundā FM 91.3. Māc. A. Rautenšilds.

6. martā pl. 10 dievkalpojums bērniem, pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Pēc dievk. draudzes sapulce budžeta pieņemšanai un amatpersonu vēlēšanām.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svēt dienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2-2248. Māc. V. Līvenšāls, tālr. WE 3-9326.

LOSANDŽELOSA

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev.-lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 9-8679.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

★ Janvārī Stokholmā miris bij. Latvijas universitātes inženerzinātņu fakultātes profesors Dr. ing. Eduards Veiss. Savas darbības laikā prof. Veiss guva studentu vidū cienu ar savu kompetenci un cilvēcīgo nostāju. Viņu daudzkārt komandēja uz ārzemēm studiju nolūkā; Kauņas, Kopenhāgenas u. c. tecniskās universitātēs Dr. Veiss lasīja vieslekcijas. Viņa projektēto celtņu vidū minama Daugavgrīvas bāka, Kūzes šokolādes fabrika, Sarkandaugavas tilts, cementfabrika Brocēnos, eksportostas krastmala u. c. Kopš 1939. gada viņš strādāja pie būvprojektiem Vācijā, Norvēģijā, Čechijā, kamēr 1945. gadā pārcēlās uz Zviedriju, kur līdz 1959. gadam lasīja lekcijas tiltu būvniecībā un ģeodēzijā Stokholmas techniskajā institūtā. Darbojās arī trimdas inženieŗu apvienības izdotajā „Techniskajā Apskatā".

★ Hamburgas latviešu organizācijām izveidojusies teicama sadarbība kultūrālos un sabiedriskos jautājumos. Īpaši sekmīgs sarīkojumu ziņā pag. gads bijis Hamburgas latviešu biedrībai, kas izveidojusies par aktīvu sabiedriskās dzīves veidotāju Ziemeļvācijā, ar savu kori un tautas deju grupu Sudmalīnām, bez cita, bieži iepriecinot arī Delmenhorstas un Fareles vecos laudis. Kopā ar DV nodibināts grāmatu klubs, kuŗu vada vanagi, iznāk arī kopīgs apkārtraksts ar informāciju par visu organizāciju darbību. Ievaditas sarunas ar Hanoveras un Oldenburgas latviešu organizācijām par kopīgu Jāņu svinēšanu Linenburgas tīreli. Biedrības locekļu skaits sasniedz 205.

Milti no jūras aļģēm un citi brīnumi

Ikvienai lietai divas puses. Kādreiz arī vairākas. Pat atomi izmantojami tiklab iznīcībai, kā civilizācijas progresam. Ieskatoties technikas visjaunākajos sasniegumos, atklājas, ka pat rakešu pētniecības rezultātā gūtie produkti un atziņas lieliski izmantojami — katras namamātes virtuvē.

Vecs sakāmvārds, tātad, ne velti apzīmē kaŗu par visu lietu tēvu, jo kodolenerģijas pētniecība nekad īsā laikā nebūtu varējusi izvērsties tik plaša, ja sakarā ar otru pasaules kaŗu tai nebūtu piešķirti ārkārtēji līdzekļi. Kaut telpas iekaŗošanas īstenojumi pagaidām ir miermīlīgas dabas, tomēr arī tiem ASV un Pad. savienība piešķir milzum līdzekļu, kas veicina ne tikai aizvien smalkāku un lietpratīgāku rakešu mechanismu attīstību, bet rada sasniegumus, kas izmantojami arī ikdienas dzīvē daudzās technikas nozarēs: elektronikā, hidraulikā, optisko instrumentu nozarē, mākslīgo šķiedru ražošanā u. c. Mākslīgie satelīti pagaidām gan vēl uz plašākas komerciālas bazes netiek izmantoti ziņu pārraidīšanai starptautiskā mērogā, bet iespējas šeit plašas, un nav šaubu, ka tās ar laiku arī izmantos.

Minēsim še vairākus praktiski izmantojamus sasniegumus, kas radušies rakešu konstruēšanas rezultātā. Viens no tiem ir fotochroms, materiāls, kas saules gaismas iespaidā kļūst tumšs. To sāk lietot saules aceņu un aizsargaceņu izgatavošanai rūpniecībā, jo fotochroms ļoti jūtīgs pret gaismu, — jo tā spilgtāka, jo vieļa kļūst tumšāka, dodot acīm lielāku aizsardzību. Radio uztvērēji arī šobrīd jau smazinājušies līdz paliela cukurgraudiņa apmēriem, un tādi jau dadījami arī tirgū! Protams, šāda lieluma radio aparāts ir nepilnīgs akustiskā ziņā, tomēr rāda, cik tālu dažos gadu desmitos technika progresējusi komplicētu mechanismu samazināšanā līdz miniatūriem apmēriem. Izveidots arī pārnesams radio aparāts, kuŗš darbināms ar saules siltuma enerģiju tik ilgi, kamēr spīd saule. Šo aparātu var iedarbināt arī telpē, ja uz jumta uzstāda saules siltuma enerģijas uztvērēju. Dīvainē kārtā tieši saules siltuma enerģijas izmantošanas iespējas līdz šim vēl visai maz piemērotas praktiskās dzīves vajadzībām, kaut saulei kā enerģijas avotam daudzas priekšrocības, salīdzinot ar ūdeni.

Arī namamātes var priecāties par atomlaikmeta sasniegumiem, kuŗu iespaids jūtams virtuves piederumu uzlabotajā kvalitātē. Visjaunākās pannas un katliņi (arī dārgākie!) gatavoti no pirokerama — materiāla, kuŗu izmanto rakešu smailes apvalkam. Šo materiālu neietekmē temperātūras svārstības, tādēļ pirokerama katlus bez bažām no ledus skapja var novietot tieši uz uguns — katli neieplaisās, tie vispār esot nenolietojami.

Aizejot no virtuves uz „pieliekamo kambari", jāpiemin arī amerikāņu sasniegumi augstvērtīgu miltu iegūšanā no balnātām jūras aļģēm. Šie milti iegūti, risinot telpas lidotāju uzturа problēmas, un satur visas cilvēka organismam nepieciešamās barības vielas koncentrētos daudzumos. Vai tie arī garšīgi, par to lidotāji nav izteikušies. Toties Japānā šādus miltus jau vairākus gadus lieto uzturā.

Kā no šī raksta redzams, no rakešu pētniecības savs labums un prieciņš atkrīt visiem. S.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

5. martā — plkst. 8.30 čellista Ingus Nāruna koncerts Latviešu nama zālē. Pie klavierēm Anatolijs Bērzkalns. Koncertapvienības sarīkojums.

11. martā — plkst. 8 vakarā plkv. O. Kalpaka bataljona atceres balle Club Kingsway telpās, 100 The Queensway. Ieeja pret ielūgumiem. Rīko Toronto korporāciju kopa.

12. martā — pl. 8 vak. plkv. O. Kalpaka atceres vakars Latviešu namā.

13. martā — pl. 5 p.p. garīgs koncerts Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave.

19. martā — pl. 6.30 Latviešu kara invalīdu apvienības karoga iesvētīšana Latviešu namā.

20. martā — pl. 4 p.p. Latviešu namā Literāri - mūzikāla pēcpusdiena. Jaunsudrabiņa balvas pasniegšana Margaritai Kovaļevskai. Jaunās Gaitas un Preses biedrības sarīkojums.

25. martā — pl. 8 vak. Latviešu namā viesa no Zviedrijas, PEN kluba pr-ka plkv. A. Plensnera referāts. Rīko DV Toronto nodaļa.

31. martā, pl. 8 Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars: „Kas bija un ir Jēzus Kristus?" Māc. R. Ekšteins.

3. aprīlī — 19. Tērvetes skautu vienības gadasvētki Latviešu namā.

16. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja latv. ev.-lut. draudzes koŗa 14. gadskārtējais koncerts Sv. Andreja baznīcā.

16. aprīlī — pl. 7.30 vak. DV futbolistu balle Latviešu namā, 491 College Street.

23. aprīlī — pl. 8 vak. Parkdale Collegiate vīru ansambļa „Kalvis" gadskārtējais koncerts.

28. aprīlī, pl. 8 Latviešu namā Reliģiski-ētisku pārdomu vakars: „Mīlestība, naids, bailes, dusmas un citas emocijas.". Māc. R. Ekšteins.

30. aprīlī — gadskārtējais vīru koŗa Viesturs koncerts ar balli Latviešu namā.

1 maijā — pl. 3 p. p. Igaunu nama Ģimenes dienas sarīkojums. TLB sestdienas skola.

7. maijā — plkst. 7.30 Klīvlendas latviešu koŗa koncerts Parkdale Collegiate zālē. Diriģents J. Ūdris. Koncertapvienības sarīkojums.

26. maijā, pl. 8, Latviešu namā Reliģiski-ētisku pārdomu vakars: „Dumpīgā pasaule un Dievs". Māc. R. Ekšteins.

28. maijā — plkst. 7 Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas 10. izlaiduma akts.

4. jūnijā — pl. 10 no rīta Latviešu namā TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.

HAMILTONĀ

5. martā — pl. 7 vakarā HLB dāmu komiteja rīko literāru vakaru Latviešu namā, 16 Queen St. N. Par Zentu Mauriņu runās L. Cauka.

12. martā — pl. 7.30 Karnevēls Pigbridžā jaunajā Terminal Tower celtnē. DV sarīkojums.

26. martā — pl. 7 pulkv. A. Plensnera referāts HLB namā, 16 Queen St. N. Pēc referāta groziņu vakars. DV sarīkojums.

17. aprīlī — Hamiltonas Daugavas vanadžu pavasaŗa sarīkojums Rainbow zālē Ilgas Breikšas vadībā.

NIAGARA

5. martā — plkst. 7 vak. anglikāņu baznīcas zālē, 580 Portage Rd., Saulkrastu gaidu 10. un Jelgavas skautu 14. gadasvētki.

16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

.....abonementa uzsākšanai / pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $ 16,00 par gadu.

Nama mātei

Spageti varbūt ir populārākais ēdiens Italijā, tomēr ne vienīgais, kas pauž itāliešu virtuves slavu.

TEĻA KARBONĀDE AR SIERU

(4 pers.)

4 teļa karbonādes šķēles, 4 Mozzarella vai Fontini siera šķēles, 6 ēdamkarotes sviesta, 1 ola, milti un rīvmaize pēc vajadzības, citrons.

Apm. 1 cm biezām teļa karbonādēm uzmanīgi iegriež „kabatas" (vai arī palūdz, lai to izdara miesnieks). Katrā šķēlumā ieliek siera šķēli, karbonādi apvilā miltos, kultā olā un rīvmaizē, un karstā sviestā uz mērenas uguns cep apm. 10 minūtes uz katru pusi.

Galdā pasniedz pārlietas ar kausētu sviestu un dekorētas ar citrona šķēlītēm. Klāt dod svaigus zirņus un

NŪDELES SVIESTĀ

1 mārciņu plakano olu nūdeļu (tagliatelle vai fettucine) vāra sāls ūdenī, kamēr gatavas, uzmanoties, lai nūdeles nekļūst pārāk mīkstas. Nokārš un ielieck sasmidītā bļodā. Pieliek 6 ēdamkarotes salda sviesta, mazos gabaliņos sagrieztu, 1 ēdamkaroti svaiga krējuma, ar devīgu roku pārkaisa rīvētu parmezāna sieru, ātri izmaisa un tūdaļ pasniedz galdā.

VĪSTAS CEPETIS POMPEJAS GAUMĒ

Apm. 4 mārc. vistas pildīšanai ņem: 2 ēdamkarotes olīveļļas, 3 ēdamkarotes sviesta, 1 kapāti sīpolu, vistas sirdi un aknas, 1½ mēra tasi kapāta šķiņķa, 1½ tasi baltmaizes gabaliņu, ½ mēra tasi saberzta parmezāna siera, ½ mēra tasi vistas [illegible], ½ tējk. piparus pēc garšas.

Kapāru sīpolu sutina sviestā un eļļā, līdz tas kļūst zeltains, pieliek sakapātu vistas sirdi un aknas, kapātu šķiņķi, baltmaizes gabaliņus un maisot cep uz lēnas uguns, līdz zeltaini brūns. Pieliek sāli un piparus pēc garšas, parmezāna sieru un buljonu, un maisot uzkarsē. Masu atdzesē un ar to piepilda vistu, iepriekš to ieberzējot ar sāli, pipariem un sviestu. Cep 300° krāsnī, lēšot 20 minūtes ik uz mārciņu. Klāt pasniedz zaļās pupiņas un

RĪSUS AR OLU UN CITRONU

6 personām ņem 2 mēra tases rīsu un 3 litros sālsūdens tos vāra apm. 15 minūtes, kamēr rīsi miksti. Rīsus nokārš un patur katlā. 3 olas sakuļ ar 1 citrona sulu un ¾ mēra tasi parmezāna siera. Uz lēnas uguns olu masu iejauc rīsos; tūdaļ pasniedz galdā.

Saldajā ēdienā var izmēģināt slaveno itāliešu saldējumu vai arī

PILDĪTUS FIRZIĶUS

6 personām ņem 12 konservētas firziķu puses (pēc iespējas lielas), tās sakārto ietaukotā lēzenā ugunsdrošā bļodā. Pildījumam ņem ¾ mēra tasi sadrupinātu kokosriekstu cepumu, sajauktus ar ¼ mēra tasi kapātu mandeļu, 2 ēdamkarotes kapātas cukurotas citrona vai apelsīnu mizas un 2 ēdamkarotēm kausēta sviesta.

Katru pildīto firziķa pusi pārlej ar tējk. šerija vai Marsala vīna un cep mērenā krāsnī apm. 20 minūtes. Kad sniedz galdā, pārlej ar 2 ēdamkarotēm sakarsēta ruma un aizdedzina.

MAGNIFICO!

Pelēns ar pavārnīcu

Pavasaŗa jaunās LATVJU GRĀMATAS

Lielajai mākslas izdevumu serijai pievie
2 jaunas vērtīgas grāmatas:

Longa rom. 3 daļās — **DAFNIS UN CHLOJA**, Krast
grafikas un kokgrebumi .....
P. Klāna nov. — **PUSNAKTS VIESI**, Geistauta ill. ..

jaunā izdevumā —

R. Blaumaņa **RAKSTU** 7. sējums .....
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 6. sējums
J. Zeibolta **RAKSTU** 4. sēj. rom. — **CAURIE ZIEDI**
Eglītes un Kleinas sak. **KLAVIERU SKAŅDARBI IE**
CĒJIEM, vingrinājumi, tautas dz., etīdes un
skaņdarbi
lielākais tāda rakstura mūzikas izdevums trimd

tālāk —

LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50 YE
lielākais izdevums par Latviju, kāds jebkad sa
otrā lielā grāmata par Bēthovenu
Fr. Bārdas dzeju lielizdevums
J. Jaunsudrabiņa pēdējā grāmata

Tuvāku informāciju skatiet mūsu jaunajā cenrādī
radīsit vēl daudz citu lietu, kuŗu nav nevienā g

Pasūtinājumiem apgādā pilna atlaide.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly,

Vīru koŗa VIESTURS

33 RPM skaņu plate

21 DZIESMA — IEDZIEDĀTAS NO
1959. — 1965. GADAM.

Dabūjamas DV grāmatnīcā —

491 College St., Toronto 4.

Cena $4.50 + 3% tirdzniecības nod. Ontario

ATKAL DABŪJAMA LP—ska
Latviešu tautas dziesmas un dejas
iedziedājis A. Kivlenieks
paša kokles pavadījumā.
Cena $5.— + 3% PST
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4,

KAKTIŅ

Veicam visādus transportus ar modernām u
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt k
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd.,

JAUNĀKĀS GRĀMAT

A. Niedra — Trīs laimes meklētāji, rom. .....
Ed. Vilde — Rūgtā laime, rom. .....
G. Janovskis — Pār Trentu kāpj migla, rom. .....
I. Gubiņa — Gandrīz karaliene, rom. .....
A. Dziļums — Aklā ezera velns, rom. .....
P. Karells — Barbarossa .....
Aspazija — Drāma .....
Aspazija — Lirika .....
Aspazija — Proza .....
ĀBECE — lasāmgrāmata I klasei .....
Latvju dziesmas ar notīm .....
Mazais katechisms .....
Anšl. Eglītis — Pēdējais raidījums, rom. .....
Anšl. Eglītis — Sveiciens Ofijai Ozo .....
Z. Mauriņa — Trimdas traģika .....
I. Grebzde — Māsas, rom. .....
Rembrants — Dzīve un darbi .....
J. Konters — Vīri un sievas, puiši un meitas, par
mīklas un sakāmvārdi .....
Ģen. O. Dankers — Lai vēsture spriež tiesu, atr
A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības .....
A. Bērziņš — Unpunished Crime .....
Dz. Zeberiņa — Cepumi — kā nekad! .....
H. Bells — Biljards pusdesmitos, rom. .....
G. Janovskis — Bez ceļa, impresijas .....
B. Grunde — Saules un sala grāmata, pasakās ar
M. Kovaļevskas illustrācijām .....
T. Krūka — Silaines mežs runā, pasakas ar
A. Robežgruntnieces illustrācijām .....
E. Ķezbere — Koncerts, dzejoļi .....
B. Senkēviča — Zeme un jūs, dzeja .....
J. Kārkliņš — Pūcesspiegelis II d. .....
J. Rainis — Jāzeps un viņa brāļi, angļu v. .....
M. Ausala — Patiesības vīns, dzej. .....
N. Kalniņš — Laipu licēji, rom. .....
Latvijas universitāte .....
S. Lazdiņa — Uz mājām, rom. .....
A. Apse — Klosterkalns, stāsti .....
E. Lēmane — Suņa roze, stāsti .....
J. Dikmanis — 60 sporta gadi, atmiņas .....
E. Dunsdorīs — Saktu stāsti, vēst. .....
J. Norvilis — Garīgu koŗa dziesmu krājums .....
Elv. Leja — Tuksneša augs, dzejoļi .....
A. Zīlīte — Mīklas un pasakas .....
Prof. Dr. P. Jurēvics — Idejas un ištenība, esejas
Latvju raksti I d. .....
Latvju raksti II d. .....
4. Latviešu Dz. Svētku Kanadā — albums .....
A. Prieditis — Ķīniešu lirika .....
V. Hermane — Ēnu robežās, stāsti .....
J. Vanags — Skumju mētelis, dzeja .....
J. Simsons — Vorkutas gūstekņa st

Pavasaŗa jaunās LATVJU GRĀMATAS

Lielajai mākslas izdevumu serijai pievienojas 2 jaunas vērtigas grāmatas:

Longa rom. 3 daļās — **DAFNIS UN CHLOJA**, Krastiņa grafikas un kokgrebumi $5.25
P. Klāna nov. — **PUSNAKTS VIESI**, Ceistauta ill. $6.80

jaunā izdevumā —

R. Blaumaņa **RAKSTU** 7. sējums $3.90
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 6. sējums $7.80
J. Zeibolta **RAKSTU** 4. sēj. rom. — **CAURIE ZIEDI** $3.90
Eglītes un Kleinas sak. **KLAVIERU SKAŅDARBI IESĀCĒJIEM**, vingrinājumi, tautas dz., etīdes un citi skaņdarbi $6.80
lielākais tāda rakstura mūzikas izdevums trimdā.

tālāk —

LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50 YEARS
lielākais izdevums par Latviju, kāds jebkad sagatavots.

otrā lielā grāmata par Bēthovenu
Fr. Bārdas dzeju lielizdevums
J. Jaunsudrabiņa pēdējā grāmata

Tuvāku informāciju skatiet mūsu jaunajā cenrādī. Tanī atradīsit vēl daudz citu lietu, kuŗu nav nevienā grāmatnīcā.

Pasūtinājumiem apgādā pilna atlaide.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa

Vīru koŗa VIESTURS

33 RPM skaņu plate

21 DZIESMA — IEDZIEDĀTAS NO 1959. — 1965. GADAM.

Dabūjamas DV grāmatnīcā — 491 College St., Toronto 4.

Cena $4.50 + 3% tirdzniecības nod. Ontario prov.

ATKAL DABŪJAMA LP—skaņu plate
Latviešu tautas dziesmas un dejas iedziedājis A. Kivlenieks paša kokles pavadījumā.
Cena $5.— + 3% PST
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Niedra — Trīs laimes meklētāji, rom.	$4.00
Ed. Vilde — Rūgtā laime, rom.	$3.80
G. Janovskis — Pār Trentu kāpj migla, rom.	$4.50
I. Gubiņa — Ģandrīz karaliene, rom.	$4.00
A. Dziļums — Aklā ezera velns, rom.	$5.00
P. Karells — Barbarossa	$7.00
Aspazija — Drāma	$8.60
Aspazija — Lirika	$8.60
Aspazija — Proza	$8.60
ĀBECE — lasāmgrāmata I klasei	$3.00
Latvju dziesmas ar notīm	$4.80
Mazais katechisms	$0.50
Anšl. Eglītis — Pēdējais raidījums, rom.	$4.50
Anšl. Eglītis — Sveiciens Ošijai Ozo	$5.00
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
I. Grebzde — Māsas, rom.	$6.00
Rembrants — Dzīve un darbi	$6.80
J. Konters — Vīri un sievas, puiši un meitas, parunas, miklas un sakāmvārdi	$2.80
Ģen. O. Dankers — Lai vēsture spriež tiesu, atmiņas	$4.50
A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības	$7.50
A. Bērziņš — Unpunished Crime	$5.75
Dz. Zeberiņa — Cepumi — kā nekad!	$5.50
H. Bells — Biljards pusdesmitos, rom.	$4.00
G. Janovskis — Bez ceļa, impresijas	$3.50
B. Grunde — Saules un sala grāmata, pasakas ar M. Kovaļevskas illustrācijām	$3.80
T. Krūka — Silaines mežs runā, pasakas ar A. Robežgruntnieces illustrācijām	$2.80
E. Ķezbere — Koncerts, dzejoļi	$3.60
B. Senkēviča — Zeme un jūs, dzeja	$3.00
J. Kārkliņš — Pūcesspiegelis II d.	$5.00
J. Rainis — Jāzeps un viņa brāļi, angļu v.	$5.50
M. Ausala — Patiesības vīns, dzej.	$3.50
N. Kalniņš — Latpu licēji, rom.	$5.50
Latvijas universitāte	$7.50
S. Lazdiņa — Uz mājām, rom.	$4.50
A. Apse — Klosterkalns, stāsti	$3.60
E. Lēmane — Suņa roze, stāsti	$3.50
J. Dikmanis — 60 sporta gadi, atmiņas	$3.50
E. Dunsdorfs — Saktu stāsti, vēst.	$4.00
J. Norvilis — Garīgu koŗa dziesmu krājums	$1.75
Elv. Leja — Tuksneša augs, dzejoļi	$3.80
A. Zīlīte — Mīklas un pasakas	$3.00
Prof. Dr. P. Jurēvics — Idejas un īstenība, esejas	$6.00
Latvju raksti I d.	$37.50
Latvju raksti II d.	$37.50
4. Latviešu Dz. Svētku Kanadā — albums	$3.00
A. Priedītis — Ķīniešu lirika	$3.20
V. Hermane — Ēnu robežās, stāsti	$3.20
J. Vanags — Skumju mētelis, dzeja	$3.00
J. Simsons — Vorkutas gūstekņa stāsts	$6.50
Vincs Ramons — Putekļi sarkanā rietā, romāns	$4.50
K. Ķezbers — Dr. Applebija kalpi, stāsti un noveles	$4.00
Latviešu tautas teikas un pasakas IV sēj.	$7.80
Latviešu tautas teikas un pasakas V sēj.	$7.80
K. Ieviņš — Saules dārzā, rom.	$5.60

dabūjamas DV grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Pēkšņi un negaidīti aizvēra acis mūžīgai dusai mans mīļais vīrs

ANTONS BĒRZIŅŠ

dzimis 1895. g. 14. aprīlī, Lodes pagastā, miris 1966. g. 22. februārī Toronto.
Guldīts zemes klēpī 26. februārī Jorkas kapos latviešu nod.

Nespēju pēdējā brīdī Savējiem ardievas teikt, — Sveikšu tos mūžības rītā, Saule kur nenoriet.

Par viņu sēro:
SIEVA TORONTO, MĀSAS UN BRĀĻI LATVIJĀ.

Lidija Lūsis

dzimusi 1907. gadā,
mirusi 1966. gada 17. februārī Londonā, Ontario.

Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes Toronto
PALĪDZĪBAS FONDS

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI DABŪJAMI
O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ
23. Market St., Hamilton, Ont., kā arī
„NORTHLAND GROCERY"
120 Barton St, E., Hamilton, Ont.

Erindale izīrējama 3 guļamistabu ģimenes māja. Zvanīt darbdienās pēc plkst. 6 vakarā — 277-2395, Toronto.

DANFORTH—BROADVIEW raj.
izīrējama istaba ar virtuvi.
Lūdz zvanīt 465—8904, Toronto

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

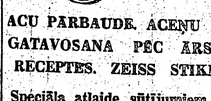

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403. Toronto.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „Latvian Literature?"

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

MADAM CARMELLO
Kāršu licēja un padomdevēja.

Viņa palīdzēs atrisināt visas jūsu dzīves problēmas. Viņai ir dāvanas palīdzēt ar lūgšanām. Apceļojusi visas pasaules puses un viņa var palīdzēt slimībās, darījumos, precībās, mīlestībā un ceļojumā. Madam Carmello palīdzēs šķirtiem apvienoties. Zīlēšana bez atlīdzības. Nav iepriekš jāpieteicas. Atvērts ik dienas, svētdienā no pl. 10—10 vak.
547 KING ST. EAST, APT. 1, HAMILTON, ONT.

FRANK VASS BA

ADVOKĀTS - NOTĀRS
268 College ielā, Toronto. (pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111.

Skaņu plates

LP — 33 1/3 RPM

Pēteris Lielzuika, tenors — Par katru stundu $4.50
1. Par katru stundu, Mocekļi, Lūgšana, Tu augstais Dievs, Latvju bāru dziesma, Aglona.
2. Visspēcīgais, Visvarenais, Lūgšana, Šūpļa dziesma, Gaisma un Lūgšana no kantātes Tēvijai Ērģeļu pavadījumā.
Vera Leinvēbere, klavieres $5.25
Jāzepa Vītola — Variācijas,
T. Ķeniņa — Sonāta.
+ 3% P.S.T.

Dabūjamas DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

470 College St., Toronto.
WA 1-3924.
OPTIĶIS LUNSKY

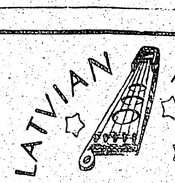

Divas jaunas skaņu plates, kuŗas visi daudzina.

LP 13

Lāčplēšu dziesma. Tikai viena dziesma. Seglo, māsiņ, kumeliņu. Brīnos es. Pasaciņa. Bālais mēness. / Daugaviņa, māmuliņa. Piebaldzietes precinieks. Rīga dimd. Pūt, vējiņi. Ak tu mazais akotiņis. Visi mani radi raud. Tumša nakte, zaļa zāle.

LP 628

Mirdzi kā zvaigzne. Vēl tu rozes plūc. Jaunībai. Lauztās priedes. Komponistam. / Apaļais mēness. Maza, maza meitenīte. Latvju polka. Krauklīts sēž ozolā. Audēju deja. Pie medrītes laivu sēju. Es redzēju jūriņā.

Paklausaities! Pēc tam arī jūs tās slavēsit!

Dabūjamas Daugavas Vanagu Grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.
$6.00 + 18¢ P.S.T.

Atkal dabūjama skaņu plate 12" LP
LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
paša kokles pavadījumā iedziedājis Antons Kivlenieks.
Pieprasīt 964½ Bloor St. W. Toronto 4, Ont. Canada.
Cena $5.— Ont. prov. + 15¢ PST.

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKA
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

SŪTIET

pārtikas un tekstīliju dāvanu saiņus saviem piederīgiem un draugiem Latvijā. Jūsu dāvana viņus iepriecinās un stiprinās rītdienai.

MŪSU STANDARTSAIŅI — CENAS US DOLAROS

Nr. 31 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigaretes ..... $ 39.90
Nr. 32 18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti — 41 mārc. $ 22.70
Nr. 33 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc. $ 24.90
Nr.34 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu ..... — 20 mārc. $ 22.70
Nr. 35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 37.50
Nr. 36 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg riss, 4,5 kg cūku tauku .... — 40 mārc. $ 30.75
Nr. 37 4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc. $ 28.75
Nr. 38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 51.50
Nr. 39 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc. $ 29.50
Nr. 40 — iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc. $ 52.50
Nr.41 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 27.50
Nr. 42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 45.50
Nr. 43 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 20.90
Nr. 44 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 36.50
Nr. 45 8 kg cūku tauku, 9 kg eksporta bēkona, žāv. 38. mārc. 49.50

PĀRTIKAS PARAUGSAIŅI

1—8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes $17.95
2—2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, brutto 10 kg 18.50
3—2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg 19.75
4—iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 32.00
5—20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura 15.60
6—9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigaretes, 10 kg 15.00
7—42 mārc. (19 kg) smalkā cukura 24.00
8—19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg 22.70
9—20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg 25.00
10—20 mārc. (8,5 kg) žāv. cūkas speķis, bēkons vai sviests 0,5 kg paciņās (pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 10 kg 32.40
11—0,5 kg sviesta, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr. rozīnes, 200 gr šokolāde, 80 cigaretes. 1 kg tauku, brutto 5 kg 22,75
12—iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg 38.50
13—2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg 33.45
14—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 69.00
15—2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg 38.80
16—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 69.90
17—9 kg rīsi, brutto 10 kg 16.90
18—iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 26.00
19—9 kg milti, 4 kg rīsi, 6 kg cukura; 20 kg 26.65

MŪSU ĀTRIE GAISA PASTA SAIŅI

Apsveikumu un steidzamos gadījumos izmantojiet mūsu ātros gaisa pasta saiņus, ko sūtām ar gaisa pastu bez piemaksas. Norādiet vēlamās krāsas un lielumus. Šiem saiņiem varat pievienot sīkākus priekšmetus, kā zeķes, lakatiņus, pildāmspalvas, smaržas, rotas lietas, bārdas skujamos aparātus, asmeņus u.t.t., svarā līdz 300 gramiem.

Kungiem **US $**

A-1 1 Šveices cēltērauda rokas pulkstenis ar piemērotu ādas siksniņu, 1 nailona triko virskreklis, 1 zīda kakla saite, 2 pāŗi nailona krepa zeķu. 41.— + Licence un porto 7.80 = 48.80
A-3 1 vilnas kaklauts, 1 labas kvalitātes poplina virskrekls, 1 zīda kakla saite, 1 pāris ādas cimdu ar vilnas oderi, 6 glīti kabatas lakatiņi, 2 pāŗi nailonkrepa zeķu ar vilnas oderi 29.- + Licence un porto 7.80 = 36.80
A-7 2 nailona virskrekli, 1 kakla saite, 2 p. nailona krepa zeķu, 1 p. ādas cimdu, 6 kabatas lakatiņi 30.- + Licence un porto 7.80 = 37.80

Dāmām **US $**

A-2 1 Šveices zelta pulkstenis luksa izveidojumā ar glītu kordeļsaiti, 1 skaists zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita ar mežģīnēm, 2 pāŗi smalku nailona zeķu 43.— + Licence un porto 7.80 = 50.80
A-4 2 m nailona drānas blūzei, 1 pūkains, silts („mohair") vilnas plecu lakats, 1 skaisti musturots zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita, 2 p. nailona zeķu (krepa vai neirstošās) 27.— + Licence un porto 7.80 = 34.80
A-8 12 m nailona drānas, 2 nailona apakškleitas, 2 zīda galvas lakatiņi 48.— + Licence un porto 7.80 = 55.80

Nailona drānas varat sadalīt pēc savas izvēles: piemēram, 3x4 metri kleitām, 2x6 m gaŗām kleitām un 2 m blūzei vai citādi.

20—1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg 31.00
21—iepriekšējais sainis dubultots, ar pavisam 200 cigaretēm, 20 kg 56.00
22—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nescafé," 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karmeles, 500 gr biskviti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes 21.80
24—SVĒTKU SAINIS — iepriekšējais sainis dubult. 35.90
24—SVĒTKU SAINIS — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr. pupiņu kafija, 454 gr. kakao, 370 gr biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes 30.00
25—SVĒTKU SAINIS — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu 53.00

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Rakstiet: DV Grāmatnīcai — Sainīšu nodaļai.

491 College Street, Toronto 4, Ont.

Tuvākai inf. zvaniet 921—7121.

SPORTS

ZIEMEĻAMERIKAS BALTIEŠU SPORTA SARĪKOJUMU KALENDĀRS

Baltiešu galda tenisa meistarsacīkstes lietuviešu Vytis sarīkojumā notiks 2. un 3. aprīlī Toronto.

Baltiešu volejbola un basketbola meistarsacīkstes igauņu Kalev sarīkojumā notiks 7. un 8. maijā Toronto.

Baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā un peldēšanā paredzētas 9. un 10. jūlijā. Sacīkšu vadību uzņemties lūgta Latviešu sporta apvienība Kanadā.

Baltiešu meistarsacīkstes šaušanā ierosināts rīkot 9. un 10. jūlijā.

Baltiešu jaunatnes sacīkstes vieglatlētikā augusta vidū rīkos Klīvlendas lietuvieši.

Baltiešu meistarsacīkstes tenisā notiks vasaras vidū. Latvieši aicināti uzņemties to noorganizēšanu.

Baltiešu futbola meistarības turnīra datums vēl nav izlemts. Par to jāvienojas latviešiem un lietuviešiem.

SACHS

Spēcīgajā izlases šacha meistaru turnīrā Portlandē, Oregonā, uzvarēja ungāru izcelsmes kanādietis Maškasijs ar 3,5 punktiem, 2 vietā ar 3 punktiem ierindojās Oregonas čempions Ivars Dālbergs, bet 4.—6. vietu dalīja bijušie Vašingtonas pavalsts čempioni Elmars Zemgalis, Viktors Pūpols un J. Makkormiks. Pēc vairāku gadu pārtraukuma šis bija mūsu internacionālā spēlētāja Zemgaļa pirmais starts. Kā latviešu, tā amerikāņu šachisti brīnījās par Zemgaļa vājo „comeback", jo viņš neuzvarēja nevienu spēli, zaudēja turnīra uzvarētājam, bet pārējās partijās spēlēja neizšķirti.

V. S.

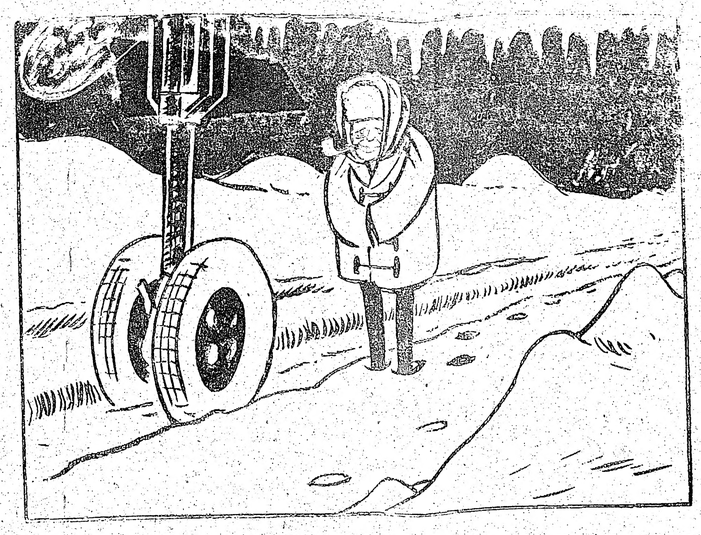

Anglijas premjēra Vilsona vizīte Maskavā nebija izvēlēta īstajā laikā. Viņa lidmašina nolaidās piesnigušā aerodromā, kur neviens ciemiņu negaidīja. Arī apspriedes cerētos panākumus nedeva.

Vilsons: Tagad tiešām derētu groks, citādi mājās pārvedīsu tikai galvassāpes un iesnas.

Ed. Keiša karikatūra LA

AKTUĀLAIS KATRADĀ

☆ Ontario izglītības ministrs Viljams Deviss paredz, ka pēc 5 gadiem izglītības pārvalde varēs ņemt darbā tikai skolotājus, kas apmeklējuši kādu no Kanādā pastāvošajām universitātēm un ieguvuši vismaz vienu akadēmisko grādu. Šis jaunais noteikums attieksies arī uz visiem pārējiem, kas nodomājuši kļūt par pamatskolas vai vidusskolas skolotājiem.

☆ Jaunais Toronto metro budžets šogad paredz līdzekļu samazināšanu Spadina ekspresceļa būvei, ko bija iecerēts veikt 8 gadu laikā. Pastāv pat iespēja, ka ekspresceļa būvdarbus pilnīgi pārtrauks, ja plānotāji atzīs līdzšim izstrādāto shēmu par novecojušu. Jaunā superceļa pirmo posmu atklās jau šogad.

☆ Ontario valdības jaunais medicīniskās apdrošināšanas plāns ar palamu „Robartscare" (zīmēgadiem izglītības pārvalde varēs ņemties uz Ontario premjēru Džo Robartu) paredz iesaistīt apmēram 2 milj. province iedzīvotāju. Plānā populārizēšanai valdība izdos 300.000 dolaru.

☆ Nav šaubu, ka Ontario provinces laulības šķiršanu likumi stiprināsies. To nupat apliecināja liberāļu partijas pieprasījums vietējā parlamentā pēc plašas un vispusīgas reformas. Bet visiem par lielu pārsteigumu pats province premjērs Robarts atteicās liberāļu rezolūciju atbalstīt. Viņa aizbildinājums: „Mēs neesam vēl sagatavoti, lai šādu priekšlikumu resp. reformu iesniegtu federālajai valdībai." Protams, neatbildēts palieka jums, kas ir šie „mēs".

A. K.

Vilsons atgriezies no Maskavas

Anglijas ministru prezidents Vilsons pēc atgriešanās no 3 dienu vizītes Maskavā, atzina pilnīgu un galīgu neveiksmi mēģinājumā pārliecināt Pad. savienības valdību Vietnamas miera sarunu virzienā. Krievi, kā zināms, bieži vien šo to apsola, gan vēlāk solījumus laužot, bet Vietnamas kara pārtraukšanas jautājumā Kosīgins pat nebija papūlējies solīt, liekot saprast, ka Pad. savienība turpinās sniegt militāro palīdzību Ziemeļvietnamai tikai tādos apmēros, lai krievus pašus karā neierautu, bet Hanojai nebūtu jāmeklē militārā palīdzība sarkanajā Ķīnā.

Vizītes laikā Maskavā britu aizsardzības ministram lordam Čalfotam bija vairāku stundu ilga saruna ar Ziemeļvietnamas sūtniecības padomnieku Līčangu. Pēdējam lords Čalfots izklāstīja ne tikvien Vilsona centienus, bet arī ASV prezidenta Džonsona Vietnamas miera ofensīvas mērķus.

Maskavā angliem nācās dzirdēt, ka Ziemeļvietnamas prezidents Hočimins vairākas dienas pārdomājis, iekām izšķiries uz padomju galvaspilsētu sūtīt kādu no savas valdības ministriem (ar kuru viņš būtu noteikti atlicinājis laiku personīgām sarunām — sacīja Vilsons). Bet tas tomēr nenotika, un tā Vietnamas jautājums palika bez pārmaiņām.

No Londonas ziņo, ka sarunās ar padomju valdības pārstāvjiem Vilsons mēģinājis panākt pag. gada aprīlī par subversīvu darbību apcietinātā angļu lektora Džerolda Bruka atbrīvošanu. Krievi to ne apstiprinājuši, ne noraidījuši. Dažas dienas vēlāk nācis Pad. savienības piedāvājums apmainīt Bruku pret diviem amerikāņiem — Morisu un Lolu Krogeru, kas spiegojuši padomju labā un pašreiz izcieš 20 gadu cietumsodu Anglijā. Vilsons uzsvēra, ka šāda apmaiņa viņu pašreiz neinteresē.

Rietumu pasaulē jau ilgāku laiku valda aizdomas, ka komunisti vienmēr labprāt „tur krājumā" gluži nevajadzīgus ķīniekus, lai tos vēlāk apmainītu pret notiesātiem komunistu spiegiem. Spiegu apmaiņa sākās ar krievu pilkv. Abelu un amerikāņu U-2 lidotāju Paueru. Pret samaksu graudā no ieslodzījuma tika atbrīvoti un ASV ieradās vairāki tūkstoši Kubas nacionālistu. Līdzīga tirgošanās jau vairākus gadus notiek starp Rietumvāciju un Austrumvāciju.

Aktuālitātes un Ķīnas jautājums

Pamazām sāk noskaidroties jautājumi, kuŗi pārunāti Honolulu konferencē. Pieņem, ka noslēgtā amerikāņu karaviru skaitu Vietnamā palielināt vismaz uz 400.000 vīriem, iekām sāktu kādas jaunas rīcības apsvēršanu. Viceprezidents Hamfrijs, par spīti ciešajiem sakariem ar stipri „liberālajām" aprindām, ir spiests atzīstvēt valdības līniju pret liberāļu uzbrukumiem Baltā nama nas laikmets bijis zelta periods, politikai Vietnamā. Liekas, ka arī prezidents Džonsons būs spiests reaģēt vienā otrā sāpīgā jautājumā, kas saistās ar Vietnamu. Tā jūrnieku un ostas strādnieku arodbiedrība draud ar boikotu pret kuģiem, kuŗi transportē preces uz Ziemeļvietnamu, ja Ķīnas cietzemē noturēt. To, kā Vašingtona neizdaris spiedienu liekas, labi apzinās arī Pekingas uz saviem „sabiedrotajiem", kuŗu komūnistiskā valdība, kuŗas nerēri ar tirgošanos un preču piegādi Hočiminam atbalsta komūnismus un neapdomātā ričībā. Pēma agresijas turpināšanos. Senādējā var būt ļoti bīstama plašta debatēs senātors Saimingtons aicināja aktivizēt un paplašināt ķi tādēļ, ka Ķīnas komūnistu amerikāņu gaisa spēku uzlidojumus Ziemeļvietnamai, iekļaujot bombardējamos objektos arī ostas un rūpniecību, arī tad, ja tā politikas jautājumos sevi praktiski jau izolējuši. Tieši šī iemesla Hanojā. Saimingtons norādīja, ka runas par šādu uzlidojumu atrisinājumu Āzijā. Tai neefektivitāti ir tikai pretinieka propaganda, kādu lietoja jau Hitlera Vācija. Parasti šāda propaganda sākas brīdī, kad uzbrukumi sāk skart vārīgas vietas, kādēļ cenšas briesmas novērst, mēģinot pretinieku radīt pārliecību, ka tā uzbrukumiem nav nozīmes un prestižu vai panākumu. Zināma propaganda ir arī nepārtrauktā baidīšana ar Ķīnas oficiālu iejaukšanos Vietnamas karā, ja uzvara sāktu personu par mēģinājumu gāzt svērties ASV labā.

Ir jāšaubās, vai Ķīna patiešām parauga komūnismu. Kā baumo, iedrošinātos riskēt ar vispārēju šai mēģinātajā apvērsumā iekaru, jo tās iekšējās grūtības ir jaukts arī bijušais Ķīnas sūtnis nesalīdzināmi lielākas nekā izrāda uz ārieni. Viena no atzītākajām autoritātēm šai jautājumā— katoļu garīdznieks L. Ladenijs (La Daņy), kas Ķīnā pavadījis pusi mūža, uz jautājumu par to, cik militāri spēciga ir sarkanā Ķīna, devis noteiktu atbildi, ka, salīdzinot ar pārējiem Azijas kaimiņiem, tās spēks ir iespaidīgs, bet, salīdzinot ar Pad. savienību tā runās atkārtoti uzsvēra, ka dējums nemazina vispārējās kopvai ASV, pavisam nenozīmīgs. Ladenijs arī norāda, ka komūnistu vadoņi nevar paļauties uz Ķīnas pilsoņu lojālitāti. Ja pašreiz atklāti nav redzama Ķīnas iedzīvotāju pretestība komūnismam, tad vienīgi aiz bailēm no terrora un atriebības. Pārbēdzēji no sarkanās Ķīnas tomēr stāsta, ka zemē arvien vairāk izplatās uzskats, ka Čangkaišeka valdīšana ir labāka par komūnistu diktatūru, apejot lokālos komūnistu vadoņus, noveda arī pie Kubas un Ķīnas attieksmju mīnuma. Arī še gala rezultātā ieguvē vienīgi Pad. savienība. Protams, Ķīnas lielais prestiža zaudējums nemazina vispārējās kopīgās agresijas briesmas, bet tikai rāda, ka gandrīz pilnīgu dominēšanu komūnisma kustībā atkal atguvusi Pad. savienība. Tas briesmīgi pasauleī liek divkāršī uzmanīties, jo tieši Pad. savienība pierādījusi, ka māk pacietīgi nogaidīt, kamēr Rietumu modrība kļūst vājāka, lai tad ar pēkšņu agresiju iegūtu jaunas pozicijas tālākai komūnisma izplatīšanai.

Agrāk vai vēlāk visai brīvajai pasaulei nāksies saprast un atzīt, ka komūnisma briesmas novērš šamas tikai tad, ja Pad. savienība atspiež atpakaļ tās dabīgajās robežās, t. i. ja atbrīvo no krievu komūnistu verdzības visas krievu tautas, kas reiz bijušas brīvas. Šai cerībā lai saskatām arī Latvijas brīvības rītu iespēju.

V. Korsts

Politiskās piezīmes

Ļoti interesanti būtu bijis novērot Gānas prezidentam Nkrumam par godu rīkoto banketu Pekingā. Nedz rīkotāji, nedz viesi pat ar pušplēstu vārdu nepieminēja faktu, ka, Gānas prezidentam atrodoties ceļā uz sarkano Ķīnu, Akrā notikis apvērsums un izteikti kreisajam neitrālistam Nkrumam vairs nav nedz māju, nedz amata.

Akrā vēl nebija notikusi apšaude starp izplētņu lēcējiem, kas vadīja apvērsumu, un Nkrumas pils sargiem, kad galvaspilsētas ielās jau pulcējās tūkstošiem gavilētāju, lai, prezidenta statujas gāžot, atzīmētu nīstās diktatūras galu. Apvērsuma inscenētājs plkv. Kotoka paziņoja ka varu Gānā pārņēmusi 10.000 vīru lielā armija, ka prezidents gāzts, parlaments atlaists un Nkrumas konvencionālā tautas partija aizliegta. Akrā un citur nekavējoties sākās politisko cietumnieku atbrīvošana. Nkrumas krišana jāuzskata par jaunu triecienu komūnistu Ķīnai, kas Gānas prezidentā saskatīja padevīgu skolnieku sava paveida komūnismam. Interesanti atzīmēt, ka pēdējā laikā apvērsumi Āfrikā notikuši militāristu vadībā pret tādām civilistu valdībām, kas izrādījušas pārāk lielu kāri sadarboties ar Pekingu.

☆

Apvērsumu virknē jāpiemin arī Sīrija, kas pag. nedēļā ieguva jaunu valdību, aizstājot ģen. Amina Hafera kabinetu. Apvērsums draudēja izvērsties pilsoņu karā, kad Ziemeļsīrijas galvaspilsētas Alepo garnizona komandieris nolēma cīnīties pret jauno iekārtu. Vēlāk viņš pārdomāja un valdības maiņa notika bez lielākas asinsizliešanas. Kamēr citur pēdējā laikā apvērsumi notīmē pagriezienu pa labi, Sīrijā rezultāts ir pretējs, jaunajai valdībai saukājot vecos dažādos pazīstamos izteicienos — par buržujiem, reakcionāriem u. t. t. Sīrija pēdējo 17 gadu laikā var atskatīties uz 15 revolūcijām.

☆

ASV viceprezidents Hamfrijs kongresam pavēstīja, ka Dienvidvietnama un ASV pastiprinās uzbrukumus komūnistu vietkongiem. Hamfrijs izteica pārliecību, ka pagrieziens Vietnamas karā jau notīcis un ka tagad ienaidnieks jāspiež, cik vien iespējams.

Pag. nedēļā tikai 30 jūdzes ziemeļos no Saigonas amerikāņu 1. kājnieku divīzijas 1. brigāde atsita kādu spēcīgu komūnistu uzbrukumu, nogalinot vismaz 200 vietkongu.

No Vašingtonas ziņo, ka rezervistu iesaukšana pagaidām netiks. Tā būtu nepieciešama tikai tad, ja karš Āzijā izplestos ārpus Vietnamas robežām. Citiem vārdiem, aizsardzības ministra Maknamaras ziņojums kongresam vispārēji pārprasts: no viņa ziņojuma radās laikraksti virsraksti, ka rezervistu iesaukšana neizbēgama.

Dienvidvietnamā pašreiz atrodas 205.000 amerikāņu karaviru, bet 7. flotē ap 50.000.

Komūnisma atdzimšana Indonēzijā?

Kad pag. gada 31. septembrī Indonēzijā neizdevās Pekingas atbalstītais komūnistu apvērsums, varēja domāt, ka ar to pietiks, lai komūnistu bloks 3000 salu republiku norakstītu zaudējumos. Komūnisti arī bija sagatavojuši to darīt, aizmirstot, ka viņu pusē vēl vienmēr stāv diabolis kais fanātiķis Sukarno, kuŗš pats tikai ātrai apvērsuma likvidēšanai varēja pateikties par savu dzīvību.

Kopš apvērsuma dienām Indonēzijā valdīja armija ar aizsardzības ministru un bruņoto spēku virspavēlnieku ģen. Nasušinu vadībā. Sākās plaša apmēra komūnistu tīrīšanas. Komūnistu partiju, prezidentam Sukarno asi pretojoties, aizliedza. Bet visā šai pārmaiņu procesā, tautas masām atbalstot armijas politiku, militāristu vadībai kaut kā tomēr pietrūka. Vai tā bija tālredzība, komūnistu un Sukarno viltības neizprašana, vienkāršs varaskāres trūkums, vai pat bijība pret ilggadējo Indonēzijas prezidentu, bet Sukarno palika amatā. Viņš, cik spēja, traucēja armijas komūnistu likvidēšanas darbību, paturēja valdībā komūnismam simpatizējošos ministrus, mēģināja aizsiet muti un sasiet rokas Indonēzijas presei un radio, visu šo laiku paklusām gatavojās ģen. Nasušina likvidēšanai. Bet arī Sukarno kļūdījās. Vispirms viņš iesāka ar Nasūšina atcelšanu no aizsardzības ministra un bruņoto spēku virspavēlnieka pienākumiem, tad sāka tālāku valdības tīrīšanu un tikai pēc tam deva pavēli ģen. Nasušina apcietināšanai. Bet bija jau par vēlu. Ģeneralis Džakartā vairs nebija atrodams. Singapūrā saņemtās ziņas liecina, ka Nasušins aizbēdzis uz Bandungu, Rietumjāvas galvaspilsētu, kuŗas tuvumā nometināta izcilā Silivangi divīzija, kuŗu Nasušins personīgi komandēja Indonēzijas brīvības cīņās pret Holandi pēc otra pasaules kara. Ir ļoti iespējams, ka šis divīzijas priekšgalā ģen. Nasušins sāk ceļu uz Džakartu.

Starplaikā situācija Indonēzijas galvaspilsētā nav nekāda priecīgā. Sukarno pils ieslēgta dzelonstiepļu džungļos, visapkārt ceļu barikādes un ložmetēji gz-das. Galvaspilsētas ielās demonstrācijas sasniedza tādu pakāpi, ka prezidents Sukarno izdeva rīkojumu, universitātes studentu darbības apvienības organizācijas aizliegšanai, izsludināja policijas stundu un drūmi klusēja, uzklausīdams ziņas, ka vismaz studentu tūkstoši viņa izsludinātos demonstrācijas aizliegumu nenievēros. Studentu protesti sākās ar ģen. Nasūšina un vairāku citu pretkomūnistiski noskaņotu ministru izslēgšanu no valdības, prezidentam paturot tādus ministrus, kuŗus tur aizdomās par piedalīšanos pag. gada apvērsuma mēģinājumā. Apvērsums neesot bijis domāts pret Sukarno, bet rīkots nolūkā likvidēt kādu armijas ģenerāļu sazvērestības plānu. Apvērsuma laikā, kā zināms, nogalināja 6 ievērojamus Indonēzijas ģenerāļus, kas bija pazīstami ar savu pretkomūnistisko nostāju. Apvērsuma upuru skaitā bija arī ģen. Nasūšina mazā meitiņa.

Prezidenta Sukarno vadībā Indonēzija sākusi iet neapšaubāmu atpakaļceļu uz komūnismu. Vai viņam tas izdosies? Ja studentiem Džakartā pietiks dūšas un atbalstītāju un ja ģen. Nasušinam pietiks lojalu armijas vienību, ar kuŗām maršēt uz Sukarno pili, Indonēziju no komūnisma vēl var paglābt. Pat bez plaša pilsoņu kara. Pretējā gadījumā pēdējos mēnešos stipri paretinātie sarkano kadri varēs atsākt savu valsts noplicināšanas politiku.

ASV aizsardzības ministrs Maknamara pag. nedēļā iepazistināja kongresu ar armijas rezervistu iesaukšanas iespēju tuvākajā nākotnē. Ministrs aizrādīja, ka valdība bruņoto spēku paplašināšanu vislabprātāk īstenotu ar iesaucamo skaita palielināšanu, bet var gadīties, ka nepieciešams iesaukt arī zināmu skaitu rezervistu. No Maknamaras sacītā jāsecina prot, ka amerikāņi gatavojas Vietnamā stacionēto karaspēka skaita palielināšanai,— sakarā ar vietkongu pastiprināšanos un Ziemeļvietnamas regulārās armijas ieflitrēšanās pieaugumu. Dienvidvietnamā.

Franču un vācu sarunu atskaņas Britanijā

Troksnis ap krievu rakstnieku tiesāšanu Maskavā aizēnoja angļu presē komentārus par de Golla un Erharda sarunām Parīzē. Viņu lielākā daļa citu Āfrikas valstu bijušas dažādas sadursmes, kuŗu rezultātā izraidīti Ķīnas diplomāti un žurnālisti. Apmēram pirms gada Pekingas ministru prezidents Čuenlajs ceļojumā pa Āfrikas nobriedusi revolūcijai. Šo apgalvojumu jauno Āfrikas valstu vadītāji uzņēma ļoti rezervēti, aizdomīgi pārdomājot, vai tikai paši nav domāti par šādas revolūcijas upuriem. Tā, piemēram, Kēnija tūlīt ļoti asā veidā atbildēja, ka ir pret jebkādu revolūciju, vienalga, kas aiz tās stāvētu. Burundi gaja vēl tālāk, pārtraucot diplomātiskās attiekšmes ar Ķīnu un izraidot ķīniešu sūtniecības personālu. Un Tanzanijas prezidents Nierere Čuenlaja vizītes laikā skaidri pateica, ka viņa valsts nedomā kļūt par Ķīnas komūnistu upuri.

Āzijā divas vissmagākās agresīvās politikas neveiksmes Ķīnai nācies piedzīvot Indijā un Indonēzijā. Indijas un Pakistānas īsās militārās sadursmes laikā Pekinga lika skaidri manīt, ka vēlas karastāvokļa nepārtrauktu turpināšanos. Apstāklis, ka ASV un Pad. savienībai šoreiz kopēju pūļu rezultātā izdevās sadursmi izbeigt, Ķīnai bija ļoti smags sitiens. Arī mēģinājums ar sabiedrības palīdzību Ziemeļvietnamai tiešanās palīdzību sev pilnīgi paklaut Indonēziju cieta neveiksmi. Kad noskaidrojās, ka sacelšanās pamatā bijuši Pekingas plāni, Indonēzija pārtrauca ar Ķīnu diplomātiskās attieksmes, atsauca savu sūtni no Pekingas un atklāti apzīmēja Ķīnu par nedraudzīgu varu. Ķīnai padevīgo komūnistu partiju sakāva indonēziešu armija, par partijas vadītāja Aidita likteni joprojām nav nekādu noteiktu ziņu. Arī Ķīnas pierobežas valstīs pastāvošajās komūnistu partijās— Ziemeļkorejā un Ziemeļvietnamā — Pekinga arvien vairāk zaudē savu ietekmi, jo šo partiju vadība atkal nokļuvusi Pad. savienības pavadā. Izšķirīgais faktors šai slāvokļa maiņā bijis, ka Pad. savienība spēj sniegt materiālu atbalstu, kas Ķīnai nav pa spēkam.

Šarkanās Ķīnas pārsteidzīgā ričība, mēģinot visiem uzspiest savu diktatūru, apejot lokālos komūnistu vadoņus, noveda arī lūzuma. Arī še gala rezultātā ieguvē vienīgi Pad. savienība. Protams, Ķīnas lielais prestiža zaudējums nemazina vispārējās kopīgās agresijas briesmas, bet tikai rāda, ka gandrīz pilnīgu dominēšanu komūnisma kustībā atkal atguvusi Pad. savienība. Tas briesmīgi pasauleī liek divkāršī uzmanīties, jo tieši Pad. savienība pierādījusi, ka māk pacietīgi nogaidīt, kamēr Rietumu modrība kļūst vājāka, lai tad ar pēkšņu agresiju iegūtu jaunas pozicijas tālākai komūnisma izplatīšanai.

Agrāk vai vēlāk visai brīvajai pasaulei nāksies saprast un atzīt, ka komūnisma briesmas novērš šamas tikai tad, ja Pad. savienība atspiež atpakaļ tās dabīgajās robežās, t. i. ja atbrīvo no krievu komūnistu verdzības visas krievu tautas, kas reiz bijušas brīvas. Šai cerībā lai saskatām arī Latvijas brīvības rītu iespēju.

V. Korsts

ziņāmām bažām par diviem jautiešāšanu Maskavā aizēnoja angļu tājumiem: Eiropas koptirgus nāpresē komentārus par de Golla kotni un, galvenais, de Golla nākamām sarunām Maskavā, kas lušies ir tie, kas priecājās par skartu arī. Vācijas jautājumu. sarunu neveiksmi, jo pretiniekiem Tieši pēdējā, vāciešiem sevišķi franču un vācu aliansei ir daudz svarīgajā punktā, Erharda panā-Protams, neviens neziņa, kā īsti cis ģenerāļa solījumu, ka viņš noritējušas de Golla un Erharda „nenodos" vācu intereses Massarunas divatā. Francijas prezi- kavā. Vācu avoti pasvītro: de dents ir vienmēr sevi noslēgts, Golla pārliecība esot, ka dalīta bet Erharda smaidīgā seja foto- Vācija slēpj sevī draudus Eiropas drošībai. Ģenerālis solījis, uzņēmumos runā atklātu valodu, ka Maskavā nepiekāpsies jautātāpat viņa vārdi pēc konferen- jumā par Austrumvācijas atzīšaces: „Mūsu sarunas pierādīja, ka nu. Britu korespondenti gan atzīfranču un vācu aliansei ir daudz mē, ka palikuši „karājamies gaarvien labāk un labāk..." Arī bri- sā" svarīgi jautājumi par Rietu speciālkorespondenti no Parī- tumvācijas attieksmēm ar ASV, zes rakstīja, ka 6. konference pēc Francijas attieksmēm ar Pad. franču un vācu 1963. ga- savienību, NATO pārveidošanu da līguma parakstīšanas beigu- atomieročiem un Eiropas politissies ar „neparedzētiem panāku- ko vienību. miem". Nav noslēpums, ka kanclers Erhards devās uz Parīzi ar

Attieksmē uz Britanijas pievienošanos Eiropas koptirgum, franču avoti pasvītro, ka nepieciešamie priekšnoteikumi Britanijas uzņemšanai koptirgū ir šādi: Britanijai jātiek galā ar savu saimniecisko krīzi un jāpierāda, ka tai ir „eiropiska orientācija." Gollistu avīze „La Nation" atzīmē, ka galvenais šķēršlis Britanijas uzņemšanai patlaban ir tās mārciņas kursa jautājums.

Franču un vācu ministri Parīzē vienojušies par kopīgas zinātniko pētījumu un militārās bruņošanās programmas izstrādāšanu un pastiprinātu jaunatnes izmaiņu. Pēdējā pastiprinājusies, skarot ap 300,000 franču un vācu jauniešu; notikušas jau 6000 abu tautību jauniešu sanāksmes. Britu žurnālisti gan skeptiski atzīmē, ka vācu interese par Franciju esot daudz lielāka nekā Francijas interese par Vāciju. Kā arī būtu, Dr. Adenauera darbs nav miris, un abas kādreiz naidīgās Eiropas valstis kļuvušas sabiedrotās: tātad — solis tuvāk Eiropas drošībai.

Austra Augenberga

FRANČU „PRESES PILE" PAR ANGLIJAS KARALIENES ATTEIKŠANOS

Franču laikrakstā „Paris-Jour" parādījās sensacionāla ziņa, ka Anglijas karaliene Elizabete II, kuŗa aprīlī kļūs 40 gadu vecā, nākamo divu gadu laikā atteiksoties no troņa, jo nespējot izturēt smago pienākumu slodzi — savienot karalienes un četru bērnu mātes pienākumus. Karaliene esot tikai viena izvēle — „upurēt sevi vai atteikties"

Daži britu laikraksti reaģēja uz šo ziņu asiem rakstiem. Tā, piemēram, „The Scotsman" velīja šai franču preses sensācijai nedzirdēti asu ievadrakstu, salīdzinot Franciju ar vecu koķeti, kuŗai kļūstot garlaicīgi, ja tai izgāku laiku esot stabila valdība. Francija 300 gadu laikā esot flirtējusi ar dažādiem monarchijas veidiem un vairākām republikām. Tagad tā sākot gaŗlaikoties ilgstošajā de Golla varas laikā

meklējot izklaidēšanos kaimiņu mājās. Francijai esot tieksme noglūnot pa atslēgas caurumu, kā to darījis slavenais „Memuāru" autors Sen-Simons Versaļas pilī Luija XIV laikā.

Ziņa par karalienes atteikšanos liekas tiešām fantastiska. Anglija ir vecu tradiciju zeme, un karalienes atteikšanās „nav paredzēta" tradicijās (atskaitot karaļa Eduarda, tagadējā Vindzoras hercoga, atteikšanos romantisku iemeslu dēļ). Bez tam,— kam par labu lai karaliene atteiktos? Kroņprincis Čarlzs ir gandrīz 14 gadu vecs bērns, nav pat pabeidzis vēl izglītības gaitas. Sakarā ar Anglijas satversmi, karalienes darba slodze ir reprezentācijas pienākumi, kuŗus viņa var ierobežot, ja tie kļūst pārāk smagi, novelot tos uz citiem lielās karaliskās ģimenes locekļiem.

A. A.